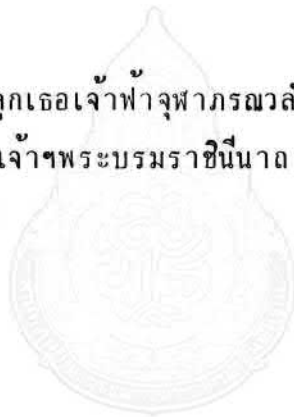

ปกหน้า สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์

ปกหลัง สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานขนมแก้เด็ก ๆ
ราษฎรชาวเขา

ชชวาล

หนังสือวันเด็ก
13 มกราคม 2522

เด็กเป็นผู้ที่จะได้รับช่วงทุกสิ่งทุกอย่างต่อจากผู้ใหญ่ รวมทั้งการรับผิดชอบในการธำรงรักษาอิสรภาพและความสงบสุขของบ้านเมือง ดังนั้น เด็กทุกคนจึงสมควรและจำเป็นที่จะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องเหมาะสม ให้มีความสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ต่าง ๆ พร้อมทั้งการฝึกหัดขัดเกลาความคิดจิตใจให้ประณีต ให้มีศรัทธามั่นคงในคุณความดี มีความประพฤติเรียบร้อยสุจริต และมีปัญญาฉลาดแจ่มใสในเหตุในผล หน้าที่นี้เป็นของทุกคน ที่จะต้องร่วมมือกันกระทำโดยพร้อมเพรียงสม่ำเสมอ ผู้ที่เกิดก่อน ผ่านชีวิตมาก่อน จะต้องสงเคราะห์อนุเคราะห์ผู้เกิดตามมาภายหลัง ด้วยการถ่ายทอดความรู้ ความดี และประสบการณ์อันมีค่าทั้งปวงให้ด้วยความเมตตาเอ็นดูและด้วยความบริสุทธิ์ใจ ให้เด็กได้ทราบ ได้เข้าใจ และสำคัญที่สุด ให้รู้จักคิดด้วยเหตุผลที่ถูกต้อง จนสามารถเห็นจริงด้วยตนเองได้ในความเจริญและความเสื่อมทั้งปวง

โดยนัยนี้ บิดามารดาจึงต้องสอนบุตรธิดา พี่จึงต้องสอนน้อง คนรุ่นใหญ่จึงต้องสอนคนรุ่นเล็ก และเมื่อคนรุ่นเล็กเป็นผู้ใหญ่ขึ้น จึงต้องสอนคนรุ่นต่อ ๆ ไปไม่ให้ขาดสาย ความรู้ ความดี ความเจริญของงามทั้งมวลจึงจะแผ่ไพศาลไปได้ ไม่มีประมาณ เป็นพื้นฐานของความพัฒนาผาสุกอันยั่งยืนสืบไป.

ภูพานราชนิเวศน์

วันที่ 21 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2521

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

คติธรรม

ในการจัดฉลองวันเด็กและเยาวชนแห่งชาติปี 2522

คนไทย	ต้องรัก	ชาติไทย
พุทธศาสน์	กษัตริย์	ไว้เหนือหัว
สามัคคี	มีกำลัง	ปลูกฝังทั่ว
พลีตัว	ป้องกัน	กู้ศักดิ์ไทย
หมั่นแผ่	เมตตา	อารี
แก้ญาติ	มิตรมี	มากได้
งดคิด	ริษยา	อาฆาตใคร
มั่นใน	สามัคคี	ทวีคุณ

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

กรุงเทพมหานคร

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายกรัฐมนตรี

คำขวัญ

ของ

ฯ พลณ ฯ นายกรัฐมนตรี

พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

ในโอกาสปีเด็กสากล พ.ศ. 2522

เด็กไทยคือหัวใจของชาติ

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to the Minister of Education and Culture at the time, is written over the text.

คำสั่ง คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชน

ที่ 414/2521

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็ก

ประจำปี 2522

ด้วยคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชน ได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงานการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2522 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามความมุ่งหมายของทางราชการ จึงแต่งตั้งบุคคลต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็ก ประจำปี 2522 เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกสำหรับวันเด็กพร้อมทั้งการจัดจำหน่ายเนื่องในโอกาสการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2522 คือ

1. นายสมาน	แสงมลิ	เป็น ประธานอนุกรรมการ
2. นายธนู	แสงศักดิ์	เป็น รองประธานอนุกรรมการ
3. นางฐะปะนีย์	นาครทรรพ	เป็น อนุกรรมการ
4. นางกุลทรัพย์	เกษมณกิจ	เป็น อนุกรรมการ
5. นายอบ	ทองไข่มุกด์	เป็น อนุกรรมการ
6. นางสาววย	โรจนสโรช	เป็น อนุกรรมการ
7. นางสาวละเมียด	ลิ้มอักษร	เป็น อนุกรรมการ
8. นางสาววรรณิ	สุนทรเวช	เป็น อนุกรรมการ
9. นางรัชนี้	ศรีไพรวรรณ	เป็น อนุกรรมการ
10. นางชอุ่ม	แย้มงาม	เป็น อนุกรรมการ
11. นางสาวจิรภา	อ่อนเรือง	เป็น อนุกรรมการ
12. นางวัลลีย์	ปราสาททองไอสถ	เป็น อนุกรรมการ
13. นายเสมอ	นาคพงศ์	เป็น อนุกรรมการ
14. นายนิเชต	สุนทรพิทักษ์	เป็น อนุกรรมการ
15. นายสวัสดิ์	สุวรรณอักษร	เป็น อนุกรรมการ
16. นายวีรชาติ	คุกระมูล	เป็น อนุกรรมการ
17. นายสมเจตน์	กาฬศิษย์	เป็น อนุกรรมการ
18. นางมาลินี	ผลไธการ	เป็น อนุกรรมการและเลขานุการ
19. นายสละ	จันทร์สิงห์	เป็น อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 20 ตุลาคม 2521

(นายแพทย์บุญสม มาร์ติน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชน

คำนำ

“เด็กไทยคือหัวใจของชาติ” เป็นคำขวัญสำหรับปีเด็กสากล และวันเด็กแห่งชาติ พ.ศ. 2522 คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชน ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ จึงได้พยายามหาทางส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนของชาติได้มีสติปัญญา ความรู้ มีพละนามัยสมบูรณ์แข็งแรง มีจริยธรรมอันดี มีความรักยึดมั่นเทิดทูนในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย อันจะเป็นปัจจัยนำชาติให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป จึงได้มอบหมายให้คณะกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็กปี 2522 จัดทำหนังสือขึ้นเล่มหนึ่งชื่อว่า “ซัซวาล” เพื่อเป็นที่ระลึกในโอกาสวันเด็กแห่งชาติ หนังสือ “ซัซวาล” นี้ประกอบด้วยเรื่องหลายรส เช่น บทความ สารคดี บันเทิงคดี ตลอดจนบทกลอน ซึ่งจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และคุณประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนได้เป็นอย่างดี

คณะกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็ก ฯ รู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราโชวาท และพระฉายาลักษณ์ ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ซึ่งได้อัญเชิญมาพิมพ์บนปกหนังสือนี้ และรู้สึกสำนึกในพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ที่ได้ประทานพระรูปและพระคติธรรม ตลอดจนขอขอบคุณ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีที่ได้กรุณามอบภาพถ่ายและคำขวัญ เพื่อนำลงพิมพ์ในหนังสือเล่มนี้

อนึ่ง ขอขอบคุณผู้เขียนเรื่อง ผู้เขียนภาพประกอบ และทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ไว้ ณ โอกาสนี้ คณะกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็ก ปี 2522 หวังว่าเด็กและเยาวชนทั้งหลายคงจะได้รับความรู้ ความบันเทิง และแนวทางที่จะนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อประเทศชาติสืบไป

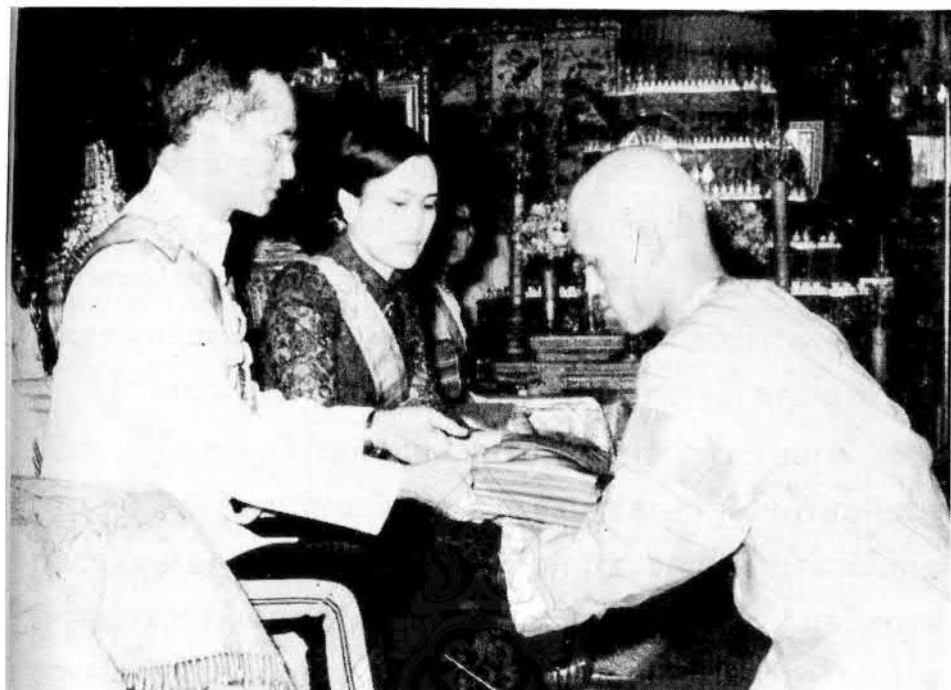
๗ = ๙๘๖

(นายสมาน แสงมลิ)

ประธานคณะกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็กปี 2522

สารบัญ

พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช	3
คติธรรมของสมเด็จพระสังฆราช	5
คำขวัญของ วพณฯ นายกรัฐมนตรี	7
คำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชน	8
วชิราลงกรณศึกษา	จิรภา อ่อนเรือง 11
แม่เราเฝ้าวัย	รุประณี นาคกรรพ 23
พระมหากษัตริย์คุณที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีต่อ	
ประชาชนชาวไทย	กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ 26
พ่อเจ้า - แม่เจ้า	สวัสดิ์ สุวรรณอักษร 37
ข้อคิดฝากมิตรน้อย	รุประณี นาคกรรพ 40
วันออกพรรษาที่สังขละบุรี	วรรณิ์ สุนทรเวช 46
เพื่อนเก่าของย่า	ขุอม ปัญจพรรค์ 49
หยินกับพลอย	รัชนี้ ศรีไพรวรรณ 52
วันกตัญญู	ดร. ธนู แสงวงศ์ 61
คนสวย	นายแพทย์เสนอ อินทรสุขศรี 65
มันน่า.....ทั้งพ่อทั้งครูนะแหละ	ไพรัช วนาพรรณ์ 72
น้ำท่วม	สลาย ไรจนสโรช 81
การเดินทางของฉัน	มินา 87
มาช่วยป้องกันลูกหลานของเรา	
ให้พ้นภัยจากยาเสพติดให้โทษ	พนอม แก้วกำเนิด 92
แต่ เยาวชน ด้วยความรัก	อบ ทองไข่มุกดี 104
ความซื่อสัตย์	ประเสริฐ อมรเพชรกุล 109
เพลง	110
10	

วชิราลงกรณศึกษา

จิรภา อ่อนเรือง

เมื่อสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณสยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระหฤทัยศรัทธาจะอุปสมบท ในพระบวรพุทธศาสนา เพื่อจะทรงศึกษาธรรมนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ ได้ทรงนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ทรงผนวชในวันจันทร์ที่ 6 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2521 ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามตามพระ

ราชประเพณี ดังนั้นในตอนเที่ยงวันที่ 24 ตุลาคม 2521 สำนักพระราชวังจึงได้ออกแถลงการณ์ผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียง และต่อมาหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ก็ได้กระจายข่าวอันเป็นมงคลนี้ไปทั่วประเทศ ยังความปลื้มปิติเป็นอย่างยิ่งมาสู่ประชาชนโดยเฉพาะพุทธศาสนิกชน เพราะทุกคนได้เฝ้ารอคอยวันนี้มาช้านานแล้วต่างนับวันรอคอยพระราชพิธีที่จะมาถึงอย่างใจจดใจจ่อ ไม่ว่าชายหญิงหนุ่มหรือแก่ ต่างคอยหาโอกาสที่จะได้ถวายอาหารบิณฑบาต หรือดอกไม้ธูปเทียนแด่พระภิกษุสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเท่าที่จะสามารถทำได้

ตามประเพณีของชาวพุทธ นิยมที่จะให้บุตรชายได้บวชเป็นพระภิกษุเพื่อได้ศึกษาธรรมขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งทรงสอนไว้อย่างกว้างขวาง รวมทั้งวิธีการทำงาน การปกครองคนและการครองเรือน เมื่อปีพุทธศักราช 2499 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์เอกอัครศาสนูปถัมภกได้เสด็จออกทรงผนวช โดยมีสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ซึ่งขณะนั้นทรงเป็นสมเด็จพระวชิรญาณวงศ์เป็นพระอุปัชฌาย์ ด้วยทรงมีพระราชศรัทธาอย่างแรงกล้าในพระพุทธศาสนา ดังพระราชดำรัสซึ่งได้ทรงลาประชาชนในครั้งนั้น ตอนหนึ่งว่า

“อันพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติของเรานี้ ตามความอบรมที่ได้รับมาก็ดี ตามความศรัทธาเชื่อถือส่วนตัวข้าพเจ้าก็ดี เห็นเป็นศาสนาที่ดีศาสนาหนึ่ง มีคำสั่งสอนให้คนประพฤติตนเป็นคนดี ทั้งเพียบพร้อมด้วยบรรดาสัจจธรรมอันชอบด้วยเหตุผลน่าเลื่อมใสยิ่งนัก ข้าพเจ้าจึงเคยคิดอยู่ว่า ถ้าโอกาสอำนวยก็น่าจักได้อุปสมบทในพระพุทธศาสนาตามพระราชประเพณีสักเวลาหนึ่ง ซึ่งจักเป็นทางสนองพระเดชพระคุณพระราชบูรพการี ตามคตินิยมอีกโสดหนึ่งด้วย

แต่นับตั้งแต่ข้าพเจ้าได้ขึ้นครองราชย์สืบสันตติวงศ์มาก็เป็นเวลาช้านานพอสมควรแล้ว น่าจะเป็นโอกาสที่จะทำตามความตั้งใจไว้นั้นได้แล้วประการหนึ่ง อนึ่งการที่สมเด็จพระสังฆราช ซึ่งทรงมีพระคุณูปการในส่วนตัวข้าพเจ้าได้หายประชวรในครั้งหลังนี้ ก่อให้เกิดความปิติยินดีแก่ข้าพเจ้าเป็นอันมาก มาคำนึงดูเห็นว่าถ้าในการที่ข้าพเจ้าจะอุปสมบทนี้ ได้พระองค์ท่านเป็นพระอุปัชฌาย์ด้วยแล้ว ก็จะเป็นการแสดงออกซึ่งความศรัทธาเคารพของข้าพเจ้าที่มีอยู่ในพระองค์ท่านได้อย่างเหมาะสมด้วยอีกประการหนึ่ง อาศัยเหตุเหล่านี้จึงได้ตกลงใจที่จะอุปสมบทในวันที่ 22 เดือนนี้...”

ขณะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงผนวชครั้งนั้น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารทรงมีพระชนมายุได้ 4 พรรษาเศษ ผู้เขียนยังจำพระฉายาลักษณ์ที่เสด็จเข้ามาทรงกราบสมเด็จพระบรมชนกนาถในวันเสด็จฯ ไปทรงรับบาตร ณ พระที่นั่งอัมพรสถานได้ดีดตา เล่ากันว่า พระภิกษุพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเคร่งมาก ทรงวางพระพักตร์เฉยขณะที่พระราชโอรสเสด็จเข้าไปทรงกราบ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ คงจะทรงเสียพระทัย ถึงกับทรงพระกันแสงโฮออกมา รับสั่งว่า “ชายไม่มีทูลกระหม่อมพ่อแล้ว”

นึกถึงภาพตอนนี้ เมื่อทราบว่า สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ จะทรงผนวช ได้ฟังหลายคนบ่นว่า เสียดยที่ทรงผนวชเร็วไปหน่อย ยังไม่ทันจะมีพระโอรสมากอวยวายบังคม เช่นที่เคยทรงปฏิบัติกับทูลกระหม่อมพ่อของพระองค์บ้าง

หลังจากที่สำนักพระราชวังได้ออกแถลงการณ์ไปแล้ว ทางสำนักพระราชวังและรัฐบาลก็ได้ร่วมกันซ่อมแซมพระตำหนักทรงพรตและพระตำหนักปั้นหย่า อันจะเป็นที่ประทับระหว่างทรงผนวชอย่าง

เร่งด่วน ซึ่งในไม่ช้าก็เสร็จ เนื่องจากทางวัดบวรนิเวศได้ทราบระแคะระคายมาบ้างแล้ว และได้ทำการซ่อมแซมบางส่วนอยู่แล้วก่อนประกาศของสำนักพระราชวังเล็กน้อย ในวันเดียวกันนั้นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินไปถวายดอกไม้ธูปเทียนแพต่อสมเด็จพระสังฆราช ซึ่งจะทรงเป็นพระอุปัชฌาย์ ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม และถวายดอกไม้ธูปเทียนแพต่อสมเด็จพระญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร และพระกรรมวาจาจารย์ในการผนวช ซึ่งสมเด็จพระญาณสังวรได้ถวายหนังสือและเทปในการฝึกขนานาคแด่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพอใกล้จะถึงวันพระราชพิธี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ก็ได้เสด็จไปทรงซ่อมขนานาคกับสมเด็จพระญาณสังวร ณ กุฏิสมเด็จพระวัดบวรนิเวศวิหาร ทรงปฏิบัติได้ดีเป็นที่พอใจของสมเด็จพระญาณสังวรมาก ผู้ที่มีโอกาสผ่านไปเที่ยวบริเวณกุฏิสมเด็จพระญาณฯ ขณะนั้น ได้ฟังพระสุรเสียงก็อดปิติไปด้วยไม่ได้

วันจันทร์ที่ 6 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2521 ได้เป็นวันสำคัญวันหนึ่งในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ประชาชนได้พากันหลั่งไหลมาจากทุกทิศานุทิศเพื่อคอยเฝ้าชมพระบารมี รวมทั้งพวกลูกเสือชาวบ้านที่ไปคอยเฝ้ารับเสด็จทั้งบริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดารามและวัดบวรนิเวศวิหาร มีจำนวนมากที่เดินทางมาจากต่างจังหวัด พอได้เวลาใกล้ 14 นาฬิกา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ก็เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปยังพระมหรมาลัยในพระบรมมหาราชวัง เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระสยามเทวาธิราช แล้วเสด็จฯ

เข้าสู่หอพระธาตุมนเทียร ทรงจตุรูปเทียนกราบถวายบังคมพระบรมอัฐิ และพระอัฐิสมเด็จพระบรมราชบุรพการีในการจะทรงผนวช แล้วเสด็จฯ ไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ เสด็จเข้าไปในพระฉาก เพื่อทรงเจริญพระเกศา และแต่งพระองค์ทรงเครื่องอย่างจะผนวช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เข้าสู่พระอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจตุรูปเทียนบูชาพระพุทธรูปมหาณีนรัตนปฏิมากร พระสัมพุทธพรหมณี เสร็จแล้วเสด็จออกจากพระอุโบสถด้านหลังเข้าไปในพระฉากทรงขลิบเส้นพระเกศาของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

เมื่อสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เจริญพระเกศา แต่งพระองค์ทรงเครื่องอย่างจะทรงผนวชหรือที่เรียกว่าเป็นนาคแล้ว ได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าฯ ถวายดอกไม้จตุรูปเทียนแพแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ในการจะเสด็จออกจากทรงผนวชพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานน้ำพระมหาสังข์และทรงเจิม พระราชทานใบมะตูมให้ทรงทัดที่พระกรรณ แล้วทั้งสองพระองค์เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระอุโบสถ พร้อมพระบรมวงศานุวงศ์ มีอาทิเช่น สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เป็นต้น สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์นั้น ประชวรพระโรคไข้หวัดมิได้เสด็จด้วย นอกจากพระบรมวงศานุวงศ์ผู้ตามเสด็จเข้าไปในพระอุโบสถ มีนายกรัฐมนตรี ประธานองคมนตรี ประธานสภานิติบัญญัติ ประธานศาลฎีกา และข้าราชการผู้ใหญ่ ในโอกาสนี้ นายเต็ง

เสี้ยวผิง รองนายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งอยู่ระหว่างการเยือนประเทศไทย ทราบข่าวพระราชพิธีทรงผนวช ได้ขอพระราชทานพระบรมราชาอนุญาตจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเข้าร่วมในพระราชพิธีนี้ด้วย พระราชพิธีทรงผนวชสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในครั้งนี้ มีการถ่ายทอดทางโทรทัศน์ทุกช่อง และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงทุกสถานี การถ่ายทอดทางโทรทัศน์สำหรับพระราชพิธีนี้นับเป็นครั้งแรก

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเสด็จพระราชดำเนินตามพระระเบียงราวเทียนเข้าสู่พระอุโบสถทางด้านหน้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับที่พระทวารกลาง เช่นเดียวกับบิดาที่บุตรชายบวชคนอื่น ๆ ทรงพาไปที่เครื่องนมัสการ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ถวายเทียนทองสลักลายและฟุ่มไม้ แล้วทรงจุดเทียนทองบูชาพระพุทธรูปหามณีนรัตนปฏิมากร แล้วกราบถวายบังคมทรงรับผ้าไตรพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งทรงช่วยกันประคองไตรพระราชทานทั้งสองพระองค์ เป็นภาพที่น่าดูมาก เมื่อทรงรับผ้าไตรพระราชทานแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินไปประทับในท่ามกลางสังฆสมาคม มีสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชเป็นประธานสงฆ์ ถวายเครื่องสักการะและขอพรพรพชาติต่อสมเด็จพระสังฆราช ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชได้ทรงแสดงคุณพระรัตนตรัยและถวายโอวาทแล้วสวมนั่งเสถียร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไปช่วยทรงครองกาสาวพัสตร์ตามเพศบรรพชิตที่ในพระฉาก ซึ่งน่าเสียดายที่ไม่ได้มีการถ่ายทอดให้เห็น ชาวพนักงานประโคมฆ้องชัย สังข์ แตรดุริยางค์ เมื่อทรงครองกาสาวพัสตร์แล้ว

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ได้เสด็จไปถวายเครื่องสักการบูชาแด่สมเด็จพระสังฆราช เพื่อทรงรับสรณคมน์และทศศีล เมื่อทรงเป็นสามเณรแล้วได้เสด็จออกรับพระราชทานบาตรจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วเสด็จไปทรงขอนิสังและขออุปสมบทเป็นพระภิกษุต่อสมเด็จพระสังฆราช พระอุปัชฌาย์ จากนั้นพระสงฆ์ได้กระทำอุปสมบทกรรม โดยสมเด็จพระญาณสังวร วัดบวรนิเวศวิหาร ทำหน้าที่พระกรรมวาจาจารย์ และสมเด็จพระธีรญาณมุนี วัดจักรวรรดิราชาวาส ถวายอนุศาสน์ ในตอนนี้ถึงแม้ไม่ได้ถ่ายทอดพระสุรเสียงให้ได้ยิน แต่สมเด็จพระญาณสังวรได้เล่าในภายหลังว่า ทรงขานนาคได้ถูกต้องและพระสุรเสียงแจ่มใส ขณะที่ทรงกระทำอุปสมบทกรรมอยู่นี้ ดวงตาทุก ๆ ดวงที่ชมโทรทัศน์ได้จับจ้องอยู่ที่สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทุกคนได้เห็นว่าทรงมีน้ำพระเนตรคลอ คงจะทรงปีติโสมนัสเป็นล้นพ้นที่พระราชปิโยสพระองค์เดียวได้ทรงผนวช เช่นเดียวกับมารดาทั้งหลายที่มีโอกาสเห็นผ้าเหลืองของบุตร หลายคนถึงกับน้ำตาไหลตาม

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระ
ฉายาว่า “วชิราลงกรโณภิกขุ”

เมื่อทรงเป็นพระภิกษุโดยบริบูรณ์แล้ว วชิราลงกรโณภิกขุ ได้
ทรงประเคนผ้าไตรและย่ามแด่สมเด็จพระสังฆราช พระอุปัชฌาย์
และพระสงฆ์ในสมาคมรวม 30 รูป แล้วเสด็จฯ ไปประทับทำยาสนา-
สงฆ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประเคนเครื่องบริวาร สมเด็จพระ
พระศรีนครินทราบรมราชชนนี สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี
นาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และสมเด็จพระเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
ถวายผ้าไตรและดอกไม้ธูปเทียน แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระ
ราชทานโอกาสให้นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรีถวาย
ดอกไม้ธูปเทียนในนามคณะองคมนตรี พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
นายกรัฐมนตรีถวายดอกไม้ธูปเทียนในนามคณะรัฐมนตรี ข้าราชการทุก
กระทรวงและประชาชน พลอากาศเอกหะริน หงสกุล ประธานสภา
นิติบัญญัติในนามสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประธานศาลฎีกา
ในนามคณะตุลาการ ผู้ที่ถวายดอกไม้ธูปเทียนเป็นคนสุดท้าย คือ นาย
เตียง เสี่ยวผิง รองนายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาชนจีน

เนื่องจากตามพระราชประเพณี จะต้องมีการประกอบพระราช
พิธี ณ พระอุโบสถพระพุทธรัตนสถาน ในพระบรมมหาราชวังอีกครั้ง
หนึ่ง ดังนั้นหลังจากเสร็จพระราชพิธีในวัดพระศรีรัตนศาสดารามแล้ว
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี
นาถ จึงได้เสด็จพระราชดำเนินจากพระอุโบสถประทับรถยนต์พระ
ที่นั่งไปยังพระพุทธรัตนสถาน ส่วนพระภิกษุสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
สยามมกุฎราชกุมารก็เสด็จฯ พร้อมด้วยพระสังฆราช เข้าสู่พระพุท
ทรัตนสถาน เพื่อทรงประกอบพระราชพิธี และเมื่อเสร็จอุปสมบทกรรม
ที่นั่นแล้ว เวลา 17 นาฬิกา ได้เสด็จพร้อมด้วยสมเด็จพระสังฆราช

ไปยังวัดบวรนิเวศวิหาร โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปด้วยทรงนมัสการพระพุทธชินสีห์ในพระอุโบสถ แล้วได้เสด็จขึ้นพระตำหนักปั้นหย่า เสด็จประทับบนพระตำหนักทรงพรต ในการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินขึ้นไปส่งพระภิกษุสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ยังพระตำหนักทรงพรตพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา และหม่อมหลวงบัว กิติยากร

พระตำหนักปั้นหย่าเป็นพระตำหนักสำคัญเกี่ยวกับการผนวชของพระเจ้าแผ่นดินทุกรัชกาลตลอดมา นับแต่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นพระตำหนักที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างพระราชทานพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยริ้อเอามาจากสวนขวาในพระบรมมหาราชวัง อันสร้างขึ้นในรัชกาลที่ 2 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จประทับที่ตำหนักนี้ ตลอดมาจนลาผนวช ต่อมาได้กลายเป็นที่ประทับของเจ้านายชั้นสมเด็จพระเจ้าฟ้า มีชั้นพระองค์เจ้าเพียง 2 พระองค์ที่โปรดให้ประทับที่พระตำหนักนี้ เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสร้างพระตำหนักทรงพรตและหอสหจร เมื่อ พ.ศ. 2433 แล้ว เจ้านายผู้ทรงผนวชเสด็จมาประทับที่พระตำหนักปั้นหย่านี้ นับแต่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ ก็ได้เสด็จไปประทับที่ตำหนักทรงพรต พระตำหนักปั้นหย่าต่อมาจึงเป็นที่ประทับตามประเพณีเท่านั้น ในระหว่างที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงผนวช ก็ได้เสด็จประทับที่พระตำหนักปั้นหย่าเป็นประเพณี โดยประทับที่ตำหนักทรงพรตเป็นกิจวัตร เพื่อทรงบำเพ็ญศาสนกิจของสงฆ์เหมือนพระภิกษุอื่นทั่วไป สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารก็ทรง

จำเริฐรยพระยูลบพสมเ็จพระบรมชนกนถ พระดำหนักป็นหย
นี้มีหนังสือบอกว่ำห้ามสตรีเข้าไป

เนื่องจากทรงมีพระราชภารกิจต่าง ๆ เกี่ยวกับบ้านเมืองที่ต้อง
ทรงปฏิบัติ พระภิกษุสมเ็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
จึงทรงอยู่ในสมณเพศได้เพียง 15 วัน คือตั้งแต่วันที่ 6 ถึง 20 พฤศจิกายน
2521 ระหว่างที่ทรงอยู่ในเพศบรรพชิต ได้ทรงสนพระทัยใน
การศึกษาธรรมเป็นอย่างมาก ทรงเคร่งในพระธรรมวินัยอย่างยิ่ง ทรง
สำรวมพระองค์ไม่รับสิ่งกับผูใด ในวันรุ่งขึ้นหลังจากทรงผนวชแล้ว
โดยที่เมื่อพระบาทสมเ็จพระเจ้าอยู่หัวทรงผนวช สมเ็จพระสังฆราช
เจ้ากรมหลวงวชิรญาณวงศ์ได้ทรงบำเพ็ญพระกุศลถวายภัตตาหารพระ
ภิกษุเป็นการขึ้นดำหนักใหม่ถวาย ในการที่สมเ็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
ทรงผนวชในครั้งนี้ สมเ็จพระญาณสังวรจึงได้บำเพ็ญกุศลขึ้นพระ
ดำหนักใหม่ถวายโดยมีการถวายภัตตาหารเพล พระสงฆ์จำนวน 9 รูป
ณ พระดำหนักป็นหย เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2521

จะเป็นราชประเพณีหรือไม่ก็ตาม เมื่อคราวที่พระบาทสมเ็จ
พระเจ้าอยู่หัวทรงผนวชเมื่อปี 2499 นั้น ได้มีพระราชวงศ์และข้าราชการบริพา
วชตามเสด็จ เรียกว่า พระสจร จำนวนหนึ่ง สมเ็จพระบรมโอรสา
ธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารทรงผนวชคราวนี้ก็มีผู้ตามเสด็จเป็นพระสจร
เช่นเดียวกัน 5 คน มีร้อยโทหม่อมเจ้าจุลเจิมมงคล ยุคล หม่อมราช
วงศ์จิราคม กิตติากร พันเอกนายแพทย์ธำรงรัตน์ แก้วกาญจน์ พันโท
สายัณห์ คัมภีร์พันธ์ และเรือโทพิสิฐ ปิ่นเฟื่อง ในการอุปสมบทบุคคล
ทั้ง 5 ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหารนั้น พระวชิรलगुरुโณภิกขุ
ได้ทรงนั่งหัตถบาสร่วมกับพระภิกษุอื่น ๆ ด้วย

แม้จะทรงมีเวลาอยู่ในเพศบรรพชิตน้อยมาก วชิรलगुरुโณภิกขุ

ก็ได้ทรงปฏิบัติกิจวัตรของพระภิกษุอย่างครบถ้วนบริบูรณ์ เป็นต้นว่า
เสด็จลงทำวัตรในพระอุโบสถวันละ 2 เวลา เสด็จลงทรงทำปาฏิโมกข์
ร่วมกับพระภิกษุทั้งหลาย ทรงนั่งวิปัสสนาร่วมกับพระภิกษุและอุบาสก
อุบาสิกา วัตรอย่างหนึ่งที่ทรงปฏิบัติ คือ การบิณฑบาต อันเป็นกิจ
อย่างหนึ่งของพระสงฆ์ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงรับบาตรจาก
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี
นาถ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน และ
พอวันรุ่งขึ้นก็เสด็จไปทรงรับบาตรจากสมเด็จพระศรีนครินทราบรม
ราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ณ วังสระ
ปทุม วันที่ 11 พฤศจิกายน เสด็จไปทรงรับบาตรจากคณะรัฐมนตรี
สมาชิกสภานโยบาย สมาชิกสภานิติบัญญัติ และข้าราชการผู้ใหญ่ ณ
ทำเนียบรัฐบาล วันที่ 12 พฤศจิกายน เสด็จไปทรงรับบาตรจาก
พระเจ้ายวงค์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ณ พระที่นั่งอัมพร
สถาน และจากพระเจ้ายวงค์เธอ พระองค์เจ้าวาปีบุษบากร หลังจาก
ทรงรับบาตรจากที่ต่าง ๆ แล้ว เมื่อเสด็จกลับมาวัดก็ทรงรับจากราษฎร
ที่ไปคอยถวายที่วัดบวรนิเวศอีก และโดยที่ทรงผนวชในครั้งนี้เป็น
ที่ชื่นชมโสมนัสของประชาชนเป็นอย่างยิ่ง ทุก ๆ วันที่เสด็จลงทรงทำ
วัตรเช้าและเย็น มีผู้ไปคอยถวายดอกไม้ธูปเทียนตามทางเสด็จพระราช
ดำเนินมิได้ขาด

ระหว่างที่ทรงผนวช นอกจากทรงปฏิบัติตามกิจวัตรของพระ
ภิกษุ ณ วัดบวรนิเวศวิหารแล้ว วชิราลงกรโณภิกษุได้เสด็จพระราช
ดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระญาณสังวรไปนมัสการปูชนียสถานสำคัญ ๆ
ในประเทศไทย 4 แห่ง คือ เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน ได้เสด็จฯ ไป
ทรงนมัสการพระพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก วันที่ 14 พฤศจิกายน
ได้เสด็จฯ ไปทรงนมัสการพระธาตุเชิงชุม จังหวัดนครพนม วันที่ 16

พฤตจิกายน ได้เสด็จฯ ไปทรงนมัสการพระบรมธาตุ จังหวัดนครศรี
ธรรมราช และวันที่ 19 พฤตจิกายน เสด็จฯ ไปทรงนมัสการพระ
ปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

การเสด็จออกทรงผนวชของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยาม
มกุฎราชกุมาร เป็นแบบอย่างอันดีของชายไทยที่นับถือพระพุทธศาสนา
คงจะมีผู้ปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาทอีกเป็นจำนวนมาก ขออำนาจคุณ
พระศรีรัตนตรัยและกุศลบุญที่ทรงผนวช ได้ดลบันดาลให้ทรงพระ
เกษมสำราญ ปราศจากภัยโรคอาพาธทั้งหลาย ผู้ใดคิดร้ายให้พ่ายแพ้
พินาศ ทรงมีพระราชโอรสสืบราชสันตติวงศ์สมดังพระราชปรารถนา

แม่เราชาววัย

- ผู้ประพันธ์ นฤนาถพรพร ประพันธ์
- พนัก สวรรณบุญย์ เขียนภาพ

แม่เราเยาว์วัย

เรามีน้ำใจ

รักชาติบ้านเมือง บรรพชนรักษา สืบมาต่อเนื่อง
สร้างชาติรุ่งเรือง มีสิทธิ์เสรี

แม่เราเยาว์วัย

เรานี้ภูมิใจ

ในเลือดไทยดี ที่เคยเข้มข้น ทนศึกกราวี
ไทยสู้ไม่หนี จนสิ้นลมปราณ

แม่เราเยาว์วัย เรารักเมืองไทย
ตั้งมาช้านาน มีวัฒนธรรม นำชีพสุขสานดี
สืบแต่โบราณ คบคู่ภาษา

แม่เราเยาว์วัย เราแน่แก้ไข
ว่ารู้คุณค่า ภาษาสื่อสาร กิจการนานา
ความคิดวาจา ปัญญาเย็นง

แม่เราเยาว์วัย เราเกิดธงไทย
 นามว่าไตรรงค์ สัญลักษณ์ศักดิ์สิทธิ์ อีสระดำรง
 เอกราชมนัคง คู่ฟ้าชาติรี

แม่เราเยาว์วัย เรามอบดวงใจ
 จงรักภักดี ต่อชาติศาสน์กษัตริย์ ปฏิบัติหน้าที่
 หมั่นทำความดี เรียนวิชาชาญ

แม่เราเยาว์วัย กายวาจาใจ
 เราไม่ระราน จักรับใช้ชาติ อองอาจกล้าหาญ
 สืบพงศ์วงศ์วาร หน่อเนื้อเชื้อไทย

พระมหากษัตริย์คุณที่

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงมีต่อประชาชนชาวไทย

กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ

ชาติไทยได้ดำรงรักษาเอกราช ผ่านพ้นภัยพิบัติ ดำรงความเป็นชาติสืบเนื่องติดต่อกันมาเป็นเวลาช้านานนับแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบันนี้เป็นเวลาถึงเกือบ 700 ปีแล้ว บรรพบุรุษของไทยซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุขนำทาง ได้ต่อสู้รักษาชาติบ้านเมือง ขจัดภัยจากอริราชศัตรู พระราชทานพระราชกำหนดกฎหมาย ทรงนำหน้ารักษาผืนแผ่นดินไทยอันอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรไว้ให้ลูกหลานไทย ตลอดจนทรงทำนุบำรุงบ้านเมือง พัฒนาสร้างสรรค์ศิลปวรรณกรรมวิทยาการ ฟั่นฟูประเพณีวัฒนธรรมไว้ให้เป็นแนวทางในการดำรงรักษาลักษณะไทยตลอดมา พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐพระองค์หนึ่ง ทรงมีพระมหากษัตริย์คุณต่อพสกนิกรไทยเป็นล้นพ้น จึงควรที่ชาวไทยทั้งปวงจะน้อมเกล้ารำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณ ในฐานะที่ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจสำคัญไว้แก่บ้านเมืองไทยเป็นอเนกประการ และควรพร้อมใจกันเฉลิมพระเกียรติให้ปรากฏแผ่ไพศาลยั่งยืนตลอดไป

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2436 เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระนามเดิม สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าประชาธิปกศักดิเดชน์ ได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน

รถทรงม้าพระที่นั่งหน้าประตู หลังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม
เมื่อครั้งเสด็จกลับจากประเทศอเมริกา

พุทธศักราช 2468 นับเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ 7 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์

แม้ว่าจะมิได้ทรงเตรียมพระองค์เป็นพระมหากษัตริย์มาก่อน ทั้งนี้เพราะในขณะที่ทรงพระเยาว์อยู่นั้น มีสมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอทรงดำรงตำแหน่งรัชทายาทอยู่ตามลำดับแล้วหลายพระองค์ จึงทรงรับการศึกษานักไปทางการทหาร โดยเข้าศึกษาวิชาทหารปืนใหญ่ที่โรงเรียนนายร้อยรอนแวลอแคเดมี ที่ประเทศอังกฤษ แต่เมื่อทรงรับราชสมบัติแล้ว และบ้านเมืองตกอยู่ในภาวะบีบคั้นทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก สืบเนื่องมาจากสงครามโลกครั้งที่ 1 ประกอบกับประเทศไทยต้องประสบภัยธรรมชาติอุทกภัยครั้งใหญ่เมื่อ พ.ศ. 2460 ทำให้ผลผลิตทางเกษตรตกต่ำ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ได้

ทรงย่อท้อต่อพระราชภาระอันหนัก ที่จะต้องทรงแก้ไขภาวการณ์ของบ้านเมือง ทรงมีพระราชปณิธานแน่วแน่ที่จะนำความร่มเย็นเป็นสุขกลับคืนมาสู่ประชาชนให้ได้ โดยให้กระทบกระเทือนประชาชนส่วนใหญ่น้อยที่สุด ทรงเสียสละลดเงินส่วนพระองค์ในฐานะพระมหากษัตริย์ลงจากปีละประมาณเก้าล้านบาทเหลือปีละหกล้านบาท แล้วต่อมาโปรดให้ลดลงอีกเหลือสามล้านบาท และโปรดให้ปลดข้าราชการที่ไม่จำเป็นหรือหน่วยงานที่ซ้ำซ้อนลง รวมทั้งจัดเก็บภาษีจากคนมั่งมี เช่น ภาษีโรงงาน ภาษีที่ดิน ภาษีเงินเดือน เป็นต้น เห็นได้ว่าทรงมีพระราชปณิธานมุ่งหวังประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ

พระมหากษัตริย์คุณที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ การยอมสละพระราชอำนาจสิทธิขาดในการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และพระราชทานรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2475 ตามที่คณะราษฎรทูลเกล้าฯ ถวาย ตามความเป็นจริงปรากฏเป็นที่เด่นชัดว่า การริเริ่มวางรากฐานประชาธิปไตยนั้น ได้เริ่มมาแล้วตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยได้ทรงริเริ่มให้มีสภาปรึกษาราชการในพระองค์และสภาปรึกษาราชการแผ่นดิน ต่อมาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ได้ทรงริเริ่มฝึกหัดการปกครองแบบประชาธิปไตยขึ้นในดุสิตธานี เมืองจำลอง เป็นการเตรียมข้าราชการบริหารให้รู้จักประชาธิปไตยที่ถูกต้อง เพื่อจะได้เป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองอย่างแท้จริงเมื่อพระราชทานรัฐธรรมนูญ และในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น การปรับปรุงการปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลอันเป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตยก็เริ่มแล้วแต่เมื่อ พ.ศ. 2469 มีหลักฐานปรากฏว่า ได้ทรงมีพระราชหัตถเลขาถึงพระยาภิรมย์ภักดีว่า ที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับปัญหาของไทยรวม 9 ข้อ มีข้อหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องการทำที่จะเป็นไปได้หรือไม่ที่

ประเทศไทยจะมีนายกรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติ กับได้โปรดให้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับ 12 มาตราขึ้น เมื่อได้รับความเห็นชอบจากสภาอภิรัฐมนตรี ก็ได้ทรงลงความพยายาม ได้มีพระบรมราชโองการให้ นายเรมอนด์ บี สตีเวนส์ ที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศกับพระยาตรีวิสารวาจา เป็นกรรมการร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่สองขึ้น และโปรดให้ส่งไปยังอภิรัฐมนตรีสภาเพื่อนำเข้าปรึกษากัน ในวันที่ 12 มีนาคม 2474 ไม่ปรากฏหลักฐานว่าอภิรัฐมนตรีลงมติอย่างไร แต่สันนิษฐานว่าอภิรัฐมนตรีสภาไม่เห็นด้วย เพราะยังไม่พร้อม มีคำบอกเล่าของบุคคลต่าง ๆ กล่าวว่า พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตั้งพระราชหฤทัยที่จะพระราชทานรัฐธรรมนูญในวันที่ 6 เมษายน 2475 ซึ่งเป็นเวลาที่ได้สร้างกรุงเทพฯ ครบ 150 ปี นอกจากนั้นมีเอกสารภาษาอังกฤษลงวันที่ 9 มีนาคม 2474 ที่กองจดหมายเหตุแห่งชาติ เป็นหลักฐานว่าได้มีพระราชดำรัสแก่นักหนังสือพิมพ์ที่สหรัฐอเมริกา เมื่อเสด็จไปรักษาพระเนตรใน พ.ศ. 2474 ว่า พระองค์กำลังเตรียมการจะพระราชทานรัฐธรรมนูญในไม่ช้า

อย่างไรก็ตาม เมื่อคณะราษฎรได้ปฏิวัติล้มล้างการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ แล้วอัญเชิญให้พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ ก็ทรงเห็นแก่ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและพลสกนิกร ทรงรับและต่อมาก็ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานรัฐธรรมนูญแก่ปวงชนชาวไทย เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2475 พระราชหัตถเลขาที่ทรงมีถึงผู้รักษาพระนครฝ่ายทหารในครั้งนั้นเป็นหลักฐานแสดงชัดเจนว่า ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแก่ประชาราษฎรส่วนใหญ่เป็นสำคัญ ดังที่ว่า

“ด้วยได้ทราบความตามสำเนาที่ส่งไปยังกระทรวงมูรธาทร คณะทหารมีความปรารถนาจะเชิญให้ข้าพเจ้ากลับพระนคร เป็นกษัตริย์อยู่

ใต้พระธรรมนูญการปกครองแผ่นดิน ข้าพเจ้าเห็นแก่ความเรียบร้อยของอาณาประชาราษฎร ไม่อยากให้เกิดเลือดเนื้อ กับทั้งเพื่อจัดการโดยละม่อมละไมไม่ให้เกิดขึ้นชื่อว่าได้จลาจลเสียหายแก่บ้านเมือง และความจริงข้าพเจ้าได้คิดอยู่แล้วที่จะเปลี่ยนแปลงทำนองนี้ คือมีพระเจ้าแผ่นดินปกครองตามพระธรรมนูญ จึงยอมรับที่จะเป็นตัวเช็ดเพื่อให้คุมโครงการตั้งรัฐธรรมนูญให้เป็นรูปวิธีเปลี่ยนแปลงตั้งพระธรรมนูญโดยสะดวก เพราะว่าถ้าข้าพเจ้าไม่ยอมรับเป็นตัวเช็ด นานาประเทศคงจะไม่ยอมรับรองรัฐบาลใหม่นี้ ซึ่งจะเป็นความลำบากยิ่งขึ้นหลายประการ...”

เมื่อพระราชทานรัฐธรรมนูญแล้ว ก็ยังทรงติดตามการดำเนินงานของฝ่ายเปลี่ยนแปลงการปกครอง มีพระราชประสงค์จะให้อำนาจการปกครองเป็นของประชาชน และให้ราษฎรได้มีเสรีภาพในการดำรงชีวิตตามระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ดังจะเห็นได้จากพระบรมราชวินิจฉัยโครงการเศรษฐกิจที่ผู้นำในการปฏิวัติคนหนึ่งนำเสนอในครั้งนั้น มีความสำคัญแสดงพระราชปณิธานและพระมหากรุณาธิคุณแก่ประชาชนชาวไทยอย่างชัดเจนและสำคัญ ดังนี้

“... การที่จะจัดให้ราษฎรมาทำงานให้แก่รัฐบาลดังนี้ โดยรัฐบาลมีอำนาจเต็มที่ที่จะสั่งอะไรก็ได้ในเวลากำหนดเท่าใดก็ได้ ดังแผนนี้แล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะทำได้ก็ต้องใช้การบังคับกันอย่างหนัก ถึงกับต้องยิงกัน อย่าลืมนักคนไทยนั้นรักเสรีภาพความเป็นอิสระอยู่ในเลือดแล้ว เขาย่อมสละเสรีภาพมาให้ง่าย ๆ ไม่ได้แน่ ถ้าจะต้องบังคับอย่างนี้แล้วจะสมควรละหรือ เราหวังจะให้ความสุขสมบูรณ์แก่ราษฎรทั่วไป การต้องบังคับกดขี่ให้เขาทำงานนั้นจะจัดว่าให้ความสุขสมบูรณ์แก่เขาอย่างไร มันจะกลายเป็นทุกข์สมบูรณ์เสียมากกว่า ฟังนี้ว่าการ

เป็นคนบังคับเขากับเป็นคนถูกบังคับนี้ต่างกัน ทางความเห็นทางความคิดของคนทั้งสองประเภทนี้ต่างกันมากทีเดียว... เพราะฉะนั้นในการนี้ถ้าจะทำได้โดยไม่ต้องมีการบังคับแล้ว ก็คงจะเป็นการดีแน่ แต่สงสัยว่าจะทำได้โดยไม่ต้องมีการบังคับ อย่างน้อยก็คงจะต้องนำหลักเช่น “ใครที่ไม่ทำงานก็ไม่ต้องกิน” ขึ้นใช้เป็นแน่ ผู้เขียนอาจจะไม่มีความประสงค์ที่จะบังคับราษฎรทำงานดังเช่นในรัสเซีย ผลที่สุดก็คงจะต้องจำเป็นทำ เพราะคงไม่มีทางอื่น...”

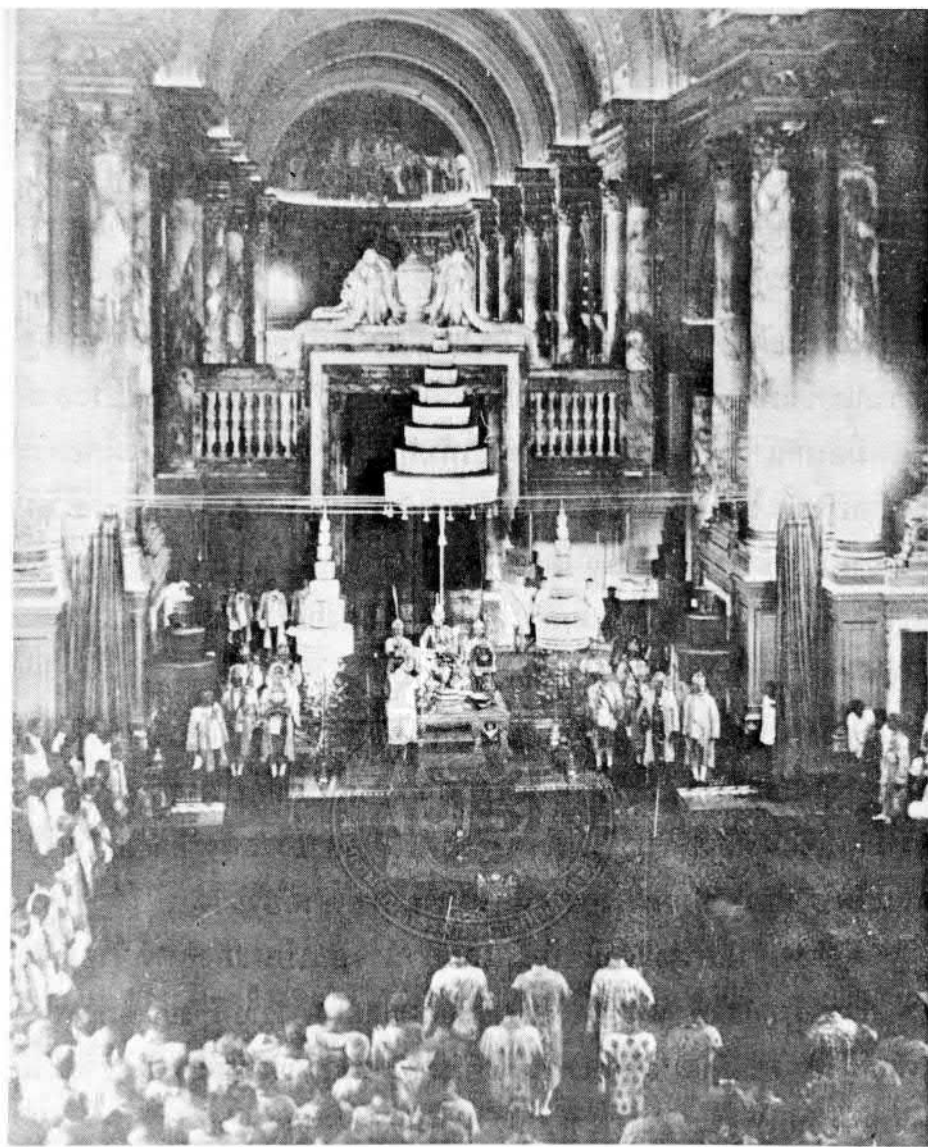
พร้อมกันนี้ก็ให้ทรงเสนอพระราชดำริให้พยายามชักชวนให้ราษฎรตั้งสหกรณ์ตามแนวทางที่ประเทศเดนมาร์กทำอยู่ และให้รัฐบาลส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมโดยให้หลักประกันแก่ผู้ลงทุน และระมัดระวังอย่าให้ผู้ลงทุนเอาเปรียบคนงานกรรมกรมากเกินไปในทางที่ผิด และให้ตั้งนาของรัฐบาลรับคนที่ไม่มียานทำและคนที่สมัครใจเข้ามาทำงานตลอดจนบำรุงการค้าขายอื่น ๆ ให้ก้าวหน้า

พระบรมราชวินิจฉัยนี้ส่องแสงชัดเจนถึงความเป็นนักเศรษฐศาสตร์ และนักปกครอง โดยเฉพาะทรงเข้าพระทัยในสถานการณ์ของโลก สถานการณ์ของบ้านเมืองไทย และทรงมีพระมหากรุณาต่อราษฎรไทยเป็นสำคัญ ทรงเข้าถึงปัญหาและสภาพความคิดจิตใจของราษฎรไทยอย่างถ่องแท้ ซึ่งปัญหาของการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ผ่านมาแล้วจนถึงปัจจุบันก็แสดงให้เห็นว่า พระบรมราชวินิจฉัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวมีความถูกต้องถ่องแท้ และซึ่งนักปกครองจะต้องใช้จิตวิทยาในการแก้ไขปัญหของประเทศให้เหมาะสม เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ของประชาธิปไตยที่แท้จริงต่อไป

นอกจากพระราชกรณียกิจในด้านการเมืองการปกครองดังกล่าวมาแล้ว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประกอบพระราช

กรณียกิจสำคัญ ๆ อีกหลายประการ ล้วนแต่ทรงมุ่งเพื่อประโยชน์สุข แก่อาณาประชาราษฎร์ของพระองค์เป็นสำคัญ ได้แก่การเสด็จพระราช ดำเนินเยี่ยมราษฎรในภาคต่าง ๆ รวมทั้งเสด็จเชื่อมสัมพันธไมตรีกับ ต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ทางการเมืองระหว่างประเทศ เช่น สิงคโปร์ ชวา อินโดจีนของฝรั่งเศส ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้าง กิจการสาธารณูปโภคและสิ่งก่อสร้างเพื่อประโยชน์สุขและความเจริญ พัฒนาของประเทศและประชาชนเป็นอเนกประการ เช่น พระราชทาน หนังสือส่วนพระองค์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้ ตั้งเป็นหอพระสมุดวชิราวุธ เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ศึกษาหาความรู้ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างสะพานพระรามหก สะพานปฐมบรมราชานุสรณ์ หรือสะพานพระพุทธยอดฟ้าเพื่อให้ราษฎรมีความสะดวกทางคมนาคม สะพานพระรามหกนี้มีบทบาทสำคัญมากทางเศรษฐกิจมาจนถึงทุกวันนี้ นอกจากนี้ยังโปรดให้ก่อสร้างตึกอัมรินทร์ ณ โรงพยาบาลศิริราช สร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก กิจการรถไฟก็โปรดให้ขยายออกไปถึงชายแดนเขมร ทรงพัฒนากิจการ สื่อสารคมนาคมด้านวิทยุโทรเลขให้สามารถติดต่อกับทั่วโลกได้สะดวก ปรับปรุงการไปรษณีย์ มีการตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงเป็นครั้งแรก ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้เจริญพัฒนามาเป็นสาธารณูปโภคที่สำคัญต่อเศรษฐกิจ ของชาติและประโยชน์สุขของปวงชน

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองไม่นานนัก ได้เกิดมีปัญห ฝนพวนยุ่งยากในประเทศหลายประการ จนถึงเกิดการสู้รบโดยใช้กำลัง อาวุธ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเศร้าสลดวิปโยค ด้วย เหตุว่า การต่อสู้รบพุ่งกันนั้น แท้จริงประชาราษฎร์ที่ไม่รู้เห็นในการ แสวงอำนาจล้วนเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนสาหัส ต้องเสียเลือดเนื้อ

พระราชทานรัฐธรรมนูญ

เสียชีวิต วิปโยคในพระราชหฤทัยเกิดขึ้นและสะสมตลอดมา เมื่อไม่
ทรงสามารถกำจัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของพสกนิกรได้ จึงเสด็จไป
ต่างประเทศเพื่อทรงหลีกเลี่ยงปัญหาการเกี่ยวข้องกับการแสวงอำนาจ

ทางการเมือง และในที่สุดทรงสละราชสมบัติ เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2477 โดยทรงมีพระราชหัตถเลขาแถลงความในพระราชหฤทัยตอนหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญยิ่ง แสดงให้เห็นน้ำพระทัยที่ทรงผูกพันมั่นคงต่ออาณาประชาราษฎรส่วนใหญ่ของพระองค์ดังนี้

“เมื่อผู้ก่อการรุนแรงนั้นอ้างว่ามีความประสงค์จะสถาปนารัฐธรรมนูญขึ้นเท่านั้น ก็เป็นอันไม่ขัดกับหลักการที่ข้าพเจ้ามีความประสงค์อยู่เหมือนกัน ข้าพเจ้าจึงเห็นควรโน้มตามความประสงค์ของผู้ก่อการยึดอำนาจนั้นได้ เพื่อหวังความสงบราบคาบภายในประเทศ แต่ความพยายามของข้าพเจ้าไร้ผล โดยเหตุที่ผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองหาได้กระทำให้บังเกิดมีความเสรีภาพในการเมืองอย่างสมบูรณ์ไม่ และได้ฟังความเห็นของราษฎรโดยแท้จริง...

ข้าพเจ้าเห็นว่ารัฐบาลและพวกพ้องใช้วิธีการปกครองซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักการของเสรีภาพในส่วนบุคคล และหลักความยุติธรรมตามความเข้าใจและยึดถือของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะยินยอมให้ผู้ใดคณะใดใช้วิธีการปกครองอย่างนั้นในนามข้าพเจ้าต่อไปได้

ข้าพเจ้ามีความเต็มใจที่จะสละอำนาจอันเป็นของข้าพเจ้าอยู่เดิมให้แก่ราษฎรทั่วไป แต่ข้าพเจ้าไม่ยินยอมยกอำนาจทั้งหลายของข้าพเจ้าให้แก่ผู้ใด คณะใด โดยเฉพาะ เพื่อใช้อำนาจโดยสิทธิขาดและโดยไม่ฟังเสียงอันแท้จริงของประชาราษฎร

บัดนี้ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า ความประสงค์ของข้าพเจ้าที่จะให้ราษฎรมีสิทธิออกเสียงในนโยบายของประเทศโดยแท้จริง ไม่เป็นผลสำเร็จ และเมื่อข้าพเจ้ารู้สึกว่บัดนี้เป็นหนทางที่ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนได้ต่อไปแล้ว ข้าพเจ้าจึงขอสละราชสมบัติและออกจากตำแหน่งพระมหากษัตริย์แต่บัดนี้เป็นต้นไป”

เมื่อทรงสละราชสมบัติแล้วได้เสด็จประทับอยู่ ณ ประเทศ
อังกฤษ และเสด็จสวรรคต ณ ประเทศอังกฤษเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม
2484 ได้มีการถวายเพลิงพระบรมศพที่สุสานโกลเดอร์กรีน กรุง
ลอนดอน เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2484

โดยที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระมหา
กรุณาธิคุณต่อประเทศไทย ในการที่ทรงสละพระราชอำนาจตาม
ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และพระราชทานรัฐธรรมนูญให้แก่
ประชาชนชาวไทย เพื่อเป็นหลักในการปกครองประเทศตามระบอบ
ประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2475 ดังกล่าวแล้ว ด้วยสำนึก
ในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าฯ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา
เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2517 ลงมติเห็นชอบในการสร้างพระบรม
ราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเพื่อเทิดพระเกียรติ
และเพื่อเป็นที่เคารพสักการะชั่วนิรันดร์ โดยมอบให้สำนักงานเลขาธิการ
รัฐสภาเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ส่วนงบประมาณการก่อสร้างควรให้
ประชาชนมีส่วนร่วมและรัฐบาลช่วยเหลือสมทบตามกำลังเงินงบประมาณ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราช
ทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้ที่ดินบริเวณด้านทิศตะวันออกของพระ
ที่นั่งอนันตสมาคม เป็นสถานที่ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์
และพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สร้างเหรียญพระบรมรูปพระบาท
สมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว สำหรับผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินสมทบ
ทุนสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์นำไปสักการะบูชา โดยกรมศิลปากร
ออกแบบเหรียญ และกรมธนารักษ์ดำเนินการสร้าง เมื่อสร้างเสร็จ
ได้นำเข้าพิธีปลุกเสก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร โดยมีสมเด็จพระ
ญาณสังวรเป็นประธาน

ขณะนี้ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ โดยมีกรมศิลปากรดำเนินการปั้นหล่อพระบรมรูป กรมโยธาธิการ ดำเนินการตั้งแท่นฐานและปรับปรุงบริเวณ พระบรมรูปมีขนาด 2 เท่า จริง ทรงเครื่องบรมขัตติยราชภูษิตาภรณ์ฉลองพระองค์ครุย สวม พระชฎามหากฐินปักขนนกการเวก เสด็จประทับเหนือพระที่นั่งพุดตาล กาญจนสิงหาสน์ พระหัตถ์ทั้งสองอยู่ในพระอิริยาบถพร้อมที่จะพระราชทานรัฐธรรมนูญ ส่วนแท่นฐานกึ่งกลางด้านหน้าได้แผ่นจารึกเป็น ตราศักรัตนเดชนันท์ (ศักรัตนเดชนันท์ แปลว่า ผู้ทรงอำนาจด้วยศร หมายถึง พระรามผู้ทรงศร 3 เล่ม ศักรัตนเดชนันท์เป็นสร้อยพระนามเดิม คือ เจ้าฟ้า ประชาธิปกศักรัตนเดชนันท์) ซึ่งเป็นตราประจำพระองค์ และด้านข้าง 2 ข้าง ประดิษฐานพุ่มบุชา

คณะกรรมการดำเนินการก่อสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์กำหนด เป้าหมายให้งานก่อสร้างแล้วเสร็จ ในวันที่ 10 ธันวาคม 2522

พระบรมราชานุสาวรีย์ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวนี้ ย่อมจะเป็นเครื่องเฉลิมพระเกียรติ และเป็นปูชนียสถานที่ชาวไทยทั้ง ปวงผู้มีกตเวทิตาคุณจะได้น้อมเกล้าฯ ถวายสักการะรำลึกถึงพระราช กรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณเปี่ยมล้นที่ทรงมีต่อพสกนิกรไทย ด้วย เหตุที่วาระบอบประชาธิปไตยก็ดี พระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ได้ทรง เสียสละนานาประการเพื่อรักษาชีวิตเลือดเนื้อ เพื่อความสงบเรียบร้อย และเพื่อความร่มเย็นของอาณาประชาราษฎร์ไทยก็ดี ตลอดจนสาธยายป โภคและพระราชกรณียกิจทั้งปวงที่ทรงประกอบในช่วงระยะเวลาอัน สั้นที่ทรงอยู่ในราชสมบัติก็ดี ล้วนแต่ได้สืบทอดมาเป็นคุณเป็นประ โยชน์ในการดำรงชีวิต ดำรงรักษาชาติบ้านเมือง และความเป็นไทย ทั้งสิ้น

พ่อจ๋า - แม่จ๋า

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร

พ่อจ๋า-แม่จ๋า! รีบมา หาลูกหน่อย
ลูกรอคอย ทุกเช้าค่ำ พร่ำวนหา
ลูกไม่หลับ ต้องกลืนกล้ำ แต่น้ำตา
เพราะถูกด่า ถูกเขี่ยนตี ทุกวัน

มันใช้ลูก ดึงวัวควาย ช่างร้ายกาจ
ยิ่งกว่าทาส ถูกประณาม หยามเหยียดหยัน
งานก็หนัก เข้าจรดค่า ประจำวัน
จนลูกนั้น แทบดับดิน สิ้นชีวา

ลูกเคยหนี ค่ายนรก ห่มกโหม่น
แต่เสียที ไปไม่รอด ปลอดภัยหนา
ถูกมันจับ มัดเท้ามือ ใส่โซ่คา
แทบเป็นบ้า เมื่อถูกเขี่ยน เจียนขาดใจ

พ่อจ๋า-แม่จ๋า รีบมาหา ลูกเร็วหน่อย
ลูกเฝ้าคอย ให้พ่อมา เสียค่าไถ่
แม่นั้สรวาพ ลูกได้คืน จะชื่นใจ
ชีวิตใหม่ จะสดชื่น ทุกคืนวัน

ลูกอยากเรียน อยากมีเพื่อน เหมือนเด็กอื่น
ทุกวันคืน คงสนุก แสนสุขสันต์
มีพ่อแม่ แลปู่ย่า พร้อมหน้ากัน
พี่น้องนั้น แม้นอยู่ครบ อบอุ่นใจ

ถึงบ้านเรา เก่าคร่ำคร่า โรงนาเล็ก
เราพวกเด็ก ไม่หนีพราก จากไปไหน
ถึงโรงเรียน จะยากเข็ญ ไม่เป็นไร
ลูกจะไม่ เกียจคร้าน เรื่องการเรียน

ลูกคิดว่า ทุกนาที่ ที่ลูกว่าง
จะหาทาง ช่วยทำงาน และอ่านเขียน
จะตายหญา พรวนดินไว้ ให้โล่งเตียน
ลูกจะเปลี่ยน เป็นสวนครัว ทัวทั้งแปลง

จะปลูกพริก ถั่วฟักแฝง แตง-ผักกาด
จนสามารถ ทำเงินได้ ไม่น่ายาแหนดง
จะช่วยพ่อ ไถหว่านดิน จนสิ้นแรง
จะช่วยแบ่ง งานแม่ทำ ประจำวัน

โอ้! แม่จ๋า-พ่อจ๋า รีบมาหน่อย
ลูกนี้คอย ทนไม่ไหว ใจลูกพรั่น
หรือแกล้งทั้ง ให้ลูกตาย วายชีวัน
ลูกจะหัน ไปพึ่งใคร ที่ไหนเอย?

จดหมายเปิดผนึก

ข้อคิดฝากมิตรน้อย

1 มกราคม 2522

มิตรน้อยที่รัก

ฉันขอเรียกเธอว่า “มิตรน้อย” เพราะฉันรักคำนี้และเชื่อใน
น้ำใจไมตรีที่ฉันเคยได้รับจากมิตรที่เป็นเด็ก ๆ ว่าเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์
ใจ ไม่มีการเสแสร้งแก่งัดทำ แม้ฉันจะอายุแก่กว่าเธอหลายรอบแต่
ฉันก็เคยเป็นเด็กมาก่อน และฉันยังจำความรู้สึกแบบเด็ก ๆ ที่เห็น
อะไรสวยงามน่าพิศวงสงสัยไปเสียทั้งนั้นได้ตืออยู่ ฉะนั้นฉันจึงคิดว่า
วัยที่แตกต่างกัน มิใช่อุปสรรคในการที่เราจะเป็นมิตรกัน

ฉันตั้งใจเขียนจดหมายฉบับนี้เพื่อมิตรน้อยทุกคนที่สนใจอ่าน
หนังสือวันเด็ก ฉันปรารถนาที่จะให้จดหมายนี้ ทำหน้าที่เชื่อมความ
สัมพันธ์ระหว่างเรา ฉันมีข้อคิดบางประการที่อยากจะฝากมาให้มิตร
น้อยทุกคนด้วยความปรารถนาดี ความคิดนี้เป็นของแปลกนะ มันเกิด
ขึ้นในสมองของฉันขณะที่ฉันนั่งเขียนจดหมายนี้อยู่คนเดียวในห้องส่วนตัว
แต่อีกไม่นาน มิตรน้อยของฉันนั้นจำนวนแสนจะได้สัมผัสกับความคิด
นั้นโดยมีหนังสือวันเด็กเป็นสื่อ ตัวอักษรในภาษาไทยนี้ช่างวิเศษจริง ๆ !

มิตรน้อยที่รัก ฉันได้อ่านหนังสือดีมีคุณค่าเล่มหนึ่ง ชื่อว่า “แสง
ธรรม” ของมูลนิธิ ก.ศ.ม. มีบทความสั้น ๆ ที่น่าอ่านหลายเรื่อง มี
อยู่เรื่องหนึ่งน่าสนใจมาก คือเรื่อง “ค่าของชีวิต” ฉันขออนุญาตนำ
ข้อความบางตอนมาเผยแพร่ ซึ่งคิดว่าท่านผู้เขียนก็คงจะยินดีให้ข้อเขียน
ของท่านเป็นประโยชน์แก่เด็กทั่วประเทศ ข้อความที่น่าสนใจมีดังนี้

“ช่วงแห่งชีวิตของคนเรานี่ ช่างสั้นเหลือเกิน ไม่พอแก่การทำอะไรได้ครบทุกสิ่งทุกอย่าง เพราะในโลกอันวิจิตรนี้เต็มไปด้วยสิ่งที่มีมนุษย์ต้องการปรารถนา ต้องใช้เวลาและความขยันหมั่นเพียรจึงจะบรรลุผล ผั่งยังรู้จักสะสมน้ำหวาน มดยังรู้จักสะสมอาหารไว้กินในฤดูกาลที่ขาดแคลนคนเราก็คควรสะสมความดีไว้บ้างในช่วงเวลาแห่งชีวิตที่แสนสั้นนี้”

มิตรน้อยอ่านข้อความข้างบนนี้แล้วคิดถึงอะไรบ้าง ข้อความนี้ชวนให้เราคิดถึง เวลา ซึ่งวูบอยู่ไม่มากนักในชีวิตของคนแต่ละคน ก็เมื่อผั่ง และมดยังรู้จักสะสมน้ำหวานและอาหารไว้ เราเป็นคนก็ควรจะรู้จักสะสมความดี ไม่ควรจะปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ จริงไหม?

การสะสมความดีนั้นทำอย่างไร ถ้าเราเทียบกับการเก็บเงินหยอดกระป๋องออมสินวันละ 1 บาท 30 วันก็จะได้ 30 บาท ปีหนึ่งก็จะได้ถึง 365 บาท แต่ความดีนั้นเราแสดงออกได้ในลักษณะต่าง ๆ กัน ไม่เหมือนเงินในกระป๋องออมสิน ถ้าลองถามความเห็นจากคนหลาย ๆ คน ก็จะประมวลการกระทำที่จัดว่าเป็นความดีได้หลายอย่าง เช่นการกระทำต่อไปนี้

ขยันเรียนหนังสือ ทำการบ้านส่งครูสม่ำเสมอ ช่วยเพื่อนทำ ความสะอาดห้องเรียน ช่วยถือของให้คุณครูหรือผู้ใหญ่ ช่วยเก็บเศษ แก้วแตกตามทางเดินไปทิ้ง ช่วยจูงคนแก่ข้ามถนน เก็บกระเป๋าสตางค์ที่มีผู้ทำตกไว้ส่งครูเพื่อประกาศหาเจ้าของ เสียสละค่าขนมสมทบการกุศลช่วยผู้ประสบอุทกภัย ช่วยงานของส่วนรวมโดยไม่เกี่ยงงอน ฯลฯ ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมายที่เราอาจทำได้เสมอ

มิตรน้อยเคยคิดบ้างไหมว่า สำหรับบางคนการทำความดีไม่ใช่ของยากอะไรเลย แต่ก็ไม่แน่สำหรับบางคน เพราะแม้เขาอยากจะทำ ความดีแต่เขาก็ทำไม่ได้ เพราะมีสิ่งอื่นที่มีอำนาจเหนือจิตใจของเขา มาขัดขวางไว้

มิตรน้อยอยากรู้ไหมว่า อะไรคือสิ่งที่มาคอยขัดขวางไว้มิให้คน บางคนทำความดี และท่านเรียกสิ่งขัดขวางเหล่านี้ว่า “มาร” พจนานุกรมให้ความหมายของคำว่า “มาร” ว่า “เทวดาจำพวกหนึ่งมีใจบาป ทรนักร้าย คอยกีดกันไม่ให้ทำบุญ” มารเหล่านี้เรามองไม่เห็นตัวตนของมันหรอก แต่มันมีอิทธิฤทธิ์มากทีเดียว มารที่มาคอยขัดขวางเด็ก ๆ ไม่ให้ทำความดีมีหลายตัว เรามารู้จักลักษณะของมารเหล่านั้นกันสัก 4 ตัว ดีไหม ?

มารตัวแรกมีชื่อว่า “ตามใจตัวเอง” เจ้าตัวนี้มันคอยยุให้คนทำตามใจตัวเองโดยไม่ต้องฟังเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น เช่น เมื่อถึงเวลาที่ควร จะตื่นแต่เช้ามืด เพื่อลุกขึ้นมาดูหนังสือและเตรียมตัวไปโรงเรียน เจ้ามารตัวนี้จะคอยขัดไว้ มันจะกระซิบบว่า “นอนต่ออีกหน่อยก็ได้ กำลัง อุ่นสบาย จะรีบลุกขึ้นไปทำไมให้โง่” คนบางคนเชื่อมั่นกันนอนต่อจน สาย นี่เป็นจุดเริ่มต้น ถ้าเขายอมแพ้ทำตามเสียงกระซิบนั้นได้ครั้งหนึ่ง ต่อไปก็จะแพ้ไปเรื่อย ๆ กำลังใจที่อยากจะขยันเรียนหนังสือ ขยันทำ งานช่วยพ่อแม่ที่บ้าน ก็จะลดน้อยลงไปทุกที เจ้ามารตัวนี้มันฉลาดและ เข้าใจหาข้อแก้ตัวต่าง ๆ เสียด้วยซ้ำ ล้วนเป็นเหตุผลที่จะทำให้ต้องตามใจตัวเองทั้งสิ้น มิตรน้อยต้องทำใจแข็งไว้อย่าเชื่อเสียงกระซิบของมัน

มารตัวที่สอง มีชื่อว่า “เกียจคร้าน” เจ้าตัวนี้มันชอบยุให้คน ชี้เกียจ เช่นถ้าใครทำท่าจะขยันทำการบ้านตามที่ครูสั่ง หรือกลับจาก

โรงเรียนแล้วช่วยทำงานที่บ้านตามหน้าที่ที่พ่อแม่มอบหมายไว้ มันจะยุให้ผิดเวลาเอาไว้ค่อยทำตอนนั้นตอนนี่ พอถึงเวลาเข้าจริงก็ไม่ได้ทำงานการก็ไม่เสร็จ คั่งค้างเป็น“ดินพอกหางหมู” เจ้ามารตัวนี้มันชอบเกาะตัวคนอ่อนแอ ไม่เพียงแต่เด็ก ๆ เท่านั้นดอกที่มันมุ่งทำลาย แม่ผู้ใหญ่ก็มีอยู่ไม่น้อยเหมือนกันที่ยอมให้มันจูงจุมูก เลยพาให้เป็นคนเกียจคร้าน ไม่ทำงาน ไม่รับผิดชอบอะไรทั้งสิ้น อยู่ที่ไหนก็ทำงานที่นั่นคั่งค้างหมักหมม ขาดความเจริญก้าวหน้า ฉะนั้นมิตรน้อยต้องคอยระวังอย่าให้เจ้ามารตัวนี้เข้าใกล้ วิธีที่ดีที่สุดก็คือต้องวางระเบียบการใช้เวลาทำสิ่งต่าง ๆ ให้เสร็จตามที่กะไว้ ต้องบังคับตัวเองให้ได้ แล้วเจ้ามารตัวนี้ก็จะไม่กล้ำกลืนใจเรา

มารตัวที่สามมีชื่อว่า “เห็นแก่ตัว” เจ้าตัวนี้ฤทธิ์เดชมันร้ายกว่า 2 ตัวแรก เพราะมันชอบใช้อำนาจบังคับให้คนบางคนกลายเป็นคนใจแคบเห็นแก่ตัว มุ่งแต่จะเป็น ฝ่ายรับ ทำเดียว ไม่ยอมเป็นฝ่ายให้เลย ทำอะไรก็เห็นแต่ประโยชน์ส่วนตัวเป็นใหญ่ เรื่องจะให้เสียสละทรัพย์ สละเวลา สละแรงงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมนั้น ไม่มีวันเสียละ เจ้ามารตัวนี้มันจะคอยยุให้เขาคิดถึงแต่ตัวของเขาเท่านั้น ใครจะตกทุกข์ได้ยากอย่างไรก็ช่าง มันยุไม่ให้ช่วยเหลือใครทั้งสิ้น เช่นในยามที่เกิดน้ำท่วมบ้านเรือน ผู้คนเดือดร้อน ใคร ๆ เขายินดีสละทรัพย์เล็ก ๆ น้อย ๆ ตามกำลังเพื่อสมทบช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนเหล่านั้น เจ้ามารตัวนี้มันยุว่าให้เฉยเสีย ใคร ๆ เขาให้กันมากแล้ว เราไม่ต้องให้ก็ได้ นอกจากไม่ช่วยใครแล้ว มันยุยงให้คอยเอาเปรียบคนอื่น ให้คอยแต่เรียกร้องเอาประโยชน์จากผู้อื่นเพื่อตัวเองทั้งสิ้น มิตรน้อยลองคิดดูเถิดว่า ถ้าปล่อยให้เจ้ามารตัวนี้เป็นเจ้าหัวใจแล้ว คนเหล่านั้นจะเอาเวลาที่ไหนไปทำ

ความดี เราต้องคอยระวังให้ต้อย่าให้เจ้ามารตัวนี้เข้ามาครองใจเราได้ เป็นอันตราย

มารตัวที่สี่ มีชื่อว่า “เจ้าโกรธ” เจ้าตัวนี้ก็มีฤทธิ์ไม่น้อยเหมือนกัน มันเป็นเพื่อนสนิทของเจ้า “เหินแก่ตัว” ไปไหนชอบไปด้วยกัน เจ้าโกรธนี้มันพร้อมที่จะยุให้ใคร ๆ โกรธได้เสมอ แม้เรื่องไม่เป็นเรื่องก็เก็บไปโกรธได้ เมื่อคนเหล่านั้นโกรธแล้วมันก็ยั่วให้แสดงอาการโกรธออกมาในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น ชวนเพื่อนทะเลาะวิวาท คำว่าคนอื่นด้วยถ้อยคำหยาบคาย แสดงอาการกระแทกกระทั้นปึงปึง บางทีถึงขนาดทำร้ายร่างกายคนอื่นจนบาดเจ็บก็มี เจ้ามารโกรธตัวนี้มันยุให้เพื่อนที่ชอบพอกันแตกกันไปมากมายหลายคู่แล้ว มิตรน้อยยุยายอมเป็นเหยื่อของเจ้ามารตัวนี้เป็นอันตราย มีวิธีสังเกตตัวเองหรือคนอื่นที่เจ้าโกรธเข้าสิงดังนี้ คือ หน้าแดง ปึงตึง กำหมัด และออกท่าออกทางไม่น่าดูเลย อย่าไปคบมันเลยจะดีกว่า

มิตรน้อยที่รัก เธออย่าเพิ่งตกใจว่า เอ! ถ้าเจ้าตัวมารเหล่านี้เที่ยวเพ่นพ่านอยู่ตลอดเวลาละก็ เธอมีต้องตกเป็นเหยื่อของมันหรือ ขอให้เธอมั่นใจว่าเธอจะไม่มีวันเสียที่เจ้ามารร้ายเหล่านั้น ถ้าเธอรู้จักระวังตัว และสามารถบังคับตัวเองได้ เจ้ามารร้ายเหล่านี้มันกลัวคนเข้มแข็ง ถ้าเราสามารถปราบมันได้ในครั้งแรก ๆ ที่มันมากระชิบให้ตามใจตัวเองบ้าง ให้เกียจคร้านบ้าง ให้เหินแก่ตัวบ้าง ให้โกรธบ้าง ครั้งต่อ ๆ ไปมันจะไม่กล้ามาต่อแยะเราอีก

ถ้าปราศจากเจ้าตัวมารเหล่านี้แล้ว เราก็จะสามารถสะสมความดีไปได้เรื่อย ๆ และความดีนั้น ๆ ก็จะส่งผลให้เธอมีความสุขใจ ทั้งยัง

สามารถแผ่แผ่ความสุขไปยังคนอื่น ๆ และแผ่กว้างไปถึงสังคมส่วนรวมอีกด้วย

เขียนมาเสียยี่ดียว เห็นจะต้องขอจบไปแล้ว ข้อคิดที่ตั้งใจจะสรุปเป็นของฝากให้มิตรน้อยก็มีเพียงสั้น ๆ จะขอเขียนเป็นร้อยกรองฝากไว้เป็นของขวัญเนื่องในวันเด็ก ดังนี้

เกิดเอ๋ย เกิดมา	ชีวิตมีค่าเพียงไหน
ตราบที่มีลมหายใจ	เร่งทำดีไว้เถิดเรา
อย่าให้เสียทีที่เกิด	เวลาประเสริฐเสียเปล่า
ชีวิตคงงามยามเยาว์	อย่าเอาไปพร่าหมดค่าเอย
อย่าตามใจตัว	อย่ามัวเกียจคร้าน
พวกนี้เป็นมาร	ขัดขวางความดี
อย่าเห็นแก่ตัว	มัวโกรธทุกที
ไฉนมารหลีกหนี	ชีวิตจำเรื้อ

ขออวยพรให้มิตรน้อยสุขกายสบายใจ และเอาชนะมารทุกตัวได้สำเร็จ
ด้วยความรักและปรารถนาดี
ฐะปะนีย์ นาครทรรพ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันออกพรรษาที่สังขละบุรี

วรรณิ์ สุนทรเวช

วันออกพรรษาปี 2521 ตรงกับวันที่ 16 ตุลาคม เป็นระยะปิดภาคต้นพอดี คณะครูโรงเรียนดาราคามได้มีโอกาสนั้นไปร่วมทำบุญวันออกพรรษาที่วัดวังแก้วเวการาม ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี กาญจนบุรี จึงมีเรื่องประเพณีพื้นบ้านในแถบนั้นมาเล่าสู่กันฟัง

ตอนเช้ามีดของวันที่ 16 ตุลาคม 2521 ชาวบ้านรีบตื่นขึ้นแต่เช้าหุงหาอาหารเตรียมข้าวตักบาตรเทโว ปีนี้ชาวบ้านได้ข้ามแควน้อยไปตักบาตรเทโวที่วัดศรีสุวรรณ ซึ่งอยู่ฝั่งที่ว่าการอำเภอ การตักบาตรเทโวที่นั่นเขาไม่ตักบาตรแบบบ้านเรา เขาตักกัน 3 รอบ รอบแรกใส่รูป เทียน ดอกไม้ รอบ 2 ใส่ขนม รอบ 3 ใส่ข้าวเปล่า พอพระรับบาตรแล้วท่านก็ขึ้นบนศาลา ชาวบ้านก็แบกถาดใส่อาหารคววขึ้นไปประเคนพระเป็นสำหรับ ๆ ไป เขาไม่ตักบาตรรวมทั้งของคว-หวานอย่างชาวเรา พระภิกษุซึ่งมีพระครูอุดมสิทธิธจารย์ (หลวงพ่อดุตตะมะ) เป็นประธาน ก็อนุโมทนาหลังจากฉันอาหารแล้ว หลังจากอุบาสกอุบาสิการับประทานอาหารกลางวันร่วมกันแล้ว มีการแจกประกาศนียบัตรของโรงเรียนศึกษาปริยัติธรรม

บ่าย 2 โมง ที่วัดวังแก้วเวการาม มีการตักบาตรดอกไม้ ระหว่างที่พระภิกษุจะลงอุโบสถเพื่อสวดปาฏิโมกข์ ระหว่างทางเดินอุบาสก

อุบาสิกาก็ไปนั่งคอยใส่บาตร ดอกไม้ รูป เทียน เพื่อให้พระนำไปบูชา พระพุทธรูปในโบสถ์ ชาวบ้านปู้ผ้าโพกหัวบ้าง ผ้ากราบบ้างตามทางที่ พระภิกษุท่านเดิน พระท่านเดินไปบนผ้า ใครที่มีลูกชายก็นำไปวางไว้ ตามทางให้พระเหยียบ พระท่านก็เอาเท้าแตะะหลังนิดหน่อย ถือว่าเป็น สิริมงคล ส่วนพวกผู้ใหญ่ที่เป็นชายเขาไปนอนขวางให้พระเหยียบหลัง กันจริง ๆ ก็มีมาก พระท่านลงโบสถ์แล้วประชาชนก็เตรียมตัวแห่ทาน สลากภัตต์ หรือที่ทางภาคเหนือเรียก ตานก่วยสลาก ผู้หญิงที่เป็นแม่ บ้านเขาจะแบกขามอ่างซึ่งบรรจุผลไม้ อาหาร ยา เครื่องใช้ ตกแต่งให้ ดูสวยงามด้วยธงทิวและดอกไม้ มีขบวนกลองยาว ผู้หญิงเดินหน้าตาม ด้วยขบวนกลองยาว พวกผู้ชายเขาก็ไปรยทาน โดยเอาขันใหญ่ ๆ ใส่ ข้าวตอกและเศษสตางค์คลุกกันแล้วไปรยหน้าขบวน เด็ก ๆ ก็พากัน มาเก็บเงินที่ไปรยนั้น แห่รอบศาลา 3 รอบแล้วขึ้นไปบนศาลา พอ พระท่านออกจากโบสถ์ก็มีการสวดมนต์ อาราธนาศีล รับศีล อาราธนา ธรรม มีพระธรรมเทศนาภาษามอญ 1 กัณฑ์ ชาวบ้านก็ถวายของ พระท่านอนุโมทนาแล้ว ก็ทำสลากให้พระภิกษุจับว่าใครจะได้่างของ ใครตามเบอร์ที่ติดไว้ที่อ่างตรงกับสลาก พระภิกษุที่ท่านมาจากวัดอื่นก็ กราบลาหลวงพ่อก่อนเพื่อเดินทางกลับวัด ส่วนวัดที่อยู่ใกล้ ๆ กลับในวัน นั้นไม่ได้ก็ต้องค้างคืนอยู่เพื่อรอกลับในวันรุ่งขึ้น พระที่อำเภอนี้ท่านอยู่ เป็นสำนักสงฆ์จึงไม่มีโบสถ์และอยู่กระจัดกระจายกันแห่งละ 2-3 องค์ เมื่อมีพระไม่ถึง 5 รูป ก็ทำสังฆกรรมเองไม่ได้ จึงต้องมารวมกันทำ ที่วัดวังกั้วเวการามซึ่งเป็นวัดใหญ่ มีพระอุโบสถ ไม่ว่าจะเป็นการรับ กฐินหรือทำบุญตามเทศกาลอะไรก็ตาม

พอทำบุญเสร็จจะหว่างพระท่านยถา เขาก็ตรวจน้ำ พวกมอญ

นี้เขาไม่ตรวจแต่น้ำเหมือนบ้านเรา เขานำข้าวใส่จานมีขนม มีหมากพลู มีน้ำ 1 ถ้วย วางตรงกลางจานข้าว เวลาตรวจน้ำเขาเทน้ำลงในข้าว เสร็จแล้วเอาไปเทที่ทางสามแพร่งซึ่งอุทิศให้แก่ผีไม่มีญาติที่สัญจรไป มาตามทางด้วย

หลังจากร่วมรับประทานอาหารเย็นกันแล้ว ก็มีการเล่นตะแยมอญที่ลานวัด มีรำอย่างมอญด้วย คนดูกันแน่น แต่เราฟังเขาไม่รู้เรื่อง เลยขึ้นไปสนทนาธรรมกับหลวงพ่อ วันออกพรรษานี้เขาทำบุญกันทั้งวัน ร้านต่าง ๆ ก็ปิด ประชาชนหยุดงานไปทำบุญกันหมด ทั้งแต่งตัวสวยงามประกวดกันด้วย ความพร้อมเพรียงและศรัทธาในการบุญของเขาประทับใจพวกเรามาก พวกเรารู้สึกได้ความรู้ในประเพณีพื้นบ้านของชาวสังขละบุรีซึ่งไม่เหมือนกับของเราจึงอดที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังไม่ได้

เพื่อนเก่า ของย่า

ช่อม ปัญจพรรค

หลานเอ๊ย ตีวงมานั่งใกล้ ๆ ย่าซี จะเล่าอะไรให้ฟัง เอาละนั่ง
เจียบ ๆ นะ อย่ายุกยิก ย่าจะบอกอะไรให้ เมื่อยายังอายุน้อยก็ต้องไป
โรงเรียนอ่านกอไก่ ขอไข่เหมือนหลาน ๆ นี่แหละ สมัยห้าสิบกว่าปีมา
แล้วย่าต้องเรียนกอไก่ ขอไข่ จนจบถึงฮอนกฮูก พอจบแล้วก็เริ่มผสม
สระอะ สระอา จนครบแล้วเริ่มผสมตัว

การผสมตัวนี้ ย่าใช้หนังสือแบบเรียนไว จะของใครแต่งก็จำ
ไม่ได้เสียแล้ว แต่วิธีการที่สอนนั้นช่างดีและวิเศษเสียจริง ๆ หนังสือ
นั้นยังติดสมองย่ามาจนบัดนี้ และทำให้อ่านหนังสือแตกฉานดีมาก

ทำไมหรือ? อาจจะเป็นเพราะบทสอนอ่านนั้นมีตัวบุคคลที่มี
ลักษณะแปลกจนเด็กอ่านแล้วเห็นภาพ จึงจำได้มันเหมาะ

หลานคงเคยดูการ์ตูนโฆษณาขายยาหม่องที่ “หนูหล่อพ่อเขาพาไป
ดูหมิ่นที่นาตาหมอลอ” นี่เป็นบทหัดอ่านคำที่มีตัว “ห” นำ

ย่าจะเริ่มตั้งแต่บทสอนอ่านที่ยังไม่มีตัวสะกดก่อนนะหลาน “ตา
โตถือตะโก แกจะมาดูชะนี ตาแพแบมือขอบุ ขอดึงมาดูที่ ตาถือกะลา
มาขอยา ตาจูแลดูทะเล แกมาปี่จ้อ ตาดีแกมีซอ แกมั่วดูชะนี ชะนีแล
ดูตาดี... ตาโพพาโคตัวโตมา ตาโถมั่วดูทะเล...”

หลานลองนับดูซีมีกี่คน มีตั้ง 7 คนแน่ะ เด็กพออ่านได้ง่าย ๆ
เลย

ครั้นครูสอนให้อ่านสระเอีย สระเออะ สระเออ เพิ่มบทสอน
อ่านก็เพิ่มสระมากขึ้น

“ดาดีเพาะเงาะดี พายูพาเรือมาทะเล ตาสาแกพาวัวมา คุณาตา
สีมิกอบัว ปีมะเมียและปีมะแม ตาสีแกเสาะหาแกะ ผัวเมียหัวเราะเหะ
ตาทาแกดีแกมีมะเขือ... ตาสามาหาตาโอ” ตอนนี้มีตัวคนเพิ่มอีกสาม
คนคือ ตาสา ตาสี และตาทา

ต่อไปเป็นสระไอ ไอ เอา อำ บทสอนอ่านก็เพิ่มสระดังกล่าว
เข้าไป

“เรือไฟเขาไปดี เราจะไปกับเขา เรือสำเภามีเสาใบ ใบมะกา
ทำยาดี ตามีมือแปแกไปเรือ ตาขำมียาดี เขาพาเราไปดูเรือไฟในทะเล
ตาโอมา”

ตัวคนมีเพิ่มอีกสามคน คือ ตามี ตาขำ และตาโอ

บทสอนอ่านต่อไปนี้แหละที่ย่าจำติดใจตลอดอายุ หลานลองอ่านดูบ้างซี
อาจจะจำได้เหมือนย่า

“ตาดีมือแป แกไปนาตาขำ ไปปะตาขำเวลาไถนา ตัวเลอะเทอะ
ตาดีหัวเราะเยาะตาขำ พอตาขำเอาวัวตัวโตมาไถนา ตาดีเอามือแปตีวัว
ตาขำ วัวตาขำดู เตะเอามือแปตาดี ตาขำหัวเราะเยาะตาดีฮาฮา...”

หลานคงจะรู้ว่าตาดีที่กล่าวถึงในตอนต้นนั้น ที่จริงแกมือแปแล้ว
ยังถูกวัวตาขำเตะเอาซ้ำ

บทสอนอีกบทหนึ่งที่ย่าชอบนัก จึงนำมาฝากหลานให้รู้จักบ้าง

“ตาโอไปป่าหาไม้ไผ่ มาค้าที่ทำตะเกา เวลาเช้าตาโอก็เข้าป่าหา
ไม้ไผ่ แกมาต่อค้าๆ เวลาแกมาถ้าแกไม่เมาเล่า (ยังไม่ถึงบท “ห”
นำ จึงเขียนให้อ่านดังนี้) แกก็ใจดี ถ้าแกเมาเล่าไซ้เซมา แกดู เขาไปดู
แก ตาโอพอใจเมาเล่า ถ้าไม้ไผ่ได้ทำไรมาเท่าใด แกก็เอากำไรซื้อ

เล่ามาโซเซมา พอเขารู้ว่าตาโง่ขึ้นมา เขาก็ไม่ซื้อไม้ไฟที่แกเอามา ตาโง่ก็ไม่ได้ทำอะไร มีแต่ไม้ไฟไม่รู้ว่าจะเอาไปทำอะไร” หลานเห็นไหมโทษของการกินเหล้ามา ไม่เป็นของดีเลย ในสมัยไหน ๆ คนก็รังเกียจทั้งนั้น

บทสอนอ่านวรรณยุกต์ไม้ตรี ไม้จัตวาก็มีตัวเจ็กจีนเพิ่มขึ้นอีก “ตาแป๊ะแกให้อีแป๊ะเรา เราไปป่าปะตาเก๊าที่กอไผ่ ตาเก๊า มาชิมมา ดูเต่าในบ่อ มาดูขิตาเป้แกดำน้า เรือโปิะลำนี้ตาอี่ซื้อมา เจ้ ตาแป๊ะอยู่แกมาหา ป้าจำตาป้อเอากะเป้มาให้เรา เต่านี่ตาก่อแกได้มา เจ้สัวโก้แกเจ้าโล่...

ตาแป๊ะตีเกาะเสารั่วโปิะที่ในทะเล ตาโป้มาเป้จะมาจ๊ะเอ๋กับตาแป๊ะตี

เขาเล่ามาว่าตาแป๊ะตีลาพีเก๊าไปหาเจ้สัวกั่ว...”

หลานอ่านแล้วเป็นยังงี้ บทสอนอ่านสมัยย่าเรียนนะแสนวิเศษ ยังงี้แหละ พออ่านได้คล่องแล้วก็อ่านหนังสือแตกฉาน และมีตัวละครเพิ่มอีกถึง 10 ตัว นะะ

นอกจากหนังสือแบบเรียนไวเล่มนี้ ยังมีแบบเรียนเร็ว และแบบเรียนเก่า ๆ ที่ย่าใคร่จะแนะนำหลานได้รู้จักอีกหลายเล่ม ซึ่งอ่านแล้วสนุก เช่น ตาโป้ขาเป้ที่เป่าปี่ชวาเสนาะดี ตาหวังหลังโกงบ้านอยู่หลังโรงหมู หนูเหล้งหนูเหน่ง เอี่ยมอิมสองคนพี่น้อง มีนายเถื่อนนายเมืองอะไรต่ออะไรอีกเยอะแยะ อ่านแล้วทำให้เป็นเด็กดีมีจรรยา มารยาท อ่านหนังสือเก่ง และการรู้ภาษาไทยให้เชี่ยวชาญก็เท่ากับเป็นการรักษาเอกลักษณ์ไทยไว้ได้ทางหนึ่งซึ่งสำคัญมาก

เอาละ ย่าคอแห้งแล้วจบแค่นี้ละนะหลาน

หยินกับพลอย

รัชนี้ ศรีไพรวรรณ

พลอยขาดเรียนสามวันแล้ว ครูถามเพื่อน ๆ ในชั้นก็ไม่มีใครตอบได้ว่าพลอยเป็นอะไร เพราะไม่มีใครอยู่บ้านใกล้กับพลอย

มีหยินคนเดียว.... บ้านเล็ก ๆ ของพลอยอยู่ใกล้โรงสีของหยิน แต่หยินก็นั่งเขียนหนังสือเฉย ทำเป็นไม่ได้ยินคำถามของครู

“หยิน” ครูเรียก “เธอรู้ไหมว่าพลอยเป็นอะไรจึงไม่มาโรงเรียน” หยินค่อย ๆ เงยหน้าขึ้น หันไปมองเพื่อน ๆ ก่อนตอบครูด้วยเสียงเบา ๆ ว่า “ไม่ทราบค่ะ”

“อย่าทำเป็นคนใจดำซีจ๊ะหยิน บ้านของพลอยอยู่ใกล้บ้านของเธอคนเดียว ช่วยไปดูให้ครูหน่อยนะว่าเป็นอะไรไปจึงไม่มาโรงเรียน”

หยินอ้อมแอ้มรับคำของครู

หยินไม่ชอบพลอย เพราะพลอยไม่เคยชมว่าหยินทั้งสวยและร่าเริงเหมือนเพื่อนคนอื่น ๆ เรียนหนังสือด้วยกันมาตั้งแต่ ป. 1 จนถึง ป. 4 หยินกับพลอยเคยพูดกันไม่ถึงสิบประโยค

พลอยเป็นคนเงียบ ๆ ไม่ค่อยพูดคุยกับใคร ดูเป็นคนเจ้าทุกข์และเป็นผู้ใหญ่เกินตัว หยินนั่งรถคันใหญ่ไปโรงเรียนและกลับจากโรงเรียนผ่านบ้านเล็ก ๆ ซึ่งอยู่กลางไร่พืชล้มลุกของพลอยทุกวัน พ่อแม่ของพลอยทำไร่ และเป็นกรรมกรรับจ้างแบกหาม หยินอยากให้พลอยขอขึ้นรถไปโรงเรียนและกลับบ้านด้วย แต่พลอยก็ไม่เคยขอ พลอยเดินไปโรงเรียน เดินเร็วด้วยท่าทางทะมัดทะแมง หยินมีขนมไปฝากเพื่อนที่โรงเรียนเสมอ แต่พลอยไม่เคยยอมรับขนมของเธอเลย

เลิกเรียนวันนั้นหยินนั่งรถกลับบ้าน และทำเป็นลืมแวะถามข่าว

พลอยตามคำสั่งของครู วันรุ่งขึ้นหยินรีบไปรายงานครูว่าเธอลืม เย็น
วันนี้จึงจะแวะถามพลอย

วันแล้ววันเล่า ที่หยินทำเป็นลืม... จนถึงวันศุกร์

ก่อนหยินจะไปขึ้นรถกลับบ้านครูเรียกไปพบแล้วกำชับว่า วัน
จันทร์ถ้าพลอยไม่มาโรงเรียน หยินจะต้องตอบได้ว่าพลอยเป็นอะไร

พอรถผ่านหน้าบ้านของพลอย หยินบอกคนขับรถว่าจะแวะลง
หาพลอยและจะกลับบ้านเอง เพราะบ้านของพลอยห่างจากรั้วบ้านของ
หยินเพียง 200 เมตรเท่านั้น

หยินเดินเก้ ๆ กัง ๆ เข้าไปในไร่ จนมาถึงบ้านหลังเล็ก ๆ นั้น
รู้สึกเยือกเย็นพิกลเพราะมันเงียบเหมือนบ้านร้าง จึงหยุดยืนอยู่หน้าประตู
ครู่หนึ่ง เธอได้ยินเสียงดังกุกกักเบา ๆ อยู่ภายในจึงร้องเรียก

“พลอย... พลอยอยู่ไหม”

หน้าต่างบานเล็ก ๆ ข้างประตูเปิดออก พลอยโผล่หน้าออกมา
หยินแทบจะร้องด้วยความตกใจ หน้าของพลอยนํากลัวเหลือเกิน
มันซุบซิด โหลแหล เหมือนคนใกล้ตาย

“เธอเป็นอะไรพลอย... ไม่สบายหรือ” หยินละล้าละลักถาม
พลอยนิ่ง เหมือนจะรวบรวมเรี่ยวแรง แล้วจึงพูดด้วยน้ำเสียงแหบแห้ง

“ฉันไม่ได้เป็นอะไร คุณครูให้เธอมาถามใช่ไหม”

หยินพยักหน้า พลอยจึงพูดต่อไปว่า “วานเธอบอกคุณครูด้วย
ว่าฉันไม่ได้ไปโรงเรียนอีกแล้ว”

“อ้าว... ทำไมล่ะพลอย ก็ไหนเธอบอกว่าเธอไม่ได้เป็นอะไร แล้ว
ทำไมจึงจะไม่ไปโรงเรียนล่ะ” หยินลืมไปว่าเธอไม่ชอบพลอย

มีเสียงคนพูดเบา ๆ และเสียงเด็กแรกเกิดร้องแผ่ว ๆ ขึ้น พลอย
หันกลับเข้าไปในบ้าน หยินวิ่งเข้าไปชะโงกดูที่ช่องหน้าต่างด้วยความ
อยากรู้

แล้วก็แทบเป็นลม

หยินไม่เคยเห็นภาพไหนน่าสมเพชเวทนายิ่งกว่าภาพที่เธอเห็น
อยู่ในขณะนี้ แม่ของพลอยเหลือแต่หนังหุ้มกระดูกนอนซุกอยู่มุมห้อง
ตาของหล่อนเหลือกโพล่ง กำลังจ้องมองดูพลอยซึ่งกำลังคุกเข่าใช้ชัน
เล็ก ๆ ดักน้ำจากขันป้อนทารกแรกเกิด ทารกนั้นเหี่ยวแห้ง ศีรษะโต
ส่งเสียงร้องแผ่ว ๆ แทบไม่ได้ยิน

“พลอย... ไร่ พลอยทำไมถึงเป็นอย่างนี้ เปิดประตูให้ฉันหน่อย
ซิ” หยินร้อง

“เธออย่าเข้ามาเลยหยิน...” พลอยบอก พอทารกสงบพลอยก็

วางซ้อนเดินมาที่ช่องหน้าต่าง

“แม่ของฉันทลอดน่องได้อาติภัยหนึ่งก็ล้มเจ็บ พ่อถูกรถชนอยู่ที่โรงพยาบาล เหลือฉันคนเดียวที่จะต้องดูแลแม่และน้อง เธอช่วยบอกคุณครูด้วย ฉันไม่ได้ไปโรงเรียนอีกแล้ว” เสียงของพลอยแหบแห้งจนหัวใจของหยินตีบตัน

“ฉันสงสัยเธอ...พลอย เธอจะให้ฉันช่วยอะไรบ้าง”

“ช่วยบอกคุณครูให้ฉันอย่างไรล่ะ”

“เธอเอาอะไรป้อนน้อง แม่ของเธอไม่มีน้ำนมให้น้องเธอกินใช่ไหม” พลอยมองหยินอยู่ครู่หนึ่งจึงตอบว่า “ฉันมีเพียงน้ำข้าวกับน้ำให้แม่และน้องกิน ฉันเข้าไปรับจ้างหาบของที่ตลาดแต่เช้ามีดทุกวัน ได้เงินพอซื้อข้าวสารมานิดหน่อย ฉันยังไม่ได้ไปดูแลพ่อเลย”

พลอยไม่ได้ร้องไห้ นัยน์ตาแห้งผาก แต่หยินร้องไห้สะอื้นน้ำตาชุ่มโชกใบหน้าอึ้งงมงายของเธอ

“ขอบใจมากนะหยิน ช่วยบอกคุณครูและเพื่อน ๆ ด้วย ขอบใจมาก” พลอยพูดเบา ๆ แล้วปิดช่องหน้าต่างเสีย

สามทุ่มเศษแล้ว หยินยังยืนนิ่งอยู่ที่หน้าต่าง มองไปทางบ้านของพลอย เห็นมีดสนิท พลอยกำลังทำอะไร...

ถ้าหยินเป็นพลอย หยินจะอย่างไร

จริงสิ... ถ้าเธอเป็นพลอย เธอจะอย่างไร

หยินคิดไม่ออกว่าจะอย่างไร เพราะชีวิตของหยินไม่เคยพบสภาพเช่นนั้น พลอยไม่ได้ร้องไห้ฟูมฟาย แสดงความทุกข์โศก นัยน์ตาที่แห้งแล้งคู่นั้น มีแต่แววทรหด อดทน ยอมรับและผจญกับความทุกข์ยากที่เธอหนีไม่พ้นอย่างกล้าหาญ

ภาพที่น่าเวทนา ยังติดตาหยินอยู่จนบัดนี้

หยินกินอาหารมื้อเย็นไม่ลง จนเดียวกับแม่สงสัย

ความรู้สึกในใจกำลังขัดแย้งกัน ใจหนึ่งนึกสมน้ำหน้าพลอย อดดี อดเก่ง ไม่ยอมมองน้องหยิน แม้แต่วันนี้ก็ไม่ได้ร้องขอความช่วยเหลือแต่อย่างใด

แต่ใจหนึ่งนั่นเล่า... หยินไม่ใช่คนใจโหดหินชาติ หัวใจเล็ก ๆ ของเธอแทบจะแตกด้วยความสงสารพลอย

แล้วความเมตตาสงสารที่ฝังอยู่ในหัวใจของหยินก็ชนะ

เธอออกจากห้อง ตรงไปห้องนอนของแม่กับน้อง เปิดประตูออกแล้วเดินเข้าไปเงียบ ๆ

แม่นอนตะแคง ให้น้องกินนมอยู่บนเตียงอันกว้างใหญ่

น้องตัวเล็ก ๆ ผิวขาว อวบอ้วน นอนดูดนมหลับตาพริ้ม
หยินจ้องมองภาพนั้นด้วยความรู้สึกกระอักกระอ่วนใจ ภาพที่
เธอได้พบเย็นวันนี้ปรากฏขึ้นมาซ้อนภาพของแม่กับน้อง มันต่างกัน
เหมือนฟ้ากับดิน

หยินยื่นมองภาพของแม่กับน้องอยู่นาน จนแม่สงสัย ผงกศีรษะ
ขึ้นมอง พลางพูดว่า

“หยิน มองแม่กับน้องอยู่นานแล้วนะ จะพูดอะไรก็พูด”

“น้องอายุเท่าไรแล้วคะ แม่”

แม่หัวเราะเบา ๆ เอนตัวลง นอนตามสบาย

“นึกยังงี้ถึงมาถามละหยิน... น้องเพิ่งเกิดได้เดือนเดียว” หยิน
เดินเข้าไปคุกเข่าลงหน้าเตียง ชะโงกหน้ามองน้อง

“น้องกินนมของแม่หมดทุกวันไหมคะ”

“เอ๊ะ ถามแปลก ๆ” แม่ทำหน้าสงสัย “น้ำนมของแม่มันจะ
หมดได้อย่างไร มันจะมีให้น้องกินไปอีกนาน น้องอายุได้สักขวบ แม่ก็
จะให้น้องเลิกนมของแม่แล้วละ”

“ตอนนี้ ถ้ากินสองคน น้ำนมของแม่จะพอไหมคะ” หยินถาม
เบา ๆ คราวนี้แม่มองหยินเขม็งด้วยความประหลาดใจ หยินมีน้องสอง
คนแล้ว ไม่เคยสนใจไต่ถามเรื่องนี้เลย

“สองคนที่ไหนกันหยิน ชักเลอะเทอะใหญ่แล้ว เจ้าคิดจะกิน
นมแม่กับน้องหรือยังงี้” แม่พูดพลางเอาแขนโอบประคองน้อง แล้ว
ขยับไปมาให้น้องเพลิน

หยินไม่รู้จะตอบแม่ว่าอย่างไร จึงขบศีรษะลงนอนไถล ๆ น้อง
เียบอยู่ครู่หนึ่ง หยินก็เริ่มตั้งคำถามแม่ใหม่

“แม่คะ ถ้าเด็กเล็ก ๆ อย่างน้องนี้ไม่ได้กินนมแม่ แล้วจะกินอะไรแทนคะ”

แม่ของหยินเพิ่มความประหลาดใจยิ่งขึ้น แต่อยากจะรู้ว่าลูกสาวมีจุดประสงค์อย่างไรจึงตั้งคำถามแปลก ๆ

“ก็กินนมผงซีลูก เหมือนเหลँग กับเซँग น้องของเจ้าเมื่อตอนแม่ให้เขาเลิกกินนมของแม่อย่างไรล่ะ”

“นมผงแพ่งไหมคะ”

“แล้วแต่ชนิดของมันซีลูก แต่ส่วนใหญ่ก็แพ่ง”

“ทำไมแม่ไม่ให้น้องเลँगกินนมผงละคะ”

“นมผงสุ่นแม่ไม่ได้ดอกลูก น้องเลँग ๆ อย่างนี้ต้องกินนมของแม่ก่อน เพราะมีประโยชน์กว่านมผง พอโตสักนิดแม่จึงจะให้เขากินนมผง และกินของอื่นด้วย... นี่ แม่ถามจริง ๆ เอะหะหยินถามแม่ทำไม”

หยินอัดอั้นตันใจ มิรู้จะตอบแม่ว่าอย่างไร ได้แต่สบหน้ากับที่นอนนึ่งอยู่ แม่เอามือลูบหัวหยินเบา ๆ พลองปลอบถามอีก

หยินจับมือของแม่มาแนบแก้ม น้ำตาคลอเต็มสองตา

“แม่คะ หยินรู้ว่าแม่รักหยิน หยินขออะไรแม่ไม่เคยขัด แต่คราวนี้หยินจะขอน้ำนมของแม่ให้น้องของเพื่อนหยินกินด้วย สุดท้ายแม่จะเมตตาเถอะคะ” แล้วหยินก็เล่าเรื่องของพลอยให้แม่ฟัง

แม่นอนฟังเจี๊ยบ ๆ จนหยินเล่าจบ แม่ก็ยังเจี๊ยบอยู่

“แม่โกรธหยินหรือเปล่า” หยินลุกขึ้นละล่ำละลักถาม

“เปล่า... แม่กำลังคิดว่าจะทำอย่างไรดี เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน แม่จะให้เงินหยินไปซื้อนมให้น้องของพลอยกิน นั้นแน่ะ... เงินแม่ว่าง

อยู่บนโต๊ะ หยิบเอาไปสองร้อยบาท ซื้อมือช้อยาให้แม่กับน้องของพลอย
ที่เหลือให้พลอยเก็บไว้ใช้”

หยินดีใจรีบลุกขึ้นกราบและจูบที่มือของแม่

เย็นวันจันทร์ หยินพาพลอยเข้ามาพบแม่ ในอ้อมแขนของพลอย
มีห่อผ้าเก่าๆ พลอยวางห่อผ้านั้นลงตรงหน้า แม่ของหยินจึงเห็นทารก
น้อยมีแต่หนังหุ้มกระดูก ศีรษะโตเหมือนซากกบแห้งๆ น่าขยะแขยง
นอนหายใจรวยๆ อยู่ในห่อผ้า พลอยเข้ามากราบแม่ของหยินแล้วนั่งนิ่ง

“น้องของพลอยกินนมผงแล้วท้องเสีย ถ่ายอยู่ตลอดเวลา ทำ
อย่างไรดีคะแม่” หยินพูดกับแม่เสียงเครือ

แม่ชะโงกหน้ามองเด็กน้อยนั้นอีกครั้งหนึ่ง นัยน์ตาของแม่อ่อน
โยน เมตตาธรรมแห่งความเป็นแม่แผ่ซ่านอยู่ในหัวใจจนเต็มเปี่ยมความ
เป็นแม่ มารดาของโลก ให้ความเมตตาที่ไม่เคยเลือกเชื้อชาติและผิว
พรรณ

พอแม่อำแขนออก หยिनก็ยกทารกน้อยนั้นส่งให้แม่
แม่ให้น้องของพลอย ดุดตีม่านมของแม่ด้วยความเต็มใจ
แล้วหยินก็ได้เห็นหน้าตาของพลอย

พลอยซบหน้าลงกับพื้น สะอื้นเบา ๆ พลอยร้องไห้ด้วยความ
ดีใจพร้อม ๆ กันก็รู้สึกเสียใจที่ตนเองไม่ไผ่หา... ไม่ไหวค่ะ... ความ
เมตตา... จนทุกอย่างเกือบจะสายเกินไป พลอยไม่เคยแสร้งแสร้งหวัง
ดีของหยิน เพราะมีความพึงใจว่าหยินร่ำรวย ต้องการช่วยเหลือพลอย
เพื่อเหยียบย่ำ

“แม่ของพลอยเป็นอย่างไบบ้าง” แม่ของหยินถามเบา ๆ

“ถ้าคุณแม่กรุณาให้หนูฝากน้องไว้ที่นี่ หนูก็จะไปพาแม่ไปหา
หมอ” พลอยตอบ แม่ของหยินตอบว่า “ไปเถอะลูกเอ๋ย แม่จะดูแล
น้องของเธอให้”

พลอยลุกขึ้น แล้วเซล้มลง เพราะพลอยไม่ได้กินอะไรเลยทั้ง
วัน โซเซลุกขึ้นใหม่

“หยิน ไปบอกให้คนรถเอารถออก พาแม่ของพลอยไปหาหมอ
แล้วเลยไปดูพ่อของพลอยด้วย” แม่สั่ง

หยินวิ่งเข้าไปกอดแม่ด้วยความรู้สึกขอบคุณ แล้วพาพลอยออก
ไป สามสัปดาห์ต่อมา โรงสีของเตี้ยหยิน รับคนงานใหม่เพิ่มขึ้นหนึ่งคน

คือพ่อผู้ขยันขันแข็งของพลอย

แม่ของหยินก็มีหญิงชักรีด และดูแลบ้านเพิ่มขึ้นหนึ่งคน

คือแม่ผู้ขยันขันแข็งของพลอย

หยินกับพลอยไปโรงเรียนด้วยกันทุกวัน

วันกตัญญู

ดร. ธนู แสงศักดิ์

การยกย่อง การขอบคุณ และการแสดงความกตัญญูเป็นวัฒนธรรมของไทยมาแต่โบราณ สิ่งใดที่ให้ความร่มเย็นเป็นสุข ปกป้องคุ้มครอง คนไทยจะให้ความนับถือ ความนับถือบางที่แสดงออกโดยการกราบไหว้บูชาก็มี การแสดงความกตัญญูต่อสิ่งทีให้คุณแก่เรานั้นว่าเป็นของที่ดีงาม

นับแต่โบราณมา บิดามารดา ปู่ย่า ตายาย จะสั่งสอนและห้ามปรามมิให้ปัสสาวะลงในแม่น้ำลำคลอง เพราะถือว่าแม่น้ำลำคลองมีบุญคุณต่อเรา เป็นตัวแทนของพระแม่คงคา ให้ความชุ่มฉ่ำแก่ชีวิต นำเป็นสิ่งที่จำเป็นแก่ชีวิต ปัจจุบันนี้บางคนทำให้น้ำสกปรก จึงเกิดเป็นพิษเป็นภัยแก่ตนเองและส่วนรวม

แผ่นดินและต้นไม้ เป็นที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์ ถ้าไม่มีแผ่นดินคนเราก็เดือดร้อน ต้องอาศัยเรืออาศัยแพเป็นที่อยู่อาศัย คนจึงนับถือแผ่นดินเป็นพระแม่ธรณี มีแผ่นดินแต่ไม่มีต้นไม้ก็ขาดความชุ่มฉ่ำ และขาดน้ำทำให้บ้านเมืองไม่เป็นปกติสุข คนโบราณเขาจึงนับถือต้นไม้ใหญ่ที่ให้ความร่มเย็นว่ามีเทพยดาอารักษ์สิงสถิตอยู่ การไปตัดต้นไม้ ถือว่าเป็นการทำลายที่อยู่ของรุกขเทวดา วิธีรักษาต้นไม้ที่ให้ความร่มเย็นอย่างหนึ่งของเขาก็คือการเอาผ้าแดงไปผูกคาดเอาไว้ คนอื่นก็ไม่กล้าตัด ว่ากันตามที่จริงแล้วการตัดต้นไม้และทำลายป่าไม้ นับว่าเป็นการทำลายทรัพยากรสิ่งแวดล้อมธรรมชาติที่มีคุณค่ามหาศาล กล่าวกันว่าต้นจามจุรีขนาดใหญ่ต้นหนึ่งสามารถให้ความเย็นแก่ผู้อยู่ใกล้เคียงได้ดีกว่าเครื่องปรับอากาศขนาด 1 ตัน จำนวน 100 เครื่อง เสียอีก ผู้ที่รู้จักคุณค่าของต้นไม้ เห็นบุญคุณของต้นไม้และป่าไม้ จึงไม่ควรคิดทำลาย ผู้ที่คิดทำลายต้นไม้โดยไม่นึกถึงบุญคุณของต้นไม้ จะเกิดผลกระทบชั่วสนองตนเอง ดุจดั่งนิทานเรื่องกวางวิงหนีนายพรานไป

ซ่อนตัวอยู่ใต้ต้นไม้ใบหนา นายพรานมองไม่เห็นจึงเดินเลยไป ส่วน
กวางคิดว่าคงปลอดภัยจากนายพรานแล้ว จึงและเล็มกินใบไม้ที่ตัวซ่อน
อยู่จนหมดไป เมื่อนายพรานหวนกลับมาอีกครั้งหนึ่ง จึงมองเห็นกวาง
และยิงกวางถึงแก่ความตาย กวางถูกฆ่าตายเพราะไม่นึกถึงบุญคุณของ
ต้นไม้ฉันใด คนก็จะได้รับอันตรายเพราะไม่เห็นคุณค่าของตนไม้ฉันนั้น

คนเรานับว่าเป็นหนี้บุญคุณต่อข้าวปลาอาหาร ที่กินอยู่ทุก ๆ วัน
คนในหลายประเทศรวมทั้งไทยด้วยถือว่าข้าวปลาอาหารมีบุญคุณ ดังนั้น
ก่อนที่จะรับประทาน เขาก็สำนึกคุณ กินเสร็จแล้วก็ขอบคุณ ฝรั่ง
ขอบคุณพระเจ้าส่วนคนไทยขอบคุณพระแม่โพสพ ที่บันดาลให้มีอาหาร
กิน ยังมีคนไทยจำนวนไม่น้อยที่ยกมือไหว้ขอบคุณอาหารที่จะกิน และ
ไหว้อีกครั้งหนึ่งเมื่อกินอิ่มหน้าสำราญแล้ว นอกจากนี้บิดามารดา
ยังสอนมิให้ทิ้งขว้างข้าวปลาอาหาร มิให้ทำตกหล่นเสียหายและขอให้
ช่วยกันประหยัด

ถ้าคนไทยแต่ละคนทิ้งข้าวให้สูญเปล่าวันละ 1 ช้อน คนไทย
40 ล้านคนจะทิ้งข้าวให้เสียเปล่าถึงวันละ 200 เกวียน คิดดูแล้วปี
หนึ่งจะเป็นจำนวนถึง 73,000 เกวียน จึงควรที่เราคนไทยทั้งหลายจะได้
ช่วยกันป้องกันมิให้เกิดการสูญเปล่าดังกล่าวแล้ว

ได้พูดถึงการแสดงความกตัญญูที่มีต่อธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ
ต้นไม้ และข้าวปลาอาหาร ทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีคุณค่าที่เราซึ่งเรา
ควรจะพึงระลึกถึงคุณด้วยการช่วยกันป้องกันรักษาแล้ว ที่นี้ขอให้มา
พิจารณาถึงบุคคลผู้ที่มีพระคุณต่อเราบ้าง

คนไทยเรามีวัฒนธรรมทางจิตใจที่งดงามอย่างยิ่ง นอกจากความ
เมตตากรุณาอันเป็นคุณธรรมอันประเสริฐของโลกแล้ว คนไทยยังม
ีความกตัญญูอย่างที่สุด คือความกตัญญูที่มีต่อปู่ย่าตายาย บิดามารดา
ครูอาจารย์ และผู้มีอุปการะคุณทั้งหลาย

มีความกตัญญูต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งให้ความร่วมมือต่อ พสกนิกร เป็นที่ยึดเหนี่ยวหล่อหลอมคนไทยทั้งชาติให้เกิดความร่วมมือรัก สามัคคี กลมเกลียวเป็นปึกแผ่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

มีความกตัญญูต่อบรรพบุรุษผู้สร้างมรดกไว้ให้แก่ลูกหลานไทย

การแสดงความกตัญญูรู้คุณนั้น คนไทยมีธรรมเนียมประเพณี ที่ตั้งงามถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมา เช่น การน้อมเกล้าฯ ถวายพระพร เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ การวางพวงดอกไม้สักการะพระบรม รูปทรงม้าในวัน “พืชมหาราช” น้อมรำลึกถึงอดีตพระมหากษัตริย์ ผู้ ทรงมีพระมหากุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ของชาวไทย

การแสดงความกตัญญูต่อบิดามารดา ปู่ย่า ตายาย ในระหว่างที่ ท่านมีชีวิตอยู่และเมื่อท่านถึงแก่กรรมไปแล้ว การทำบุญอุทิศส่วนกุศล ให้ท่าน

การแสดงความกตัญญูต่อครูอาจารย์ ด้วยการประกอบพิธีไหว้ ครู

นอกจากนี้ยังมีการแสดงความกตัญญูต่อบุคคลที่ทำคุณประโยชน์ ให้แก่สังคม ประเทศชาติ ในด้านต่าง ๆ ด้วยการยกย่องสรรเสริญใน โอกาสต่าง ๆ ทั่วประเทศ

ที่อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีประเพณีเกี่ยวกับการแสดง ความกตัญญูต่อบุคคลที่ทำดีอยู่ประเพณีหนึ่ง ซึ่งถือได้ว่าเป็นแบบ อย่างวัฒนธรรมของคนไทยอีกอย่างหนึ่ง คือ ประเพณีจัดงาน “วัน กตัญญู” ประจำปี ซึ่งได้จัดพร้อมกันกับประเพณีวันสงกรานต์ พอ ใกล้จะถึงประเพณีสงกรานต์ชาวบ้านจะประชุมกันทั้งหมู่บ้าน เพื่อคัดเลือกบุคคลที่ประกอบคุณงามความดีเป็นประโยชน์แก่หมู่บ้านซึ่งสมควร

จะให้การยกย่องสรรเสริญและแสดงความขอบคุณ วิธีการคัดเลือกถือเอาเสียงส่วนมาก คัดเอาผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดไว้ 4-5 คน เมื่อถึงวันสงกรานต์ ซึ่งมีพิธีรดน้ำดำหัวผู้เฒ่าผู้แก่ของหมู่บ้านตามปกติประจำปี ขาจะเชิญผู้ประกอบความดีและทำคุณประโยชน์ 4-5 คน ที่ได้รับการคัดเลือกประจำปีแล้วนั้น มาร่วมในพิธีด้วย เมื่อชาวบ้านมาชุมนุมพร้อมหน้ากันแล้ว จะประกาศสดุดีความดีของผู้ที่ได้รับการคัดเลือกประจำปี เป็นการยกย่อง ขอบคุณ อันเป็นการแสดงความกตัญญูต่อผู้มีคุณ ผู้ที่ทำความดีต่อหมู่บ้าน หลังจากนั้นจะทำพิธีบายศรีสู่ขวัญตามประเพณีพื้นเมือง และทำพิธีรดน้ำดำหัว พร้อมกับให้ศีลให้พรด้วย หลังจากนั้นจะมีการเลี้ยงอาหารกันเป็นเสร็จพิธี

คนอื่น ๆ ก็มีโอกาสดำเนินการเลือกเช่นนี้ในปีต่อไป

แม้ว่าประเพณีดังกล่าวแล้ว จะมีการทำกันในจังหวัดเชียงราย บางหมู่บ้านก็ตาม แต่ก็นับว่าเป็นประเพณีที่สมควรจะต้องช่วยกันส่งเสริมรักษาไว้ให้ยั่งยืน และให้แพร่หลายตลอดไป การกระทำเช่นนี้จะเป็นการส่งเสริมยกย่อง ให้กำลังใจแก่คนที่ทำความดี ทำให้คนอื่น ๆ อยากทำความดีและเสียสละเพื่อส่วนรวมกันมากยิ่งขึ้น เมื่อมีคนทำดีมาก ๆ ขึ้น ผลดีก็จะตกแก่หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศชาติในที่สุด เพราะเป็นการช่วยกันเสริมสร้างสังคมและหมู่บ้านให้เจริญก้าวหน้า เกิดความสุขความเจริญซึ่งก็เป็นการพัฒนาบ้านเมืองโดยส่วนรวมนั่นเอง

จึงควรที่เด็กและเยาวชนทั้งหลายพึงยึดถือเป็นคุณธรรมประจำใจ ด้วยการหาโอกาสยกย่องสรรเสริญคนที่ทำดี เป็นต้นว่าการกล่าวคำขอบคุณ และการมอบช่อดอกไม้ให้แก่คนที่ทำดีทำคุณประโยชน์ที่เรารู้จักก็เป็นการแสดงออกซึ่งการแสดงความกตัญญูอย่างหนึ่ง เรามาสร้างชาติด้วยการแสดงความกตัญญูกันเถิด ทั้งจะได้ชื่อว่าเราช่วยกันรักษาวัฒนธรรมที่ดั่งามของไทยให้คงอยู่ตลอดไป

คนสวย

ศ.จ. นายแพทย์เสนอ อินทรสุขศรี

ทุกคนอยากสวยอยากงามด้วยกันทั้งนั้น ใคร ๆ ก็อยากจะมีคนชมว่าตัวเป็นคนสวย

ถ้าจะลองถามคุณหนูทั้งหลายว่า จะทำอะไรจึงจะดูเป็นคนสวยได้ ก็คงมีหลายคนที่บอกว่า ต้องรู้จักแต่งตัวจึงจะสวย ถ้าถามต่อไปอีกว่า แต่งตัวอย่างไรจึงจะสวย ก็คงจะตอบกันไปต่าง ๆ ต้องแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าดี ๆ ราคาแพงบ้าง ต้องแต่งหน้า ดัดผม ทาปาก เขียนคิ้ว ใสน้ำหอม และเสริมสวยต่าง ๆ บ้าง ต้องสวมสร้อยหรือเครื่องประดับเพชรนิลจินดาบ้าง และคงจะมีคนตอบถึงการแต่งตัวตามที่ตนคิดว่าสวยอีกหลายอย่าง

ใครที่คิดว่าการแต่งตัวเช่นนั้นจะทำให้เป็นคนสวย ก็ผิดอย่างมากเลยทีเดียว คนสวยนั้นไม่ใช่เพราะการตกแต่งด้วยเครื่องประดับอาภรณ์ หรือสิ่งเสริมสวยเครื่องสำอางใด ๆ ความสวยมีมาจากภายในร่างกายของคนเรา ไม่ใช่จากสิ่งที่ตกแต่งภายนอก

พวกคุณหนูทั้งชายและหญิง เมื่ออยากเป็นคนสวยที่แท้จริงก็ขอให้ฟัง และรู้จักที่จะแต่งตัวของเราเองให้สวย ดังจะได้พูดกันต่อไป
นี้ แล้วปฏิบัติให้ได้เป็นประจำทุกวันจนเป็นนิสัยจะเป็นคนสวยได้ตลอดไป

คนสวยที่แท้จริงนั้น ก็คือคนที่มีความสะอาด และมีสุขภาพที่ดี มีความแข็งแรงสมบูรณ์ ยิ้มแย้มแจ่มใสร่าเริงอยู่เสมอ

คนที่อยากเป็นคนสวยจะต้องนอนหลับพักผ่อนในตอนกลางคืนให้มาก ๆ และตื่นนอนตั้งแต่เช้าตรู่

ในยามเช้ามีอากาศบริสุทธิ์ดี เมื่อตื่นนอนแล้วให้ลุกออกมายืนที่หน้าต่าง หรือระเบียงบ้าน สูดหายใจเข้าแรง ๆ ลึก ๆ ยาว ๆ แล้วหายใจออก หายใจเช่นนี้เพื่อจะได้รับการอากาศบริสุทธิ์ช่วยให้ร่างกายได้รับออกซิเจนมาก ๆ และปอดจะขยายตัวได้ดี

การตื่นนอนแต่เช้าจะทำให้เราไม่ต้องรีบร้อน ไม่ต้องห่วงว่าจะไปโรงเรียนสาย เรามีเวลามากพอที่จะได้ถ่ายอุจจาระ แปรงฟัน อาบน้ำ กินอาหารมื้อเช้า และแต่งตัวไปโรงเรียน

การทำอะไรรีบร้อนและกังวลใจ นอกจากจะทำได้ไม่ดี ไม่ได้สมบูรณ์แล้ว ยังทำให้จิตใจไม่ดีและหัวใจต้องเต้นแรงเต้นเร็วเสียอีกด้วย

เมื่อตื่นขึ้นมาแต่เช้า เราก็จะมีเวลาถ่ายอุจจาระได้จนเป็นนิสัยที่จะถ่ายเป็นประจำทุกวันตรงตามเวลา คนที่ท้องผูกมักจะปวดศีรษะ อ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย อาหารไม่ย่อย เบื่ออาหาร และหน้าตาดูไม่ค่อยมีความสุข ทำให้หายสวยไปได้มากทีเดียว

คนสวยจะต้องมีฟันสะอาดมีเหงือกแข็งแรง ฟันไม่ผุ ไม่เน่า เหงือกไม่มีหนอง เราจึงต้องรักษาเหงือกและฟันให้ดีไว้เสมอ โดยการแปรงฟันทุกครั้งหลังอาหาร อย่างน้อยก็ควรแปรงฟันก่อนนอนและตื่นนอนเช้า ฟันนอกจากจะช่วยให้การขบเคี้ยวอาหารแหลกละเอียดดีเพื่อให้อาหารถูกย่อยดีในกระเพาะอาหารและลำไส้ ฟันยังช่วยส่งเสริมให้คนเราดูสวยอยู่เสมอกับด้วย เราจึงควรที่จะได้ให้ทันตแพทย์ตรวจและรักษาฟันอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

การอาบน้ำชำระร่างกาย เพื่อให้ผิวหนังสะอาด ผิวगतที่สะอาดทำให้คนสวยอย่างแท้จริง น้ำและสบู่ที่เราอาบและฟอกผิวหนังจะขจัดเชื้อโคลิฟอร์มและเชื้อโรคต่าง ๆ ออกไปจากผิวหนัง ช่วยให้ผิวหนังสะอาด ถ้าผิวหนังสกปรกไม่รู้จักระวังน้ำชำระร่างกายแล้ว ก็จะทำให้เกิดผื่นคันและโรคผิวหนังต่าง ๆ ลองคิดดูให้ดีว่า ถ้าผิวหนังสกปรกมีแต่ผื่นคันเป็นโรคผิวหนัง ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ก็ต้องคอยเกาเพราะความคัน คนนั้นจะสวยจะงามได้อย่างไร ดังนั้นวันหนึ่งเราจึงควรอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาดอย่างน้อย 2 ครั้ง คือ ตอนเช้า และตอนเย็น

นับตั้งแต่ตื่นนอนเช้าขึ้นมา เมื่อถ่ายอุจจาระ แปรงฟัน อาบน้ำแล้ว ก็ต้องแต่งตัวเตรียมไปโรงเรียน คนสวยไม่ใช่จะใช้เสื้อผ้าราคาแพง ๆ ดี ๆ เสื้อผ้าเครื่องแต่งตัวดี ๆ ราคาแพง ๆ ไม่ได้ทำให้ใครสวยขึ้นได้เลย คนสวยได้ก็ด้วยเสื้อผ้าที่สะอาดได้ซักกรีดมาดีแล้ว เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มเมื่อใช้แล้วจะต้องซักกรีดเสียก่อนที่จะนำมาใช้ใหม่ เราไม่สวมเสื้อผ้าที่ยังไม่ได้ซักกรีดนั้นซ้ำอีก เสื้อผ้าที่ใช้แล้วถ้านำมาสวมซ้ำก็จะเป็นโรคผื่นคันโรคผิวหนังต่าง ๆ ได้เหมือนกัน

ถุงเท้าก็เหมือนกัน ต้องไม่สวมซ้ำ จะสวมก็แต่ถุงเท้าที่ได้ซักสะอาดดีแล้ว

คนสวยต้องสวมรองเท้า รองเท้าจะต้องเลือกซื้อมาสวมให้
เหมาะกับเท้าของตัวเอง ไม่หลวมเกินไป และไม่คับเกินไป คนที่อยาก
สวยมักจะมีความคิดผิด ๆ เสมอ คือ ชอบซื้อรองเท้าตามสมัยนิยมมา
สวม รองเท้าตามที่นิยมกันว่าทันสมัยนั้น ไม่ใช่รองเท้าที่ดีเสมอไป
บางทีสวมแล้วเดินลำบากกระย่องกระแย่ง บางทีคับเสียจนเจ็บเท้า
รองเท้าที่คับบาง เกิดตาปลาตามนิ้วเท้าบ้าง จะเดินก็ไม่สะดวก ไม่สบาย
เท้า แล้วจะเรียกว่าคนสวยได้อย่างไรกัน

ที่นี้ก็มาถึงอาหารมือเช้า เด็ก ๆ หลายคนที่ไม่กินอาหารมือเช้า
หรือกินน้อย เพราะเริ่มต้นมาจากการตื่นสาย เกรงว่าจะไปไม่ทันโรง
เรียนก็เลยไม่กินอาหารเช้า หรือกินน้อยจนเป็นนิสัย บางคนเชื่อเพื่อน ๆ
กันที่บอกว่าถ้ากินอาหารเช้าแล้วจะอ้วนและจะไม่สวย เลยยอมอดอาหาร
มือเช้าจนเป็นนิสัยไม่กินอาหารมือเช้า

คนที่จะสวยนั้นต้องกินอาหารมือเช้าให้มากที่สุด ให้อิ่มที่สุด
เพราะเราต้องการอาหารไปใช้เป็นพลังงานให้ร่างกายทำหน้าที่ให้เรา
ทำงาน ให้เราเล่าเรียน และใช้กำลังต่าง ๆ นอกจากนั้นคุณหนูยังเด็ก
ยังอยู่ในระยะที่กำลังเจริญเติบโต เราอยากให้เรามีตัวโต มีตัวสูง และ
ใหญ่ จึงต้องได้อาหารมือเช้ามาก ๆ

เด็กที่ไม่กินอาหารมือเช้า เมื่อร่างกายขาดอาหาร จะมีอาการ
อ่อนเพลีย มีน้ตริษะ เวลาเรียนก็ฟังคุณครูสอนไม่เข้าใจ คิดอะไรไม่
ออก ความจำไม่ดี สติปัญญาก็เสื่อมไปด้วย เพราะในกระแสเลือด
ไม่มีอาหารพอที่จะไปเลี้ยงอวัยวะต่าง ๆ ทั่วร่างกาย

คนสวยจะรู้จักกินอาหารให้ถูกต้อง ทุกมื้อจะมีอาหารครบถ้วน
ทุกประเภท มือเช้าจะเป็นมื้อที่กินมากที่สุด มื้อกลางวันน้อยลง และ
มือเย็นไม่ต้องกินมากนัก เพราะใกล้เวลานอนแล้ว

เวลากินอาหารก็ควรกินช้า ๆ อย่ารีบร้อน เคี้ยวให้ละเอียดแล้ว
จึงกลืน เราไม่ต้องรีบร้อนเพราะเราตื่นแต่เช้าจึงมีเวลามากพอที่จะกิน
อาหารให้อร่อยและให้ได้อาหารมากพอ

ที่นี้ก็ถึงเวลาที่จะออกจากบ้านไปโรงเรียน ตลอดทั้งวัน คนที่
จะสวยได้นั้นก็ต้องนึกถึงท่าที่อิริยาบถของตนเอาไว้ คนสวยจะมีตัว
ตรง ไม่มีตัวห่อ หลังโก่ง ตัวเอียง ดังนั้นทุกคนเมื่อเวลานั่ง ยืน เดิน
จะต้องฝึกนิสัยให้ตัวเองอยู่ในลักษณะตัวตรงเสมอ คนที่มีตัวตรงย่อม
ดูสวยและสง่าผ่าเผย

เมื่อถึงเวลาเย็นโรงเรียนเลิกแล้ว ก็เป็นเวลาที่จะได้ออกกำลัง
กาย การออกกำลังกายทุกวันเป็นประจำนั้น ทุกคนก็รู้กันดีแล้วว่า
ประโยชน์อย่างไร การออกกำลังกายจะทำให้เป็นคนสวย เพราะการ
ออกกำลังกายช่วยให้ร่างกายเจริญเติบโตดี หัวใจแข็งแรง ปอดขยายตัว
ดี เหงื่อออกมาช่วยนำเอาของเสียออกมาทิ้งทางเหงื่อได้มาก ท้อง
ไม่ผูก เจริญอาหาร นอนหลับได้สนิท จิตใจสบาย ร่างกายแข็งแรง
สมบูรณ์ จึงไม่ค่อยเจ็บไข้ได้ป่วย

หลังจากการออกกำลังกายแล้ว ก็อาบน้ำชำระร่างกายเสียให้
สะอาด

พูดถึงความสะอาด ก็ต้องพูดถึงเรื่องของผมและเล็บ

คนที่สวยนั้นจะต้องรู้จักรักษาความสะอาดของผม ผมควรจะ
หมั่นหวีหรือใช้แปรงแปรงผม เพื่อที่จะได้ขจัดฝุ่นละอองต่าง ๆ ออก
จากเส้นผม การหวีผมแปรงผมอาจทำได้วันละหลาย ๆ ครั้ง แต่ละ
ครั้งใช้เวลาหวีหรือแปรงผมให้นาน ๆ สักหน่อย จะช่วยให้เลือดมา
เลี้ยงหนังศีรษะได้มากดี ช่วยให้เส้นผมสะอาดและช่วยให้น้ำมันธรรมชาติ
ที่ขับออกมาอยู่ที่ผิว ๆ ของหนังศีรษะติดหวีและแปรงแล้วไล่ไป

ตามเส้นผม เส้นผมจะเป็นมันและนุ่มไม่แห้งอีกด้วย

เมื่อเส้นผมและหนังศีรษะสกปรกด้วยเหงื่อไคลและฝุ่นละออง ก็ต้องสระผมเสียที่ อาทิตย์หนึ่งควรสระผม 2 ครั้ง

ที่นี้ก็มาถึงเรื่องของเล็บ เล็บมือเล็บเท้าควรตัดให้สั้นเสมอ เล็บมือตัดเป็นรูปโค้งตามแนวโค้งของปลายนิ้วได้ แต่เล็บเท้าต้องตัดเป็นแนวตรง

เล็บสวยไม่ใช่เล็บที่เคลือบด้วยยาทาเล็บ แต่สวยด้วยการฟอกล้างด้วยสบู่ หรือจะใช้แปรงอ่อน ๆ ถูฟอกเล็บก็ได้ หลังจากนั้นก็ต้องใช้ผ้าเช็ดเล็บหรือซอกข้างเล็บให้แห้ง เล็บจะเป็นมันและสวยได้ตามธรรมชาติ

มือเป็นอวัยวะที่ใช้งานมาก และต้องถูกกับสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ จึงมักสกปรกได้ตลอดเวลา ควรจะได้ล้างมือฟอกสบู่อยู่บ่อย ๆ เล็บก็จะได้ถูกฟอกล้างให้สะอาดไปพร้อมด้วย

หลังอาหารมือเย็น และได้มีโอกาสได้ร่วมพูดคุยกับคุณพ่อคุณแม่ พี่ ๆ น้อง ๆ แล้ว ก็ถึงเวลาที่ควรจะได้ดูหนังสือหรือทำการบ้าน การอ่านการเขียนหนังสือจะต้องมีแสงสว่างให้พอ เพื่อที่จะให้มีสายตาดี แสงสว่างต้องไม่น้อยจนต้องเพ่งสายตามาก หรือสว่างมากจนเคืองตาแสบตา จะทำให้สายตาเสีย คนที่สายตาไม่ดีก็ทำให้หมดความสุขไปไม่น้อยเลย

แล้วก็ถึงเวลาอันควรจะนอน คุณหนูที่อยากสวยต้องนอนแต่หัวค่ำอย่างนอนดึกนัก คนที่นอนดึก ๆ ร่างกายได้พักผ่อนน้อย ทำให้อ่อนเพลียไป สังเกตบ้างไหมละคนอดนอนนั้น หน้าตาขี้ไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส ดูไม่สวยเลยสักนิด

ห้องนอนควรที่จะมีอากาศบริสุทธิ์ผ่านเข้าออกสะดวก ที่นอนหมอน มุ้ง ผ้าปูที่นอน ก็ควรจะสะอาดด้วย จึงจะนอนหลับสบายอย่างเป็นสุข

แล้วก็อย่าลืมเสีย ก่อนนอนสวดมนต์ไหว้พระเสียก่อน คิดถึงพระคุณของพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ บิดามารดา และคุณครู แล้วคุณหนูทั้งหลายจะมีจิตใจสบาย นอนหลับได้สนิท

เป็นอันว่าหมดกันไปวันหนึ่ง รุ่งเช้าเราก็จะเริ่มต้นปฏิบัติตัวเพื่อเป็นคนสวยตลอดไปอย่างที่ว่านั้นอีกทุกวันไป

ยังมีอีกอย่างหนึ่งที่คุณหนูจะต้องปฏิบัติตัวให้เป็นนิสัยด้วย เขากันว่า... คนที่สวยที่สุดก็คือคนที่ยิ้มเสมอ ก็จริงอย่างเขาว่า คนที่หน้ายิ้มแย้มนั้นน่ารักน่าเอ็นดูจริง ๆ คนที่อยากสวยก็ต้องรู้จักที่จะยิ้มได้เสมอ

และประการสุดท้ายที่คนสวยจะขาดเสียไม่ได้ก็คือมีวาจาดี พูดหวานชวนเพราะ คนพูดดีไม่พูดหยาบ ไม่ปากร้าย น้ำเสียงน่าฟัง จะส่งเสริมให้สวยยิ่งขึ้นไปอีก

พูดได้ว่าคนสวยนั้น ต้องสวยทั้งกาย วาจา และใจ คุณหนูทั้งหลายที่อยากได้ชื่อว่าเป็นคนสวย ก็จะต้องรู้จักแต่งตัวเอง โดยแต่งตัวเองให้สะอาดทั้งกาย วาจา และใจ คนเราไม่อาจเป็นคนสวยด้วยการปรุงแต่งด้วยเสื้อผ้าอาภรณ์เครื่องประดับหรือเครื่องเสริมสวยใด ๆ เลย

หน้า.....ทั้งพ่อทั้งครุ่นทะเล

ไพรัช วนาพรรณ

“ลูกนอกคอก” กรรมการพิมพ์ลอะเมอ น้ำตาเริ่มปรึ่มออกมาอีก จำได้ว่านับแต่วันที่คุณแม่เสีย วันนี้กรรมการร้องไห้มากที่สุด

พ่อว่าเราเป็น “ลูกนอกคอก” คงหมายถึงว่าพ่อไม่อยากจะให้เป็นลูกของพ่อจริง ๆ ความจริงวันนี้ถ้าพ่อจะเขียนสัปดาห์ที่ 2 ที่ กรรมการคงจะดีใจมากกว่าพ่อจะด่าว่าเป็น “ลูกนอกคอก” จริงซี เราเป็นลูกของคุณแม่ คุณแม่ซึ่งตายไปแล้ว ถ้าคุณแม่อยู่พ่อกคงไม่พูดเช่นนั้น

หลังจากคุณแม่เสียได้ปีเดียว คุณน้าก็มาอยู่กับพ่อ

แล้วคุณน้าก็มีน้องกับคุณพ่อ

กรรมการรักน้อง ปีนี้กรรมการอายุ 16 ปีเต็มแล้ว บางครั้งกรรมการอุ้มน้อง น้องร้องไห้ คุณน้าก็ว่ารังแกน้อง

เมื่อน้องโตขึ้น น้องนั้นเองกลับมีคำพูดแปลก ๆ ที่ไม่น่าจะเป็นคำพูดของเด็กไร้เดียงสา ถ้าไม่ถูกเลี้ยงสอนให้พูด

อย่างไรก็ตามกรรมการก็รักน้อง

เมื่ออยู่บ้าน กรรมการเหมือนอยู่คนเดียว พ่อ น้า และน้องจะหยอกล้อกันเป็นที่สนุก แต่กรรมการก็ไม่กล้าจะเข้าไปใกล้ กรรมการอยากอยู่ใกล้พ่อ ใกล้น้อง แต่ยามใดเมื่อเข้าไปใกล้เสียงหยอกเย้าของพ่อแม่และน้องจะเจียบลงเหมือนตัวเองเป็นคนอื่น

กรรมการยอมรับว่าน้อยใจ และเบื่อบ้าน

กรรมการรู้ว่าพ่อรักและห่วงกรรมการ สังเกตได้จากการไต่ถาม

เรื่องเงินไปโรงเรียน กรรมการได้รับเงินจากพ่ออย่างเพียงพอ และจะ
เก็บพอด้วยซ้ำไป

แต่พ่อไม่เคยถามว่าเรียนอะไร ยากไหม สอบได้ที่เท่าใด

กรรมการเคยสอบได้ที่ 3 อยากจะอวดพ่อ รีบมาหาพ่อตั้งแต่
ยังไม่เก็บกระเป๋าหนังสือ พ่อพยักหน้ารับรู้ แล้วก็ไม่ว่าอะไรอีก

ความตั้งใจที่จะอวดพ่อ จะบอกพ่อว่ากรรมการจะขยันเรียนยิ่ง
ขึ้น กรรมการจะสอบให้ได้ทีหนึ่งเพื่อนำมาอวดพ่อ

ความตั้งใจค้างไว้เพียงเท่านี้

วันนี้เป็นวันที่กรรมการอยากจะแกล้งพ่อ พ่อรักลูก กรรมการ
รู้ กรรมการแกล้งกลับบ้านจนค่ำแล้ว ออกจากโรงเรียนไม่ทราบว่าจะ
ไปไหน กรรมการขึ้นรถเมล์จนสุดสายแล้วก็ขึ้นย่อนมาใหม่ ความตั้งใจ
ว่าพอใกล้ค่ำก็จะกลับ แต่รถติดยาวเหยียดกรรมการจึงกลับบ้านค่ำ

ถ้าพ่อเขียนก็สมกับเหตุที่กรรมการกลับบ้านค่ำ

พ่อไม่เขียน พ่อว่ากรรมการเป็น “ลูกนอกคอก” และอะไรอีก
หลายคำ ซึ่งกรรมการคิดว่าชาตินี้ไม่มีวันที่กรรมการจะเป็นดังเช่นพ่อ
ว่า กรรมการคิดอยากจะทำตัวอย่างพ่อว่าจริง ๆ ให้รู้แล้วรู้รอดไป

แต่กรรมการคิดว่าคงทำไม่ได้ เสียงของแม่ที่เคยสอนลูกยังจำ
ได้อยู่ทุกวันนี้ แม่ให้กรรมการประพฤติดี มีเมตตา ให้สมกับเป็น
กุลสตรี

“แม่จำ” นึกได้แค่นี้กรรมการก็สะอื้นถี่ ๆ ขึ้นมาอีก

กรรมการเพียงแต่ตั้งใจจะแกล้งพ่อ กรรมการกลับคำก็เพื่อให้
พ่อรู้สึกห่วงใยกรรมการห่วงพ่อ เมื่อพ่อกลับบ้านผิดเวลา

“พ่อไม่รักกรรมการแล้ว” กรรมการคิด

“หนิ” มีอะไรแวบหนึ่งผ่านเข้ามาในสมอง แต่แล้วก็สลัดทิ้งไป
ร้ายแรงเกินไปที่จะทำเช่นนั้น

กรรมการกลับบ้านเกือบค่ำทุกวัน กรรมการเบื่อบ้าน
กรรมการไม่มีพ่อที่รักและเป็นห่วงกรรมการอีกแล้ว

การเรียนของกรรมการเลวลง

มีเพื่อน ๆ หลายคนชวนกรรมการไปเที่ยว หนิโรงเรียน กรรมการ
อยากไป

ได้รับฟังจากเพื่อน ๆ ว่า พวกกันไปฟังเพลงในค๊อบฟีซ้อฟ
บางครั้งก็นึกสนุก อยากจะไปแต่ไม่กล้า

เมื่อมีความทุกข์ กรรมการจะไปหาครู ครูประจำชั้นคนก่อน
ของกรรมการรักกรรมการมาก ครูเข้าใจกรรมการ เมื่อครูมองกรรมการ
ความรัก ความเมตตา ความเข้าใจสารพัดอย่างอยู่ในแววตาของครู โดย
ไม่ต้องอธิบายด้วยคำพูดใด ๆ ทั้งสิ้น กรรมการอยากมาโรงเรียนก็เพราะ
ครูคนนี้

แต่บัดนี้ ครูย้ายเสียแล้ว ย้ายติดตามสามีไปต่างจังหวัด
เหลือแต่ครูประจำชั้นคนใหม่

ซึ่งกรรมการมีความเห็นว่า ครูไม่รักกรรมการ ดุ เฮี้ยบ และ
เอาแต่ใจ ไม่มีเหตุผล

กรรมการมีผมที่สวยงาม และหยิกโดยธรรมชาติมาแต่
กำเนิด

ครูให้กรรมการตัดผมสั้นกรรมการก็ตัด ปกติแล้วกรรมการ

ไม่สนใจในเรื่องการแต่งกายนัก แต่สนใจเรื่องความสะอาด เสื้อผ้าของ
กรรมการสะอาดหมดจด ผมหวังไว้บรรยายอยู่เสมอ

ครูว่า กรรมการช่างแต่งตัว

กรรมการว่าตัวเองไม่ได้เอาใจใส่ต่อการแต่งกายมาก นอกจาก
ความสะอาด

ครูและกรรมการเข้าใจไปคนละทาง

มีอยู่ครั้งหนึ่ง ครูเขียนกรรมการ ครูว่ากรรมการตัดผม

กรรมการว่า ไม่ได้ตัด

ครูว่ากรรมการเถียง

เมื่อครูตีกรรมการ กรรมการเสียใจ แต่กรรมการไม่ร้องไห้
กรรมการคิดว่า ทำไมครูจึงเป็นเช่นนั้น ทำไมจะต้องจับผิดกรรมการ
ทั้ง ๆ ที่มีได้ทำผิด ก็ยังยึดเยียดความผิดให้

กรรมการจึงเบื่อโรงเรียน เบื่อครู

มาครั้งนี้ พ่อก็ไม่รักแล้ว โรงเรียนก็ไม่มีครูที่รักและเอาใจใส่
กรรมการจะไปไหนดี

วันที่กรรมการคิดว่าเริ่มทำผิดจริง ๆ ก็คือ

กรรมการหนีโรงเรียน

กรรมการวิ่งวนขอโทษคุณแม่ กรรมการเรียนไม่ได้ กรรมการ
ไม่มีความหมายต่อใคร ๆ แล้ว กรรมการขอทำในสิ่งที่ให้กรรมการ
สบายใจบ้าง

กรรมการไปเที่ยวค้อบฟี่ช็อพกับเพื่อน
ไม่มีอะไร คิมน้ำส้มแก้วเดียว ฟังเพลง แล้วก็นั่งเงียบ

นั่งนึกถึงชีวิตของตัวเอง

กรรมการชอบบรรยายภาคในค้อบฟี่ช็อพ มีตมากกว่าสว่าง กรรมการ
การคิดว่าดีจะได้ไม่มีใครเห็น เพราะขณะที่กรรมการนั่งคิด คิดถึงตัวเอง
ใจลอยไปหาแม่ กรรมการเกรงว่าจะมีคนรู้ว่ากรรมการคิดไว้อย่างไร

ใจหนึ่งก็ให้หวาดผวากำลังกระทำความผิด

เคยได้ฟังว่าค้อบฟี่ช็อพนั้นน่ากลัว มาบัดนี้กรรมการมี
ความรู้ว่า ไม่น่ากลัวเกินไปกว่าที่เคยคิดคำนึงเอาไว้

กรรมการกำลังหลงทางหรือ

เพื่อน ๆ ชวนคุย แต่กรรมการไม่อยากคุยเอาเสียเลย

เมื่อกรรมการกลับบ้านค่ำวันนั้น กรรมการพบพ่อ พ่อ
กำลังโกรธจัด แต่กรรมการลืมก๊วพ่อแล้ว จึงหลีกพ่อเพื่อจะไปห้อง
พักของตัวเอง แต่พ่อเรียกไว้ด้วยเสียงเซียว ๆ

“ไปไหนมา”

กรรมการไม่ตอบ ไม่รู้จะตอบพ่ออย่างไร แต่ให้รู้สึกใจไม่ดีเลย
ยังไม่ตอบ ดูเหมือนจะยิ่งทำให้พ่อโกรธยิ่งขึ้น

กรรมการรู้สึกเหมือนมีแรงฟาดมาที่แก้ม

เจ็บแปลบเข้าถึงใจ

เมื่อมองดูพ่อนั้น เห็นพ่อกำลังเงื้อมือ หน้าแดงด้วยโทสะ

กรรมกรีสัมผัสเจ็บช้ำขณะ พ่อไม่เคยรุนแรงกับกรรมกรียิ่งเพียงนี้

“พ่อ” กรรมกรียุดได้แค่นี้ น้ำตาก็ล้นพรู

“พ่อไม่รักหนูแล้ว” กรรมกรียุดแล้วก็วิ่งต้อกลับไปห้องนอน ปิดประตูแน่น ไม่ทันได้ฟังคำของพ่อที่พูดทวนคำพูดของกรรมกรียา ๆ ว่า

“พ่อ ไม่รักหนูแล้ว”

กรรมกรียายไปจากบ้าน หายไปจากโรงเรียน

กรรมกรียู่ไหน !

ท่านผู้อ่านที่เคารพ เรื่องนี้ถ้าจะจบแค่นี้ก็คงได้แล้ว เรื่องหลังจากนี้ ถ้ามีผู้อ่าน 100 คน กรรมกรียาคลอคือตอนที่ต้อจากตอนนี้ก็คงเป็นร้อยเรื่อง

อย่างไรก็ตามผมขอรับรองว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องจริง ผิดกันแต่ว่าชื่อของกรรมกรียาเท่านั้นที่เป็นชื่อปลอม

เวลา 10 วัน ที่กรรมกรียายไป กรรมกรียู่บ้านเพื่อน เพื่อนช่าของต้อการหนีเที่ยวค้อบฟี่ซ้อพ กรรมกรียารู้จักศัพท์ใหม่ ๆ

“ไปฟี่เนื้อกันดีกว่า” เพื่อนชวน

“หรือจะเอาแค๊ป”

กรรมกรียาไม่มีความสุข กรรมกรียาคิดถึงพ่อ คิดถึงบ้าน แต่ใจหนึ่งก็คิดว่า พ่อไม่รักแล้วกลับไปทำไม

กรรมกรียาเพิ่งเข้าใจว่า ภาษาและศัพท์ใหม่ ๆ ที่เพื่อนพูดนั้น หมายถึงกัญชา และเฮโรอีน

เมื่อรู้เช่นนั้น ก็ยิ่งตกใจ

แต่อีกใจหนึ่งก็อยากจะลอง และลองให้เป็นคนชั่ว คนนอกคอก
เสียให้สาสมกับที่พ่อไม่รัก

กลางคืนกรรณิการ์ละเมอสะอื้นเรียกแม่

ยามนี้หนอใครจะช่วยหาทางเดินที่ถูกต้องให้กรรณิการ์ได้บ้าง

นัฏฐีเป็นเพื่อนชายคนใหม่ที่อยู่ในกลุ่มนี้

นัฏฐีเหมือนเจนโลกกว่าใคร ๆ กรรณิการ์รู้ว่านัฏฐีชอบทั้งกัญชาและ
เฮโรอีน

เวลานัฏฐีหิวเฮโรอีนแล้วนำสงสาร

มือสั่น กระวนกระวาย มีอาการประหนึ่งคนบ้า กรรณิการ์
กลัว กลัวเอามาก ๆ ด้วย

นัฏฐีไม่เคยพูดกับกรรณิการ์ แต่ทุกคนในกลุ่มรู้ว่ากรรณิการ์
เป็นใคร และมาจากไหน นัฏฐีเคยมองกรรณิการ์ในสายตาของนัฏฐีนั้น บาง
ครั้งก็ดูเหมือนน่ากลัว และบางครั้งก็เหมือนมีแววแห่งความเมตตา

วันที่จะเกิดเรื่องใหญ่นั้น นัฏฐีหายไปแต่เช้า ไม่ทราบว่าจะ
ไปไหน

เมื่อกลับมาตอนบ่ายก็ไม่พูดกับใคร

เก็บข้าวของเหมือนจะไปจากที่นี่ เมื่อนัฏฐีคล้อยหลัง พ่อ
ของกรรณิการ์ก็เข้ามา

“พ่อ” กรรณิการ์อุทาน

แล้วก็สบัดหน้ากลับ น้ำตาเริ่มปริม

“ลูกรัก” น้ำเสียงของพ่อแน่นเต็มเปี่ยมไปด้วยความเมตตา ซึ่ง
กรรมการเชื่อว่าไม่เคยได้ยินจากพ่อเลยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

“พ่อ” กรรมการเรียก

“ลูกรัก พ่อรักลูกรู้ไหม”

ทั้งพ่อและลูกทอดรับขวัญกันตรงนั้น

“ลูกเอ๋ย พ่อถือว่าลูกนั้นเป็นส่วนหนึ่งของพ่อ เมื่อพ่อปฏิบัติ
ตนต่อคนอื่น พ่อปฏิบัติเยี่ยงคนในสังคม พ่ออดทนต่อสังคมได้ พ่อ
อด พ่อยอม พ่อทำทุกอย่างเพื่อความคงอยู่ในสังคม บางครั้งพ่อก็ลืม
คิดไปว่าลูกไม่ใช่พ่อ จะให้ลูกอดทนแทนพ่อ พ่อเข้าใจแล้ว และขอให้
ลูกเข้าใจด้วยว่า พ่อรักลูก และจะรักลูกตลอดไป”

พ่อพูดอะไรยาวยืด กรรมการไม่เข้าใจ แต่กรรมการรู้
แล้วว่า พ่อยังรักลูก และกรรมการก็รักพ่อ

กรรมการชบหน้ากับบอกพ่อ

ร้องไห้ด้วยความสุข

นิติกรดำรวจจับ กรรมการกลับไปเรียน การเรียนของกรรมการ
ดีขึ้นอย่างน่าชื่นใจ

กรรมการรื่นเริง เป็นที่รักของพ่อ ของน้ำ ของน้อง ของ
ครู และของเพื่อน ๆ

กรรมการผ่านพ้นอันตรายไปแล้ว

นิติละ

กรรมการไม่เคยพบนิฐีอีกเลย พ่อเล่าให้ฟังว่านิฐีเป็นคนไปบอก
พ่อว่ากรรมการอยู่ที่ไหนจนพ่อตามไปพบ

นิฐีทำอะไร กรรมการไม่เข้าใจ

แม้จนบัดนี้ก็ยังไม่เข้าใจ

กรรมการกราบพระก่อนนอน และวิงวอนให้คุ้มครองรักษานิฐี

ขอให้นิฐีกลับไปเรียนหนังสือ

กลับไปหาพ่อ - หาแม่

อย่างที่กรรมการกลับมาแล้ว ขอให้นิฐีปลอดภัยอย่าง
กรรมการปลอดภัยแล้วขณะนี้

ท่านผู้อ่านที่เคารพ ผมควรจะจบ ตั้งแต่ตอนแรกที่ผมเรียนท่านที่เคารพไว้
แล้ว แต่เกรงว่าผู้เป็นพ่อ ผู้เป็นครูที่หักเหชีวิตของเด็กวัยรุ่นคนหนึ่งให้ลงสู่เหวมรณะ
จะว้าวุ่นใจเกินไป

ความจริงอยากจะจบตั้งแต่ตอนแรกให้รู้แล้วรู้รอดไป

มันน่า.....ทั้งพ่อทั้งครูนะแหละ

น้ำท่วม

สกลวย โรจนสโรช

เดือนตุลาคมมาถึง พวกชาวกรุงเทพฯ ก็ได้ทราบข่าว ทางภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ น้ำท่วม ในระยะนั้นต้อยไม่รู้ดอกว่า น้ำท่วมมัน จะหนักหนาสักเพียงใด มองไม่ออกเอาจริง ๆ ว่าน้ำจะสูงถึงหลังคา บ้านของพี่น้องชาวไทยที่ห่างไกลจากนครหลวง ต้อยได้แต่นึกว่า อีกไม่นานนักดอก น้ำท่วมจะไหลเข้ามาถึงบ้านของต้อยที่อยู่ชานกรุง เราเฝ้า แต่คอย คอย ต้อยคิดว่าน้ำท่วมคงจะสนุก ต้อยจะได้ออกไปเดินลุยน้ำ และบางทีอาจจะหัดว่ายน้ำได้ในสนามบ้านของต้อยเอง และถ้าท่วมนาน น้อยบางที่ต้อยก็อาจจะไม่ต้องไปโรงเรียน เพราะโรงเรียนคงจะปิด

“เราจะต้องส่งเงินไปซื้อข้าวให้พี่น้องที่ถูกภัยน้ำท่วม เสื้อผ้ามี ก็ส่งไปแจกจ่ายแบ่งปันกัน” คุณพ่อบอกต้อย “ข้าวในนาจะถูกน้ำท่วม ตายหมด วัวควายก็จะจมน้ำตาย แล้วบ้านช่องก็ไม่มีจะอยู่”

ต้อยก็มองไม่ออกจริง ๆ ว่าน้ำท่วมมันจะเกิดตายกันเที่ยวหรือนี้ ครูบอกว่า “น้ำท่วมจะทำให้เกิดโรคระบาดตามมาอีก เพราะ น้ำจะท่วมส้วมแล้วก็ไหลบ่าลงไปตามบ่อน้ำกินน้ำใช้”

ต้อยจะรู้ได้อย่างไร ว่าทำไมน้ำจึงท่วมมากมายก่ายกองนัก ครู บอกว่า “น้ำป่ามันไหลมารวดเร็ว ขนของก็ไม่ทัน ถ้าท่วมมาก ๆ เพราะ ฝนตกที่ต้นน้ำหนัก น้ำป่าจะยิ่งไหลมารวดเร็วยิ่งขึ้น แล้วก็พัดพา ทุกสิ่งทุกอย่างไปด้วยความแรงและรวดเร็ว บ้านใครที่อยู่ในเขตน้ำป่า ไหลมานั้น ย่อมจะไม่สามารถต้านทานแรงน้ำได้ ดังนั้นจึงเกิดมีคน จมน้ำตาย มีสัตว์วัวควายตาย...” ครูพูดหน้าชั้นด้วยหน้าตาเศร้าหมอง เหมือนว่าบ้านของครูเองโดนน้ำป่านั้นไหลหลากลงมา

“ถ้าหากเราไม่ช่วยกันโค่นไม้ในป่าให้โล่งเตียนอย่างที่เป็นอยู่
เมื่อฝนตก น้ำก็จะถูกต้นไม้ดูดซับไปบ้าง ปะทะด้านไว้บ้าง ความ
แรงของน้ำก็ไม่ไหลบ่ามารวดเร็วอย่างที่เป็นอยู่ที่นี่ ดินที่มีรากไม้ยึดอยู่ก็
จะช่วยกันดูดซึมน้ำเอาไว้ ความรุนแรงก็จะไม่เกิดขึ้น หากน้ำจะท่วมก็
คงพอจะอพยพหนีทัน” ต้อยจำได้ว่าครูถอนใจ “แต่ก่อนสมัยปู่ย่าตา
ยาย แม่น้ำจะท่วมก็ไม่รุนแรง”

ใคร ๆ ก็พูดกันอย่างนี้ แต่ทำไมนะ คนเราก็ก็นึกได้ โค่น
ไม้ลงทุกวัน ๆ เพื่อเงินตัวเดียว จะคิดถึงคนอื่นในชาติของเราบ้างไม่มี
ทีเดียวหรือ ต้อยรู้แต่ว่าภัยจากน้ำท่วมนี้รุนแรง รู้จากปากครูบ้าง จาก
ปากพ่อแม่บ้าง และบางทีก็จากข่าวหนังสือพิมพ์ แต่ต้อยมองภาพความ
เสียหายอันเกิดจากน้ำนั้นไม่ออก จนกระทั่ง...

น้ำเหนือบ่ามาถึงกรุงเทพฯ ทางกรมเทศบาลนครกรุงเทพฯ
พยายามป้องกันอย่างเต็มที่ที่จะไม่ให้น้ำท่วมกรุงเทพฯ เอาเครื่องสูบ
น้ำมาตั้งไว้ตามจุดต่าง ๆ เตรียมการสูบออกลงลำน้ำลำคลอง เอา
กระสอบทรายมาวางไว้ตามที่ซึ่งน้ำจะบ่าลงมา เพื่อป้องกันกรุงเทพฯ
ไม่ให้ตกอยู่ในสภาพน้ำท่วม

น้ำเริ่มไหลบ่าเข้าบ้านของเรา แต่แรกก็อยู่ตามพื้นสนาม ต้นไม้
เริ่มจะตาย ปลาตัวเล็กตัวน้อยก็เข้ามาในบ้านของเรา เพียงแต่เข้มนมุด
งอปลายเอาหัวเกี่ยวเพียงเม็ดเดียวก็ตกปลาหมอได้ มันช่างแสนสนุก
เสียนี้กระไร

แต่ไม่ช้านักน้ำก็สูงขึ้น เราเคยไปลุยน้ำกันก็เกิดไปไม่ได้ น้ำที่
ไหลเข้ามาในบ้านของเราไม่ได้ท่วมแค่สนามเสียแล้ว มันท่วมเข้ามาใน
ห้องรับแขก ห้องครัว ห้องน้ำชั้นล่าง เราต้องช่วยกันยกโต๊ะเก้าอี้ขึ้น
ชั้นบน แต่ตู้ที่ยกไม่ได้ก็คงปล่อยให้จมน้ำ

แม่น้ำตาหยด เมื่อมองดูน้ำสกปรกดำมืด ทำท่าเหมือนจะขะ
แขยง มันไม่เพียงแต่ดำยังแถมส่งกลิ่นเหม็นคลุ้งขึ้นมา “หมด หมด
เสียหายมากมายนับไม่ถ้วน” คุณแม่บอกต้อย “พื้นที่อวดที่ปูบ้านเป็น

พื้นชั้นล่างจะหลุดหมด มันจะสิ้นค่าซ่อมอีกสักเท่าไรก็ไม่รู้”

ต้อยเริ่มรู้สึกไม่ชอบน้ำเสียแล้ว เพราะต้องจับเจ้าอยู่ชั้นบนของบ้าน ไปไหนก็ไม่ได้ แต่เคราะห์ดีที่มีเด็กวัยรุ่นหัวแหลมสองสามคนที่เอายางรถยนต์มาทำเป็นแพ ปล่อยให้กระดานแล้วคอยรับเหมือนเรือ แต่แรกก็สนุกดี ต่อไป ๆ ก็เบื่อ เพราะน้ำท่วมบ้านต้อยหลายวันเหลือเกิน

พ่อต้องตัดสายไฟฟ้าชั้นล่างของบ้านออก เพราะปลั๊กไฟจมน้ำ กลัวกระแสไฟฟ้าจะรั่วมาเป็นอันตรายต่อเราและคนอื่น ๆ ดังนั้นพ่อตกคำอยากจะลงมาชั้นล่างก็ต้องจุดเทียน สนุกชั่วสองสามวันแรก แต่แล้วต้อยก็รู้สึกเบื่อ ลุยน้ำสกปรกไป ๆ มา ๆ อยู่สองสามวันตุ่มเล็ก ๆ ก็เริ่มขึ้นที่เท้าและขาของต้อยคันไปหมด พ่อบอกว่าเป็นโรคหิด เกิดจากน้ำสกปรก

ต้อยเพิ่งรู้จักโรคหิดเป็นครั้งแรกในชีวิต มันคันถึงใจ ยิ่งเกา ยิ่งแสบ ๆ คัน ๆ ทำท่าจะลามมากขึ้นทุกที ต้อยพยายามทายากี่แล้ว ไม่ยอมลงน้ำเน่าก็แล้ว มันไม่หายไปได้ง่ายดายเหมือนต้อยต้องการเสียเลย หนังสือพิมพ์และคนบางคนแถวบ้านของต้อย เริ่มจะตำหนิเทศบาลว่า “ป้องกันแต่คนในกรุง ส่วนคนนอกกรุงละก็ทอดทิ้ง ยิ่งสูบน้ำมาใสให้ท่วมมากขึ้น”

ต้อยคิดว่า มันจะเป็นไปได้ไหม ถ้าทางเทศบาลกรุงเทพฯ ไม่ป้องกันกรุงเทพฯ ไม่สูบน้ำออก ไม่ตั้งกระสอบทรายกันน้ำไว้ แล้วน้ำจะไม่ท่วมบ้านเรา ต้อยคิดว่าเป็นไปไม่ได้ ไม่ว่าจะพังทลายหรือปล่อยให้ให้น้ำนองเจิ่งไปตามถนนทุกสายในกรุงเทพฯ น้ำมันก็ท่วมบ้านต้อยอยู่ดี ไหน ๆ มันจะต้องท่วม เราขอท่วมเพื่อให้คนอื่นไม่ต้องเสียหาย หรือเพื่อป้องกันถนนในกรุงเทพฯ มันก็นับว่าเสียน้อยดีกว่าเสียมาก แล้วบ้านของต้อยก็คงอยู่ในจำพวกผู้เสียสละดีเหมือนกัน

“คุณพ่อเห็นด้วยไหมอะที่น้ำท่วมบ้านเรามากดีกว่ากรุงเทพฯ จมน้ำ” ต้อยถาม

“ในด้านความเสียหายของรัฐบาล พ่อว่าไหน ๆ เราก็ต้องโดนน้ำท่วม ไม่ว่าทางเทศบาลเขาจะสูบน้ำออก หรือไม่สูบน้ำออก มันก็ต้องท่วม แต่ถ้าท่วมถนนหนทางในกรุงเทพฯ ถนนที่น้ำท่วมแล้วรถหนัก ๆ แล่น มันเสียหายมากมายนัก ก็ร้อยล้านก็ไม่รู้ แล้วเราก็ไม่ได้เสียหายน้อยลง” พ่อพูดเหมือนจะปลงตัวเอง ไหน ๆ ตนก็ต้องเสียหาย พ่อก็ยอมเสียหายในส่วนที่ช่วยให้ส่วนอื่นไม่เสียหายจะดีกว่าพากันล้มจม

“ระวังอย่างเดียว อย่าให้เกิดเป็นโรคระบาด น้ำสกปรกพาเอาเชื้อโรคนานาชนิดมา น้ำก็เน่าเหม็น อย่าให้เข้าปากนะ มือไม้ล้างให้สะอาด น้ำนี้ไหลผ่านส้วม ผ่านน้ำครำ ผ่านถนนหนทางที่สกปรกผ่านสิ่งที่เน่าเหม็น กองขยะ ซากสิ่งตายแล้ว” พ่อสั่ง

“ต้อยเป็นหิดอย่างหนึ่งละ” ต้อยบอกพ่อ

“ถ้าปล่อยให้น้ำสกปรกเข้าปาก ดิดมือ เมื่อเวลาจับต้องอาหาร ต้อยอาจจะเป็นโรคท้องร่วง ไทฟอยด์ บิด อหิวาตกโรค แล้วโรคอื่นๆ อีกมากมาย

พ่อไปหาเรือมาจากไหนไม่ทราบ ในที่สุดเราก็นั่งเรือพายไปบนสนามหญ้า บนถนนทางเข้าบ้าน มันก็สนุกตืออยู่ดอกสำหรับเด็ก ๆ อย่างต้อย แต่มันก็ไม่นานนัก เพราะต้อยว่ายน้ำไม่เป็น แม่กลัวต้อยจะจมน้ำตาย พ่อบอกว่า “ตายด้วยน้ำท่วมขายหน้าเขา”

ที่จริงตายอย่างไรก็ตาม ต้อยก็ไม่อยากจะตายนัก เรือของเราผ่านบ้านนายมีกลางทุ่งนา บ้านของนายมีน้ำไม่ท่วม เพราะเป็นบ้านชั้นเดียวได้ทุนสูง นายมีอวดต้อยว่า “ลุงทำตามคนโบราณ เรื่องน้ำท่วมนะ ที่เมืองนนท์บ้านของเรานั้นน้ำท่วมทุกปีมานมนานแล้ว คนโบราณรุ่นปู่

ย่าของลุงเขาปลูกเรือนใต้ถุนสูง บอกว่าน้ำท่วมก็ไม่ใช่ไรลุงก็ทำตาม แต่คนที่เขียนแบบบ้านสมัยใหม่เขาทำบ้านเตี้ย ๆ อย่างบ้านของต้อย ก็เลยถูกน้ำท่วมชั้นล่างเสียหาย”

“จริงของนายมี แต่ก่อนต้อยว่าบ้านนายมีนี้ข้างเซยเสียเหลือเกิน ปลูกอยู่โดดเดี่ยวกลางทุ่ง เป็นบ้านชั้นเดียวใต้ถุนสูงโย่ง ต้อยฟังจะนึก ชมว่า เราควรจะทำอย่างคนโบราณปลูกบ้านใต้ถุนสูงไว้เป็นดี หรือ อย่างบ้านป่าของต้อย ท่านขุดดินเป็นคุรอบ แล้วเอาดินมาถมที่ปลูก บ้าน ทำยังกับอยู่บนเนินเขาน้ำท่วมไม่ถึง แม่ยังบอกว่า ป้าฉลาด

“ปลูกเรือนผิดคิดจนเรือนทลาย” แม่บ่น

บางที คราวนี้กระมังเรือนของเราอาจจะทลายลงมา ต้อยว่า ต้อยจะไม่ลืมน้ำท่วมคราวนี้เลย ต้อยโตขึ้น ต้อยมีบ้านจะปลูกใต้ถุนสูง

อยู่มาไม่ทันน้ำลด เจ้าเด็ก ๆ ที่เอายางรถยนต์มาทำแพ รับคน ไปส่งที่ถนนเพื่อไปทำงานบ้าง ไปตลาดบ้างก็หายไปทีละคนสองคน ได้ความว่า คนหนึ่งเป็นโรคปอดบวมเพราะแช่น้ำนาน บางวันฝนตก เปียกฝน ฝนไม่ตกก็ตากแดด จนเสื้อที่เปียกแห้ง แต่ตัวก็ยังแช่น้ำ อีก คนปรากฏว่าเป็นโรคไทฟอยด์ หรือที่เรียกว่าไข้รากสาด ต้องส่งโรงพยาบาล คนที่สามเป็นโรคท้องร่วงที่เขาเรียกว่าท้องร่วง ๆ อหิวาต์นั่นแหละ นอนโรงพยาบาลเหมือนกัน ต้อยเองเพียงแค่ลื่นน้ำเล่นบ่อย ๆ ก็ยังเป็น หิด น้ำท่วมนี้ร้ายจริง ๆ

ต้อยคอยต่อไป คราวนี้ไม่ได้คอยน้ำท่วม เพราะต้อยก็ยังไม่ อยากจะพบเห็นมันอีก คราวนี้สิ่งที่ต้อยคอยก็คือ เมื่อไรน้ำสกปรกนี้ จะแห้งเหือดลงทะเลไป แล้วความสกปรกทั้งหลายก็คงจะถูกชะล้างลง ทะเลไปด้วย บางทีจะมีความดีของสิ่งที่น้ำพัดพามาไหลเหลืออยู่บ้าง คือ ความมีน้ำใจต่อกัน เราทุกคน ทุกภาคของประเทศได้พากันช่วยเหลือกัน เสียสละเพื่อกัน แม้แต่ผู้ใจบุญต่างชาติก็ยังเห็นใจช่วยเหลือมา

การเดินทางของฉัน

มีนา

ฉันคือหยดน้ำเล็ก ๆ ที่ขณะหนึ่งอาจนอนกลิ้งไปมาอยู่บนใบไม้ ใบหญ้า ส่งแสงประกายแวววาวดูเพชรยามต้องกับแสงอาทิตย์ หรืออาจกำลังล่องลอยไปกับกระแสน้ำลำธารที่คดเคี้ยว หรืออาจกำลังได้คลื่นอยู่กลางทะเลมหาสมุทรอันกว้างใหญ่ไพศาล หรืออาจกำลังลอยฟ่องไปกับกลุ่มเมฆที่ขาวบริสุทธิ์ดูปุยฝ้าย หรืออาจปนกับน้ำที่มวลมนุษย์และสัตว์กำลังดื่มกินอยู่.....ฉันสามารถปรากฏตัวในที่ต่าง ๆ ได้โดยไม่เลือกเวลา สถานที่ หรือแม้แต่สถานะ ฉันต้องเดินทางวนไปเวียนมาอยู่เรื่อย ๆ อย่างไม่มีวันจบสิ้น

เมื่อพูดถึงการเดินทาง ทุกคนคงนึกถึงการเตรียมของใช้ที่จำเป็นต่าง ๆ การจัดกระเป๋าตลอดจนกำหนดการเดินทางและอื่น ๆ จิปาถะมากมาย อันเป็นภาระอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหายุ่งยากใจพอดูการเดินทางของฉันนั้นง่ายมาก เพียงแต่อาศัยสายลม แสงแดด ฉันก็สามารถท่องเที่ยวไปที่ไหน ๆ ไกลแสนไกลได้อย่างสบาย ในทุกโอกาสตลอดเวลา โดยไม่มีจุดหมายปลายทางที่แน่นอน ซึ่งออกจะเป็นการเดินทางที่ค่อนข้างจะพิสดารอยู่มิใช่น้อย.....

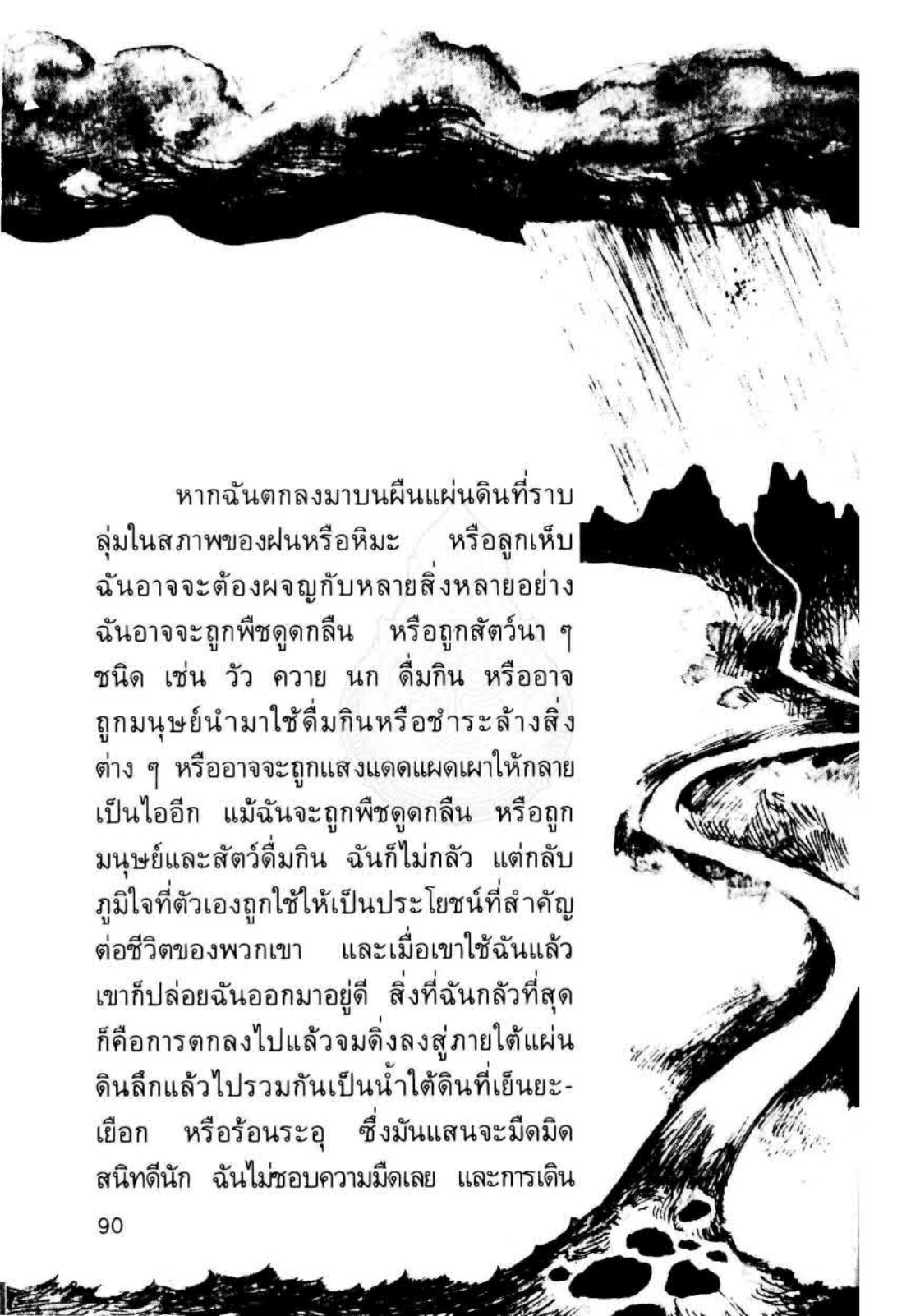
เช้าวันหนึ่งขณะที่ฉันและเพื่อน ๆ กำลังได้
คลีนอยู่ในมหาสมุทรอย่างสนุกสนานไม่มีการเหน็ด
เหนื่อย ไม่คำนึงถึงเวลาที่ล่วงไปอยู่นั้นพลันก็รู้สึก
ว่า ผืนแผ่นน้ำนั้นร้อนขึ้น ๆ จากการแผดเผาของดวง
อาทิตย์และในที่สุดก็ร้อนจัดจนฉันและเพื่อน ๆ ไม่
สามารถจะทนอยู่ในสภาพเดิมได้ ต้องระเหยกลาย
เป็นไอน้ำและพากันทะยานลอยสูงขึ้นเหนือแผ่นน้ำ
สู่ท้องฟ้าสีครามเบื้องบนอย่างรวดเร็ว แล้วก็ถูกกระ
แสลมพัดพาไปตามยถากรรม ลมยิ่งพัดขึ้นสูงเท่าไร
อากาศก็ยิ่งเย็นลง ๆ จนทำให้สภาพของเรากลายเป็น
หยดน้ำอีกครั้งหนึ่ง ฉันและเพื่อน ๆ ต่างก็ต้องหาที่
พักพิงไม่ให้หล่นลงมา โดยการยึดอยู่กับพวกฝุ่นละออง
ทั้งหลายที่ลอยปะปนอยู่ในอากาศ เราลอยเกาะกันอยู่
เป็นกลุ่มหนาบ้าง บางบ้างทำให้คนมองเห็นเป็นรูป
ต่าง ๆ และกลายเป็นสิ่งประดับอันสวยงามประจำ
บนท้องฟ้าที่จะขาดเสียไม่ได้ ยามท้องฟ้าโปร่ง สดใส
และเป็นสีคราม พวกเราจะลอยเด่นเห็นเป็นสีขาว

บริสุทธิ์ ดูอ่อนนุ่มน่าจับเล่น และยามต้องกับแสงอาทิตย์ในตอนเช้าหรือตอนเย็น พวกเราก็จะสะท้อนแสงให้เห็นเป็นสีต่าง ๆ สวยสดงดงามวิจิตรพิสดารเป็นอย่างยิ่ง

หากฉันตกลงมาในสภาพของหิมะและหล่นลงไปบนภูเขาสูง ๆ ที่อากาศเย็นยะเยือกอยู่ชั่วนาตาปี การเดินทางของฉันก็จะต้องหยุดชะงักไปนานแสนนาน อาจเป็นสิบ ๆ ปี ฉันจะต้องกลายเป็นน้ำแข็งฝังจมลึกลงไป ๆ ปนกับเพื่อน ๆ มากหน้าหลายตา เมื่อพวกเราทับถมกันมาก ๆ เข้าก็กลายเป็นน้ำแข็งที่มีความหนาหลายสิบลเมตร ยาวหลาย ๆ กิโลเมตร น้ำหนักก็เพิ่มขึ้นจนต้องเคลื่อนไหลลงมาอย่างช้า ๆ ที่คนเรียกกันว่าเป็นธารน้ำแข็งนั่นแหละ เมื่อเคลื่อนที่ลงมาสู่ที่ต่ำที่อุณหภูมิต่ำกว่า พวกเราก็จะละลายกลายเป็นน้ำไหลลงมาเป็นลำธารเล็ก ๆ มารวมกับลำธารอื่น ๆ เป็นแม่น้ำใหญ่เบื้องล่าง

ฉันและเพื่อน ๆ จะล่องลอยพเนจรไปเรื่อย ๆ ในรูปของปุยมะฆ ผ่านสถานที่ต่าง ๆ เช่นภูเขาสูง ป่าทึบ หุบเขาที่เขียวขจี ทะเล มหาสมุทร ผืนดินที่แห้งแล้ง ทะเลทราย หมู่บ้านเล็ก ๆ ที่น่ารักตลอดจนเมืองใหญ่ ๆ ที่มีแต่ตึกสูงระฟ้า มองหาดันไม้แทบไม่ค่อยเห็น เราจะต้องเที่ยวไปอย่างนี้นานเท่าไรก็ไม่มีใครคาดหมายว่าสักวันหนึ่งเราจะกลับสภาพเป็นไอหรือตกลงมาเป็นฝน น้ำความชื้นจำมาสู่สิ่งมีชีวิตทั้งมวล ระหว่างทางที่เรากำลังตกลงมาหากเจอกับสภาพอากาศที่เย็นจัดเบื้องล่าง ฉันและเพื่อน ๆ ก็อาจกลายสภาพเป็นหิมะที่อ่อนนุ่ม หรือถูกเห็บที่แข็งโปก ปัญหาที่มีอยู่ว่า ฉันและเพื่อน ๆ จะตกลงมา ณ ที่ใด ในสภาพอย่างไร

หากฉันตกลงมาบนผืนแผ่นดินที่ราบ
ลุ่มในสภาพของฝนหรือหิมะ หรือลูกเห็บ
ฉันอาจจะต้องเผชิญกับหลายสิ่งหลายอย่าง
ฉันอาจจะถูกพืชดูดกลืน หรือถูกสัตว์นา ๆ
ชนิด เช่น วัว ควาย นก ตี๋มกิน หรืออาจ
ถูกมนุษย์นำมาใช้ตี๋มกินหรือชำระล้างสิ่ง
ต่าง ๆ หรืออาจจะถูกแสงแดดแผดเผาให้กลายเป็น
เถ้าเถ้าอีก แม้ฉันจะถูกพืชดูดกลืน หรือถูก
มนุษย์และสัตว์ตี๋มกิน ฉันก็ไม่กลัว แต่กลับ
ภูมิใจที่ตัวเองถูกใช้ให้เป็นประโยชน์ที่สำคัญ
ต่อชีวิตของพวกเขา และเมื่อเขาใช้ฉันแล้ว
เขาก็ปล่อยฉันออกมาอยู่ดี สิ่งที่ฉันกลัวที่สุด
ก็คือการตกลงไปแล้วจมดิ่งลงสู่ภายใต้แผ่น
ดินลึกแล้วไปรวมกันเป็นน้ำใต้ดินที่เย็นเยือก
หรือร้อนระอุ ซึ่งมันแสนจะมีดมิด
สนิทตี๋นัก ฉันไม่ชอบความมิดมิด และการเดิน

ทางในครั้งนี้จะหาความสนุกไม่ได้ หากฉันมีโอกาสเลือก ฉันอยากจะตกลงไป ณ ที่ซึ่งฉันจะไหลไปสู่ลำธาร ที่ไหลผ่านหุบเขาอันสวยงาม ผ่านเนินเขา หุบหญ้าที่เขียวชะอุ่ม ผ่านหมู่บ้านเล็ก ๆ ที่สงบ สะอาด และน่ารัก ซึ่งจะทำให้การเดินทางของฉันเต็มไปด้วยสิ่งที่น่าดู น่าชม ชวนให้เพลิดเพลินใจมากยิ่งขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าฉันจะตกไป ณ ที่ใด ในสภาพใด หรือ แวะเวียนไปที่ไหน ผลสุดท้ายที่แน่นอนที่สุดก็คือ ฉันจะต้องเดินทางไปตามแม่น้ำ และกลับสู่ทะเล มหาสมุทร ซึ่งเป็นการเดินทางครบหนึ่งรอบพอดี ฉันจะต้องเดินทางเช่นนี้ครั้งแล้วครั้งเล่า คือ จากทะเลสู่ฟ้าโดยการระเหยกกลายเป็นไอ และจากฟ้าสู่ดินโดยการกลั่นตัวเป็นหยดน้ำ ตกลงมาเป็นฝน เป็นหิมะ เป็นลูกเห็บ แล้วไหลรวมกันเป็นแอ่งน้ำ เป็นลำธาร เป็นแม่น้ำ ไหลสู่ทะเล วนไปเวียนมาเช่นนี้ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด.....ตราบนานชั่วกัปชั่วกัลป์

มาช่วยกันป้องกันลูกหลานของเราให้พ้นภัย จากยาเสพติดให้โทษ

พะนอม แก้วกำเนิด

ภัยจากยาเสพติดให้โทษเกิดจากปัญหาทางสังคม

อันตรายจากยาเสพติดให้โทษมิได้เริ่มจากเชื้อโรคใด ๆ และไม่
ได้เริ่มเกิดจากความผิดปกติของอวัยวะส่วนใดของร่างกาย ต้นตอของ
ภัยจากยาเสพติดที่มีต่อคนเราส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาทางด้านจิตใจ คน
เราเมื่อเกิดความข้องคับใจ กลุ้มใจ ไม่สบายใจ คับแค้นใจ สะสมทับ
ทวีมากขึ้นก็หาทางระบายออกหรือหาทางหลบเลี่ยง สภาพความเป็นจริง
ในชีวิตที่ทุกชั่วระทมเหล่านี้โดยการเสพของมีนเมาเพื่อลืมหรือคิดว่าพ้น
จากสภาพเช่นนี้ในชั่วครู่ชั่วยาม ความข้องคับใจต่าง ๆ ของคนเราส่วน
มากก็เกิดจากปัญหาทางครอบครัว ปัญหาทางสังคมซึ่งมีภาวะความ
ปั่นป่วนนานนับประการทับกดตันอยู่ในชีวิตประจำวันของเรา จึงมีผู้
มักจะกล่าวว่าการติดยาเสพติดให้โทษไม่ใช่เป็นโรคที่จะต้องรักษากัน
ด้วยยา แต่เป็นโรคภัยอันตรายที่เกิดจากปัญหาสังคม และจะต้องแก้ไข
รักษากันทางด้านปัญหาจิตใจและสังคม

**ภัยจากยาเสพติดมีมานานแล้วแต่ปัจจุบันกว้างขวางและร้ายแรงมากขึ้น
หลายเท่าตัว**

ภัยจากยาเสพติดให้โทษในสังคมไทยของเรานับวันจะร้ายแรง
ยิ่งขึ้นเป็นที่น่าวิตกยิ่งนัก ข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์ชี้ให้เห็นโทษภัยจาก
ยาเสพติดในรูปแบบต่าง ๆ เกิดขึ้นกับคนทุกเพศทุกวัยตลอดระยะเวลา
ที่ผ่านมา บางครั้งก็แจ้งสถิติผู้ติดยาเสพติดให้โทษซึ่งได้มาจากท่านผู้ที่
มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปราบปรามป้องกันโดยตรงว่ามีจำนวนเป็นแสน
และกำลังขยายจำนวนมากขึ้น ผู้ที่ติดยาก็ก่อกรรมทำเข็ญ สร้างกรรม

สร้างเวทีปัญหาให้เกิดขึ้นในสังคมบ้านเราสูงขึ้นไปอีก ความจริงแล้ว ปัญหายาเสพติดให้โทษมีมาแต่โบราณกาล เมื่อ 30-40 ปีที่แล้วมานี้เอง ปัญหายาเสพติดให้โทษในบ้านเมืองเราส่วนใหญ่ก็เป็นปัญหาเรื่องฝิ่น และคนที่ติดยาเสพติดส่วนมากก็เป็นคนจีนอายุมาก ๆ และมีอยู่ทั่วทั้งประเทศไม่มากนัก แต่ปัจจุบันนี้ยาเสพติดให้โทษมีมากมายหลายชนิด แถมยังมีผู้เสพและผู้ผลิตพยายามผสมปรุงแต่งให้เกิดเป็นสิ่งเสพติดต่าง ๆ ขึ้นมาอีกมากมายแล้วแต่มีอันตรายต่อชีวิตมากกว่าฝิ่นหลายเท่าตัว ผู้ที่เสพและติดยาเสพติดให้โทษเหล่านี้ไม่ใช่เพียงแค่เป็นคนอายุมากอย่างสมัยเมื่อก่อน แต่กลับเป็นคนวัยหนุ่มสาวและลูกหลานต่อไปจนถึงเด็กวัยรุ่นทั้งหญิงชายซึ่งน่าเป็นห่วงที่สุด ได้พบว่ากำลังระบาดไปสู่เยาวชนที่มีอายุน้อยลงจนแม้กระทั่งเด็กวัย 9-10 ขวบ ซึ่งเป็นวัยกำลังเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษา

ปัญหาร้ายแรงอยู่ที่ปัจจุบันนี้มียาเสพติดให้โทษค้ายืดหยุ่นหลายประเภท บางประเภทติดง่ายเพียงเสพ 1 ครั้ง หรือ 2 ครั้งเท่านั้น

มีผู้กล่าวว่ายาเสพติดทั่วโลกขณะนี้มียิ่ง 116 ชนิด ได้มาจากพืชตามธรรมชาติ เช่น ฝิ่น กัญชา และสร้างขึ้นโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เช่น เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาระงับประสาท ยาเสพติดเหล่านี้ทำให้คนเสพมีอาการต่าง ๆ กัน บางชนิดกดประสาททำให้มีประสาท อารมณ์ จิตใจเฉื่อยชา บางชนิดทำให้กระวนกระวายใจ บางประเภททำให้จิตใจผิดปกติไปในรูปประสาทหลอน เห็นภาพผิดไปจากปกติ เกิดอาการกลัว ตกใจ หรือเข้าขั้นในสิ่งที่ไม่ควรจะเป็น ยาเสพติดที่สร้างขึ้นมาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ บางประเภทเสพเพียงครั้งหรือสองครั้งเท่านั้นก็อาจตกเป็นทาสของมันได้ จึงเป็นเรื่องน่าวิตกสำหรับเยาวชนของเราที่เผลอตัวไปทดลองกับมันยิ่งนัก

การใช้ยาบางประเภทอย่างผิด ๆ ก็เป็นอันตรายต่อชีวิต

เรื่องของยามนุษย์ทำขึ้นมาเพื่อรักษาโรคต่าง ๆ จึงมีคุณอย่างมากมาย ช่วยบำบัดทุกข์ รักษาโรคที่คนต้องทนทุกข์ทรมานให้หายขาดไป แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าคนเรากินหรือใช้ไม่ถูกต้องตามความเหมาะสม ผิดขนาด ผิดวิธีการ ผิดเวลา มิได้เป็นไปตามที่แพทย์กำหนด ก็เกิดโทษแก่ร่างกายของผู้กินผู้ใช้ได้ ยาบางประเภทอาจทำให้กระดูกกร่อน บางประเภทเป็นอันตรายต่อการทำงานของหัวใจ บางประเภทเป็นผลร้ายต่อกระเพาะหรืออวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ฯลฯ ยิ่งเป็นยาที่มีสารทำให้เกิดผลทางด้านระบบประสาทและสมองด้วยแล้ว ก็จะมีส่วนทำลายสุขภาพและระบบอวัยวะอื่น ๆ ให้ทรุดโทรมมากยิ่งขึ้น การกินยาหรือใช้ยาใด ๆ จึงควรจะต้องปรึกษาแพทย์และกินหรือใช้ตามที่แพทย์สั่งเท่านั้น

เด็ก ๆ ปกป้องตนเองให้พ้นจากยาเสพติดให้โทษได้อย่างไร

ต้นเหตุสำคัญที่ทำให้เยาวชนติดยาเสพติดให้โทษมีหลายประการ ส่วนใหญ่เริ่มจากการสูบบุหรี่จนชินถึงขั้นติดบุหรี่ ก็อยากลองสิ่งที่แรงขึ้นไปอีก เมื่อมีผู้มายั่วยุให้ลองยาเสพติดให้โทษก็ทดลองดู เมื่อลองเพียงครั้งสองครั้งก็ติดยาเสพติดได้ หลายคนติดยาเสพติดให้โทษเพราะใจอ่อนตามเพื่อน คบเพื่อนไม่ดี เพื่อนชักชวนก็ทำตามเพื่อน มีอยู่จำนวนไม่น้อยที่หลงผิดคิดว่า “ยาบางชนิดจะชวนให้มีความสามารถพิเศษกว่าความสามารถที่มีอยู่ในสภาพปกติ เช่น ทำให้อดนอนได้มาก ทำให้มีกำลังมาก บางคนหวังจะทำงานได้มากขึ้น ดูหนังสือเตรียมสอบให้ดีขึ้น มีเพื่อนแนะนำให้ใช้ยาบางชนิดช่วยก็หลงผิดไปใช้ยาเหล่านั้นจนกลายเป็นผู้ติดยาที่ใช้ และต้องใช้ยามากขึ้นเรื่อย ๆ จนเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษขั้นร้ายแรงในที่สุด

เพื่อที่จะป้องกันตนเองจากยาเสพติดให้โทษทั้งหลาย วิธีที่ดีที่สุดก็คือต้องตั้งใจและปฎิญาณกับตนเองว่า จะไม่สูบบุหรี่โดยเด็ดขาด

ไม่ว่าจะเป็นการทดลองเพียงครั้งสองครั้งตามที่เพื่อนชวนแนะนำหรือ
คะยั้นคะยอหรือแม้แต่เพื่อนจะปราชญ์เปรียบเปรยว่าเป็นหน้าตัวเมีย
หรืออย่างไรก็ตาม

เช่นเดียวกันต้องไม่หลงเชื่อไปกับยาอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่อ้าง
สรรพคุณว่า จะทำให้แข็งแรงขึ้น อุดทนขึ้นเป็นอันขาด ทำได้เช่นนี้
ซึ่งก็ดูไม่ยากเย็นอะไร ก็จะทำให้พ้นจากภัยยาเสพติดให้โทษ

อนาคตที่รุ่งโรจน์เป็นของเยาวชนทุกคน

ตามธรรมชาติของคนเราทุกคนมีความสามารถอย่างใดอย่างหนึ่ง
อยู่ในตัวของแต่ละคน อาจไม่เหมือนกันกับความสามารถของผู้อื่น บาง
คนมีความสามารถทางความจำ บางคนมีความสามารถทางความคิด บางคน
มีความสามารถทางศิลปะ บางคนทางกีฬา บางคนทางดนตรี ฯลฯ
ความสามารถของคนเรา ถ้าได้นำมาฝึกฝนจะเป็นเครื่องมือนำชีวิต
ของผู้นั้นไปพบกับความรุ่งโรจน์และความสำเร็จในชีวิต ดังที่เราได้พบ
ตัวอย่างอยู่ทั่วไป ซึ่งกล่าวได้ว่าทุกคน “มีดี” อยู่ในตัวเราที่จะนำมา
ฝึกฝนเป็นเครื่องมือนำชีวิตให้ก้าวหน้าในชีวิตได้ มีทางชีวิตทำงานอาชีพ
ให้เลือกอยู่มากมาย ถ้าเราเลือกทางให้เหมาะสมกับตัวเรา หมั่นฝึกฝน
ตนเองด้วยการมานะอดทน ความสำเร็จในชีวิตก็จะเป็นของเรา บางคน
ลืมนึก “ความดี” ของตนเองเรียกว่า ไม่รัก “ดี” ของตนเอง ไปมัว
เมายาเสพติดให้โทษเข้ามาทำลาย “ดี” ของตนเสีย จนหมด “ดี” เอา
ตัวไม่รอดชีวิตก็มีถมาน เยาวชนต้องมั่นใจว่าทุกคนมีความหวังในชีวิตที่
จะก้าวหน้ารุ่งเรือง ทุกคนมีความสามารถอยู่ในตัว ถ้าเราหมั่นมานะฝึก
ฝนความสามารถเฉพาะของเราไม่ไปทำลายมัน อนาคตที่สดใสเป็น
ของเราแน่นอน

**พ่อแม่ผู้ปกครองจะช่วยป้องกันลูกหลานของตนให้พ้นภัยจากยาเสพติด
ได้อย่างไร**

โดยทั่วไปทุกคนรักที่ใฝ่ดีมีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ไม่มีใคร

ประสงค์จะทำลายชีวิตอนาคตของตนเองให้อับเฉา พบความทุกข์ยากลำบาก ตัวอย่างที่ดีในชีวิตรุ่นมนุษย์เรามีอยู่มากที่ให้เยาวชนได้พบเห็นว่าเป็นชีวิตที่มีความสุขและพร้อมกันนั้นก็ยังมีตัวอย่าง ชีวิตที่บันปลายมีแต่ความทุกข์ยาก เนื่องด้วยการติดยาเสพติดให้ได้ทราบกันอยู่เสมอ โดยสามัญสำนึกเยาวชนจึงไม่ควรจะเลือกทางผิดในชีวิตของเขา แต่ก็ยังมีกรณีให้ทราบกันอยู่เสมอว่า มีเยาวชนลูกหลานของเราไปข้องแวะเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษจนเสียอนาคตไปเป็นจำนวนไม่น้อย เหตุไรเขาเหล่านั้นจึงเลือกทางผิดเช่นนี้ แนนอนเหลือเกินต้องมีสาเหตุให้เราต้องไปเสพยา และเท่าที่พบกรณีของเยาวชนผู้ติดยา หลายคนเสพยาเสพติดให้โทษทั้ง ๆ ที่ทราบว่าป็นยาเสพติดให้โทษและทราบถึงอันตรายของมันอยู่แล้วเป็นอย่างดี

ต้นเหตุหนึ่งที่ผลักดันให้เยาวชนไปสู่อยาเสพติด ก็คือปัญหาในครอบครัว พ่อแม่ทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่ตลอดเวลา พ่อแม่หย่าขาดจากกัน พ่อแม่ปล่อยปละละเลยไม่เอาใจใส่ลูกหลานของตน มีแต่เรื่องทะเลาะวิวาทยุ่งยากใจภายในชีวิตครอบครัวตลอดเวลา จากการศึกษากรณีเยาวชนที่ติดยาเสพติดให้โทษพบว่า จำนวนส่วนใหญ่เยาวชนเหล่านี้หลายครอบครัวที่แตกแยกมีปัญหาดังกล่าว ไม่ว่าครอบครัวนั้นจะเป็นครอบครัวที่ร่ำรวยหรือยากจน รวมทั้งครอบครัวที่พ่อแม่ได้รับการศึกษาดี มีอาชีพตำแหน่งฐานะสูงแต่สภาพชีวิตในครอบครัวยุ่งยากไม่สงบสุข

คนเรามีความต้องการอยู่ในอารมณ์หรือจิตใจด้วยกันทุกคน ความต้องการทางอารมณ์ของคนเราก็ได้แก่ ความรักเป็นเรื่องแรก ทุกผู้ทุกนามต้องการความรัก เด็ก ๆ ต้องการความรักจากพ่อแม่ สังเกตดูง่าย ๆ เด็กเล็ก ๆ นอนแบเบาะร้องไห้แง ๆ พอพ่อแม่อุ้มเด็กแนบอกก็จะหยุดนิ่ง ความรักสร้างความอบอุ่นให้แก่จิตใจ สร้างความสุขใจให้กับทุกคน และในทางตรงกันข้ามเด็กที่ขาดความรักจากครอบครัว จะมีความข้องคับใจ อึดอัดอยู่ในใจ และเมื่อความข้องคับใจนี้สะสมอยู่นานก็จะ

ระบายออกมาในรูปที่ไม่เหมาะสมหลายประการ เด็กบางคนกลายเป็นเด็กเกะกะเกราะ บางคนชอบแสดงพฤติกรรมแปลก ๆ ให้ผิดเพื่อนฝูงออกไป แล้วก็เริ่มคบเพื่อนฝูงที่มีลักษณะเดียวกัน ลงท้ายก็จะหันเข้าหาบุหรี่ยี่ซึ่งเป็นต้นตอนำไปสู่การติดยาเสพติดให้โทษ

พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือลูกหลานมิให้ตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ได้ไม่ยากนัก เพียงแต่ว่าท่านผู้เป็นพ่อแม่ผู้ปกครองจะตระหนักในความสำคัญในเรื่องนี้เพียงไรเท่านั้น นั่นก็คือเพียงแต่พ่อแม่ผู้ปกครองให้ความเอาใจใส่ลูกหลานของเรามากขึ้น แสดงความรักความปรานีเด็ก ๆ ในครอบครัว มีเวลาทำงานร่วมกันในครอบครัว มีเวลาสนทนาปราศรัยไต่ถามเรื่องการเรียนที่โรงเรียนหรือพูดจาหยอกล้อ สังเกตเพื่อนที่ลูกหลานคบค้าสมาคมและคอยดูแลพฤติกรรมของลูกหลานมิให้เสเพลจนสายเกินแก้ อาการของผู้ติดยาเสพติดสังเกตได้ไม่ยากนัก ลูกหลานของใครติดยาสังเกตอาการได้ดังนี้คือ จะเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สุขภาพทรุดโทรม ผอมซีด ริมฝีปากเขียวคล้ำ เล็บมือนิ้วมือนิ้วมีคราบเหลืองของบุหรี่ยี่ แต่งกายสกปรกไม่เรียบร้อย เบื่อหน่ายการเรียน เบื่อหน่ายการทำงานที่เคยทำ มีอารมณ์ฉุนเฉียว มีลัษณคมใน แยกตัวออกจากเพื่อนฝูงที่เคยคบค้าสมาคมด้วยเมื่อก่อน ๆ ถ้าถึงขั้นติดมาก ๆ จะใช้เงินเปลืองและอาจสังเกตเห็นรอยเข็มฉีดยาตามแขนขา เป็นต้น

ปัจจุบันนี้พ่อแม่ผู้ปกครองมักจะอ้างกันอยู่เสมอว่า ไม่มีเวลาต้องไปทำมาหากิน ประกอบอาชีพเหน็ดเหนื่อยหรือร่วมกิจกรรมอื่นนอกบ้านตามภาระหน้าที่ หาเวลาให้กับครอบครัวไม่ได้ บางครอบครัวพ่อแม่กับลูกแทบจะไม่ได้พบกันเลยเป็นสัปดาห์ สภาพครอบครัวในบ้านเมืองเราหลายครอบครัวต้องตกอยู่ในสภาพปัญหาเช่นนี้ ยังมีพ่อบ้านอีกหลายคนมีความเข้าใจฝังอยู่ว่า เรื่องภายในครอบครัวเป็นหน้าที่ของแม่บ้าน พ่อบ้านใดไปช่วยงาน หรือมีการร่วมในงานบ้านเป็นเรื่อง

น้ำชา พ่อบ้านจำนวนไม่น้อยจึงขาดความรับผิดชอบในครอบครัว แม้แต่ในด้านความสนใจเกี่ยวกับลูกของตนเอง ชั่วร้ายไปสร้างปัญหาใหม่ให้เกิดขึ้นซ้ำเติมขึ้นไปอีกด้วยการไปมีภรรยาใหม่ เมื่อครอบครัวอลเวงขาดความอบอุ่นใจ มีแต่เรื่องทะเลาะเบาะแว้งกัน จิตใจเด็กก็ว้าวุ่นหาที่พึ่งไม่ได้ นอกจากเพื่อนที่ตกในสภาพเดียวกันและก็พากันไปหาที่พึ่งที่ระบายนางอบายมุขต่อไป ทางแก้ไขปัญหาคือที่ดีที่สุดในเรื่องที่จะป้องกันลูกหลานของเรามีให้หลงเข้าไปติดยาเสพติดก็คือ พ่อแม่ ผู้ปกครองทุกคนจะต้องช่วยกันทำครอบครัวให้มีความอบอุ่นทางใจ ไม่ว่าจะร่ำรวยหรือยากจนก็สร้างความรักในครอบครัวได้ อย่างน้อยที่ถูกควรจะได้กินอาหารร่วมกับลูก ๆ อาทิตยละครึ่งก็ยังมี เพื่อจะได้ได้ถ่ายทอดสารทุกข์สุกดิบ ได้ถามถึงเรื่องการเรียน และถือโอกาสสังเกตกิริยาอาการของลูก ๆ ไปในตัวด้วย ถ้าทุกคนให้ความรับผิดชอบในครอบครัวมากขึ้น แสดงความเอาใจใส่ แสดงความรักต่อทุกคนในครอบครัว และสร้างครอบครัวให้มีบรรยากาศอบอุ่น รักใคร่กลมเกลียวกัน ก็จะช่วยแก้ปัญหาของสังคมไทยได้เป็นอย่างมาก มิใช่แต่เรื่องยาเสพติดให้โทษเท่านั้น

แนวทางที่โรงเรียนควรจะดำเนินการ

นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ครูอาจารย์จะมีส่วนช่วยได้มากในเรื่องที่จะป้องกันไม่ให้ไปข้องแวะกับยาเสพติดให้โทษ อย่างไรก็ตามก็มีข่าวอยู่เสมอว่า ยังมีนักเรียนนักศึกษาจำนวนไม่น้อยติดยาเสพติดให้โทษ ถ้าเป็นการสุบบุหรี่ยังไม่ต้องกล่าวถึงกันเลยในยุคปัจจุบันนี้ มีนักเรียนนักศึกษาสุบบุหรี่ยิ่งกันมาก โอกาสที่จะหลงไปติดยาเสพติดให้โทษจึงมีมากขึ้น

การป้องกันมิให้นักเรียนนักศึกษาไปติดยาเสพติดให้โทษ โรงเรียนมีทางดำเนินการได้หลายทาง

ประการแรก ก็ด้วยการสอนโดยตรงในชั้นเรียน ปัจจุบันนี้หลัก

สูตรทุกระดับตั้งแต่ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ก็มีบทเรียนให้ครูได้สอนโดยตรง ให้นักเรียนนักศึกษาารู้ถึงโทษภัยของยาเสพติดและการใช้ยาในทางที่ผิด ข้อควรระวังก็คือวิธีการสอนของครูไม่ควรจะเป็นเพียง “บอก” เฉพาะความรู้เรื่องยาเสพติดเท่านั้น ว่ามีกี่ชนิด อะไรบ้าง เขาเสพติดอย่างไร ร้ายที่สุดถึงขั้นจัดนิทรรศการให้นักเรียน นักศึกษาดูเสียอีก หรือกำหนดงานให้นักเรียนไปหาของจริงมาดูกันเลย แทนที่จะป้องกันจะกลายเป็นแนะนำชี้ทางหรือส่งเสริมไปในตัวเสีย การสอนเรื่องนี้แทนที่จะไปทางบวกก็จะกลับกลับไปในทางลบ

การสอนในระดับประถม ครูควรมุ่งสร้างความรู้สึกรู้สึกนึกคิดอย่าง ที่นักการศึกษาเรียกว่าทัศนคติ ให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก ที่จะเป็ณภูมิคุ้มกัน ป้องกันการไปสู่การติดยาเสพติด เราทราบกันดีอยู่แล้วว่า เด็กที่ติดยา ส่วนใหญ่เกิดจากถูกเพื่อนชักชวนคะนองหลงผิดไปตามเพื่อน อยากรู้ อยากลองในทางผิด ๆ ซึ่งอาจจะเริ่มต้นจากการสูบบุหรี่ก่อน ดังนั้น ความรู้สึกนึกคิดที่จะเป็นภูมิคุ้มกันที่ครูจะช่วยกันสอนให้เกิดขึ้นในตัว เด็กระดับประถมก็คือ การกิน ต้ม ดมสิ่งที่เราไม่แน่ใจว่าจะเป็นประโยชน์ต่อร่างกายหรือไม่ ไม่ควรกระทำโดยเด็ดขาดจนกว่าจะรู้ว่า เป็นประโยชน์ต่อร่างกายของเราจริง หากกิน ต้ม ดมสิ่งเหล่านั้นเข้าไปอาจ เป็นโทษต่อร่างกายอย่างมากได้ ใครก็ตามนำสิ่งที่เราไม่ทราบว่าเป็น ประโยชน์ต่อร่างกายหรือไม่มาให้เรากิน ต้ม ดม เราจะไม่กิน ต้ม ดม เป็นอันตราย และช่วยกันย้ำถึงวิธีการของการสูบบุหรี่ในเยาว์วัยการสอน ในลักษณะเช่นนี้ ครูไม่จำเป็นต้องเอยถึงเรื่องชนิดของยาเสพติดและวิธีเสพยาเลย และครูควรหลีกเลี่ยงที่จะไม่เอยถึงเป็นดีที่สุด ในชั้นเด็ก เล็ก ๆ ครูอาจเล่าเป็นนิยายของสัตว์ที่น่ารัก เช่น ลูกนกไปหลงกินของ ผิดเข้าเป็นอันตรายต่อร่างกายถึงเจ็บป่วยและตาย เล่าถึงเด็กที่หลงผิด ตามเพื่อนจนเกิดความเสียหายเป็นที่เสียใจของพ่อแม่ ความรู้สึกนึกคิด เช่นนี้จะค่อย ๆ ผังติดอยู่ในใจของเด็ก และจะเป็นภูมิคุ้มกันได้เป็น

อย่างดี ถ้าเด็กของเราเกิดความคิดฝังอยู่ในใจของเราว่า ถ้านำอะไรมาให้กิน ต้ม ดมโดยไม่ทราบว่าจะเป็นประโยชน์ต่อร่างกาย จะไม่กิน ต้ม ดมเป็นอันตราย เพราะอาจเกิดโทษได้ และขัดต่อการสูบบุหรี่ในเยาว์วัย โอกาสที่จะติดยาเสพติดให้โทษก็มีน้อยลง

ส่วนเด็กในระดับมัธยมต้น ครูอาจกล่าวถึงเรื่องยาเสพติดให้โทษได้บ้างในขณะที่สอน แต่ควรเน้นหนักไปในทางบาปบุญคุณโทษของการใช้ยาและยาเสพติดให้โทษ ให้เกิดทัศนคติที่เป็นทางลบในเรื่องการใช้ยาในทางที่ผิด และการใช้ยาโดยไม่ปรึกษาแพทย์ สำหรับนักเรียนในระดับมัธยมปลาย ครูควรสอนให้เข้าใจถึงโทษของตัวยาที่มีปฏิกิริยาเป็นโทษต่อร่างกายในทางชีววิทยาโดยตรง

การจัดนิทรรศการในโรงเรียนเป็นเรื่องที่ควรจรรว้งเป็นอย่างมาก เพราะนิทรรศการนั้นเหมาะสำหรับจัดในวัตถุประสงค์เพื่อการเผยแพร่ชักชวน แนะนำมากกว่า การจัดนิทรรศการแม้มุ่งตัวอย่างยาเสพติด อาจมีผลต่อนักเรียนนักศึกษาในทางลบ กลับกลายเป็นแนะนำให้นักเรียนนักศึกษารู้จักยาเสพติด รู้จักวิธีใช้ จนกลายเป็นชี้ทางให้เข้าไปสู่การใช้ยาต่อไปก็ได้

นอกจากการสอนโดยตรงจากบทเรียน โรงเรียนอาจจัดกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ ในบางครั้งบางคราว เช่น เชิญผู้รู้ผู้เข้าใจจริงในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดไปแนะนำนักเรียนในบางโอกาสซึ่งหลาย ๆ โรงเรียนก็ทำอยู่แล้ว

ความจริงแล้วกิจกรรมทำนองกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยป้องกันปัญหาเสพติดให้โทษได้เป็นอย่างดี กิจกรรมเช่นนี้จัดขึ้นโดยมีหลักการอยู่ 2-3 ประการ ประการแรกเป็นที่ทราบกันดีอยู่ในหมู่ครูอาจารย์ว่า เด็กของเรานั้นมีความต้องการทางอารมณ์ดังกล่าแล้วในเรื่องความรัก นอกจากเรื่องความต้องการความรักแล้วเด็กยังต้องการความยกย่อง ต้องการความดีความเด่น ต้องการ

เข้าหมู่เข้าพวก ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนฝูงและผู้อื่น ต้องการความปลอดภัย ต้องการความสำเร็จในการกระทำของตน หากโรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมกันเป็นหมู่เป็นกลุ่ม กระทำกิจกรรมที่เขาสนใจและถนัดที่จะทำ ให้เขาได้แสดงออกถึงความสามารถของเขาในเรื่องนั้น เช่น เรื่องกีฬา ดนตรี งานทางวิทยาศาสตร์ งานทางด้านงานเขียน นาฏศิลป์ งานด้านเกษตร การถ่ายรูป งานอาชีพ ตามที่นักเรียนสนใจ นอกจากนักเรียนจะได้สิ่งที่ตนต้องการทางอารมณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ประสบการณ์ตรง เป็นประโยชน์ต่อชีวิตในอนาคตของนักเรียนด้วย หลักการข้อที่สองเกิดจากสภาพปัจจุบัน ปัญหาทางครอบครัว โอกาสที่พ่อแม่จะให้ความสนใจแก่ลูกน้อยมาก เข้าขึ้นมาพอไปทางหนึ่งแม่ไปอีกทางหนึ่ง พ่อแม่ลูกมีเวลาอยู่ด้วยกันน้อยมาก ลูกจึงหลบพ่อแม่ได้ เมื่อมาถึงโรงเรียนปัจจุบันแต่ละโรงเรียนก็มีนักเรียนมากมายโดยเฉพาะในเมืองใหญ่ ๆ จนครูบาอาจารย์ดูแลไม่ทั่วถึง นักเรียนจึงมีโอกาสหลบครูอาจารย์ โดยครูอาจารย์เอาใจใส่ได้ไม่ทั่วถึง มีคนอยู่กลุ่มหนึ่งซึ่งนักเรียนไม่สามารถจะหลบไปได้ ก็คือเพื่อนนักเรียนด้วยกัน หากโรงเรียนได้จัดกิจกรรมของเขา ให้เขาได้กระทำกิจกรรมที่เขาสนใจ ให้เขาแสดงความสามารถของเขาในทางนั้นออกมาในหมู่ของพวกเขา นักเรียนด้วยกันเองก็จะคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันดูแลซึ่งกันและกัน ซึ่งจะเป็นทางป้องกันมิให้นักเรียนบางคนหลงไปมั่วสุมในเรื่องยาเสพติดให้โทษ ทั้งนี้ทั้งนั้นหมู่หรือกลุ่มของนักเรียนเหล่านี้ จะต้องมีการครูอาจารย์เป็นที่ปรึกษาคอยช่วยเหลือดูแลแนะนำส่งเสริมอยู่อย่างใกล้ชิด กิจกรรมเช่นนี้อาจเรียกได้ว่ากิจกรรม “เพื่อนช่วยเพื่อน”

สมาคมองค์การเพื่อการกุศลอาจช่วยเยาวชนในชุมชนได้

ปัญหาการติดยาเสพติดในหมู่เยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนยังมีปัญหาน้อยกว่าเยาวชนที่ออกจากโรงเรียนแล้วหรือไม่ได้เรียนอยู่ใน

โรงเรียน เยาวชนเหล่านี้มีจำนวนมากนอกจากไม่ได้เรียนอยู่ในโรงเรียน
ยังไม่มียานทำเป็นประจำเป็นหลักแหล่งอีกด้วย ใช้เวลาในการเที่ยวเตร่
รวมหมู่คณะกลุ่มเล็ก มั่วสุม สนทนาหรือสร้างกิจกรรมแม้ในทางไม่ดี
ไปวัน ๆ หนึ่ง น่าเป็นห่วงเป็นอย่างยิ่ง

มีสมาคมหรือองค์การเพื่อการกุศลหลายแห่งมีกุศลเจตนาที่จะ
ช่วยเยาวชนเหล่านี้เช่นกัน สำหรับเรื่องที่จะช่วยกันป้องกันการติดยา
เสพติด หากสมาคมหรือองค์การเพื่อการกุศลจะช่วยเหลือแล้วอาจ
กระทำได้หลายทาง ใครขอเสนอทางซึ่งถ้ากระทำได้ก็จะเป็นบุญเป็น
คุณต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก

ในท้องที่หรือชุมชนแต่ละแห่งนั้นจะมีเยาวชนวัยรุ่นที่ไม่ได้เข้า
เรียนอยู่ในสถานศึกษาใดและไม่มีงานทำประจำอยู่จำนวนไม่น้อย และ
ความจริงแล้วท้องที่เกือบทุกแห่งจะมีโรงเรียนระดับต่าง ๆ ตั้งอยู่ สมาคม
หรือองค์การเพื่อการกุศลอาจเริ่มงานช่วยเหลือจากติดต่อโรงเรียนขอใช้
สนามกีฬาตอนหลังเลิกเรียนแล้ว ส่งเสริมการเล่นกีฬาให้กับเยาวชน
วัยรุ่นที่ไม่ได้เข้าเรียนดังกล่าว ทั้งนี้ต้องมีครูอาจารย์หรือบุคคลอื่นที่มี
ความสามารถทางกีฬามาคอยควบคุมแนะนำ เด็ก ๆ ทุกคนชอบเล่น
กีฬา ส่วนจะเล่นฟุตบอล บาสเกตบอล ตะกร้อ หรือกีฬาใดก็แล้วแต่
จะเหมาะสม การเล่นกีฬาเป็นการแสดงออกที่มีคุณค่าหลายประการ
เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้ว เมื่อเยาวชนเหล่านี้มาเล่นกีฬาแล้วจนเป็นที่
รู้จักมักคุ้นกันก็ควรจะเริ่มงานขั้นต่อไป ในระหว่างพักผ่อนหายเหนื่อย
จากการเล่นกีฬา ควรจะได้พูดจากันถึงเรื่องงานอาชีพหรือสำรวจยัง
ความเห็น ว่า ใครต้องการประกอบอาชีพใด ซึ่งอาจเป็นการผลิตอาหาร
ขายหรืองานฝีมือบางประเภท สมาคมหรือองค์การเพื่อการกุศลอาจจัด
ผู้ชำนาญการในเรื่องอาชีพที่เยาวชนเหล่านั้นสนใจมาช่วยฝึกฝนให้ก็ได้

ซึ่งก็จะเป็นผลให้เยาวชนเหล่านั้นมีอาชีพมีงานทำไปในที่สุด เมื่อคนเรามีอาชีพมีงานทำ มีทางก้าวหน้าในชีวิต โอกาสที่จะไปข้องแวะกับยาเสพติดให้โทษก็มีน้อยลง

เยาวชนตั้งใจช่วยตนเองเป็นดีที่สุด

ดังได้กล่าวแล้ว ปัญหาเรื่องยาเสพติดให้โทษ เป็นภัยจากปัญหาของสังคมซึ่งก่อตัวมาในรูปปัญหาทางจิตใจขึ้นก่อน สิ่งที่ใหญ่จะช่วยป้องกันเยาวชนได้ ที่จะไม่ให้เข้าไปติดอยู่ในข่ายนรกนี้ ก็คือการสกัดกั้นแยกเยาวชนของเราออกให้ห่างยาเสพติด ตัดหรือขัดขวางสื่อสัมพันธ์ทุกอย่างที่จะนำยาเสพติดมาสู่ลูกหลานของเรา และช่วยกันสร้างความรู้สึกรู้สึกนึกคิดให้ฝังอยู่ในใจของเยาวชนทุกคนที่จะเป็นภูมิคุ้มกัน มิให้เข้าไปสัมผัสกับยาเสพติด อย่างไรก็ตามเด็ก ๆ ทุกคนเมื่อทราบถึงภัยอันตรายจากยาเสพติดที่จะมีโอกาสมาถึงตนได้ ตั้งใจที่จะช่วยตนเองให้ปลอดภัยจากภัยนี้ได้เป็นดีที่สุด ทุกคนต้องตั้งใจว่าชีวิตนี้สุขสดชื่นน่าอยู่ ชีวิตนี้มีทางก้าวหน้าอย่างสดใส ทุกคนมีทางก้าวหน้าในชีวิตของตนเอง ทุกคนมีความสามารถติดตัวอยู่แล้วเป็นพื้นฐาน ก็นำความสามารถที่ติดตัวอยู่นี้มาฝึกฝนก็จะเป็นเครื่องมือนำชีวิตไปสู่ความสำเร็จได้ ตามทางของตนเอง เยาวชนทุกคนต้องมั่นใจในชีวิตของตนเองที่จะก้าวหน้าต่อไป และจะไม่ทำลายความก้าวหน้าในชีวิตของตนเอง โดยไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นอันขาดไม่ว่ากรณีใด ๆ ในวาระวันเด็กของชาติ ขออำนาจพรให้เยาวชนทุกคนจงมีความตั้งใจดีอย่างมั่นคงที่จะเล่าเรียนฝึกฝนตนเอง นำความสามารถของตนที่ได้รับการฝึกฝนแล้วเป็นเครื่องมือนำชีวิตของแต่ละคนให้ก้าวหน้าเป็นกำลังที่ดีของครอบครัวและของชาติสืบไป

แต่เยาวชนด้วยความรัก

อบ ทองไข่มุกต์

เยาวชนเป็นทรัพยากรและเป็นพลังที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างยิ่ง ประเทศจะพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ดีมีประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับการพัฒนาเยาวชนให้กว้างขวางเป็นพิเศษและควบคู่กับการพัฒนาอื่น ๆ เยาวชนย่อมเป็นที่หวังของประเทศชาติ และจักเป็นกำลังของชาติบ้านเมืองในภายหน้า

ในปัจจุบันนี้ทุกประเทศได้ตระหนักในความสำคัญของเยาวชนที่มีต่ออนาคตของประเทศชาติ ในทางปฏิบัติ แต่ละประเทศต่างมีแนวนโยบายแตกต่างกันทั้งในรูปแบบ วิธีการ และการจัดองค์การรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้จะต้องมีขั้นตอนที่จะปฏิบัติอย่างจริงจังและแนชัด และพิจารณาถึงปัญหาความต้องการและการเข้ามีส่วนร่วมของเยาวชนในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นจำเป็นอย่างเหลือเกินที่เราจะต้องรีบดำเนินการอย่างจริงจัง และทุ่มเททั้งกำลังปัญญา กำลังเงิน เพื่ออนาคตอันสดใสของเยาวชน

ความมั่นคงของชาติเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการวางแผนทางทหาร ทางเศรษฐกิจ ทางการเมือง และการต่างประเทศ ที่มีส่วนสัดสัมพันธ์

กัน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ความเจริญก้าวหน้าของประเทศเป็นส่วนรวม ดังนั้นจึงมีความจำเป็นมากที่จะต้องกำหนดตกลงนโยบาย ซึ่งนโยบายนี้จะต้องมีความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพจากกระทรวง ทบวงกรมต่าง ๆ และหน่วยงานของเอกชนตลอดจนประชาชนซึ่งจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน

การรักษาความมั่นคงของชาติมิใช่เป็นภาระของทหารแต่ฝ่ายเดียวทุกคนจะต้องร่วมมือกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาคนให้มีขีดความสามารถสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชน ส่วนข้าราชการเล่า ก็จะต้องทำงานอย่างทุ่มเทเอาใจใส่เพื่อให้ได้รับความศรัทธาเลื่อมใสจากประชาชน จากเยาวชน และทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือร่วมใจกัน การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาคน ซึ่งมีผู้ทางทำได้หากเราทำอย่างจริงจังและตั้งใจอย่างแน่วแน่

การพัฒนาเยาวชน เป็นวิธีการที่จะใช้ความสามารถของเยาวชน และพลังของเยาวชนให้มาร่วมมือกับประชาชน กับรัฐบาล ดังนั้นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในขั้นต้น คือ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ขึ้นต่อมาก็คือ ครู อาจารย์ และขั้นต่อมาก็คือ ผู้รับผิดชอบในหน่วยงานที่จะพัฒนาเยาวชนให้มีปัญญา ให้มีวินัย ให้เสียสละ มีคุณธรรมและมีพลานามัย

1. พัฒนาทางปัญญา ให้มีความรู้ที่ถูกต้อง ให้รู้จักสิทธิ หน้าที่ ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม โดยมีศรัทธาเป็นรากฐานการปฏิบัติ การปฏิบัติต้องมุ่งหวังให้ประเทศชาติเกิดความเจริญก้าวหน้า เพื่อนำชาติ นำประเทศไปสู่ระบอบประชาธิปไตย ไม่ใช้การรุนแรง การจะดำเนินก็มีเหตุมีผล รู้จักใช้สติ รู้จักคิดริเริ่ม รู้จักประกอบสัมมาอาชีพ การ

ศึกษา หลักสูตรจะต้องส่งเสริมให้สอดคล้องและส่งเสริมให้เกิดความคิด เกิดการสร้างสรรค์

2. **พัฒนาทางวินัย** วินัยเป็นการควบคุมทางกาย วาจา ใจ การควบคุมภายนอก มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ การควบคุมการใช้เสรีภาพ ให้มีความสำนึกผิดชอบ การดำรงชีวิตอยู่ในระบอบประชาธิปไตยก็ต้องมีวินัย เพราะการต่างความคิด ความเห็น ตามภูมิปัญญา วินัยเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตย

3. **การพัฒนาการเสียสละ** โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มีการเสียสละเพื่อส่วนรวม เพื่อประเทศชาติ ไม่เห็นแก่ได้ เห็นแก่ส่วนตัว หรือพรรค หรือพวก ภาพยนตร์ โทรทัศน์ สื่อสารมวลชนจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้อยู่ในกรอบ อย่าได้มุ่งแต่หาทรัพย์และเห็นแก่ได้ ถ้ายศเดียว ลองหันมาดูชื่อภาพยนตร์ในขณะนี้ อะไรกันวะ บ้านกินคน ยอดหญิงตะตึงโหน่ง และตุ้มเป๊ะ รักทะเล้น มนต์เขาละ โล้นซ่าส์ โตไม่โตซัดคะ กาม บ๊องสติดบัง ไม่รู้จะพัฒนาอะไรและจะไปทางไหน ฉะนั้น โดยเฉพาะผู้ใหญ่หรือผู้บริหารจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ตั้งใจอย่างเด็ดเดี่ยวที่จะมุ่งพัฒนาประเทศชาติ ไม่มามัวกอบโกยเห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้

4. **การพัฒนาพลานามัย** ให้มีสุขภาพสมบูรณ์ ไม่มีโรคภัยเบียดเบียน มีสติ ปัญญา เพราะหากว่าเยาวชนจะมีปัญญาดี เสียสละ มีวินัย แต่เป็นคนขี้โรคออกแอด ก็จะมาช่วยในการพัฒนาหาได้ไม่ ดังนั้น การกีฬาและการสนับสนุนทางโภชนาการต้องส่งเสริมให้อนามัยดี มีสุขภาพสมบูรณ์ จะต้องกระทำกันอย่างเร่งด่วนอย่ามัวอ้อยอิ่งยืดยาด

5. **พัฒนาจิตใจ** เร่งส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรมให้ทำอย่างจริงจังทุกระดับ โดยอาศัยหลักศาสนาเป็นการพัฒนาเพื่อให้รู้จักผิดชอบชั่วดี มีสัมมาอาชีวะ ให้เร่งระดมการศึกษาในด้านจริยศึกษา และใช้หลักธรรมอันล้ำเลิศของพุทธศาสนามาปรับใช้ให้เข้ากับสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ในขณะนี้ เรามัวแต่พัฒนาทางวัตถุแต่เราลืมการพัฒนาจิตใจเสียสิ้น โปรดอย่าลืมนะถ้าคนไม่ดี ไม่มีศีลมีสัตย์ แม้จะมีปัญญา ร่างกายแข็งแรงก็ไม่มีประโยชน์แก่ประเทศชาติ กลับจะทำให้ชาติล่มจมเสียอีก

ประเทศชาติของเราจะเจริญรุ่งเรืองมีความมั่นคงปลอดภัย ต้องอาศัยประชาชนทุกคนมีมานะ อดทน มีความสามัคคี ประหยัด ร่วมมือร่วมใจกับทางราชการในการพัฒนาประเทศ อย่าลืมนะทุกคนเป็นคนไทย เป็นเจ้าของประเทศด้วยกันทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ภาคไหน ท้องที่ใด ภูมิภาคไหนและศาสนาไม่ใช่เป็นเครื่องกีดขวาง คนไทยทุกคนต้องสามัคคี ความเป็นปึกแผ่นเจริญมั่นคง ภายในชาติจะเกิดขึ้น ตามประวัติศาสตร์ของชาติไทยทุกยุคทุกสมัยที่ผ่านมา ถ้าคนไทยไม่แตกความสามัคคีก็ไม่ปรากฏว่ามีชาติใดสามารถทำลายเอกราชและอธิปไตยของชาติเราได้

ขอให้เยาวชนระลึกว่า ระบอบประชาธิปไตยไม่ได้หมายความว่า ทำอะไรผิดให้ตรงข้ามกับของเก่าได้หมด ประชาธิปไตยสำหรับเยาวชนไม่ได้หมายความว่า เยาวชนไม่ต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่ ไม่ต้องอยู่ในระเบียบวินัย อยู่ในโอวาทครู อาจารย์ พ่อแม่ ไม่ได้หมายความว่าเยาวชนจะทำอะไรทุกอย่างได้ตามใจชอบ การรักษาระเบียบวินัย เสียสละในบ้าน ในโรงเรียน ในมหาวิทยาลัย ในสังคม ต้องผดุงรักษาไว้ ประชา

ธิปไตยไม่ได้มุ่งที่จะให้สิทธิถึงการอวดดีถือดี ไม่ต้องยำเกรงผู้ใหญ่
ไม่รู้จักคุณบิดามารดาไม่เชื่อฟังครูบาอาจารย์ เรื่องความรักครอบครัว
เรื่องเสียสละ เรื่องกตัญญูกตเวทีย เรื่องการเคารพเชื่อฟัง เรื่อง
ประพฤติดี เรื่องประกอบสัมมาอาชีพ ละเว้นอบายมุข และเรื่องความ
สมานสามัคคี เป็นความต้องการอย่างสูงสำหรับประเทศของเรา

ขอให้เยาวชนทุกคนนี้คอยอยู่เสมอว่า ชาตียบ้านเมืองเป็น
ของท่าน สมบัติของชาติที่มีอยู่ในทุกวันนี้จะตกเป็นมรดกให้แก่
ท่านในวันข้างหน้า เป็นความจำเป็นที่ท่านจะต้องบำรุงรักษาไว้
ท่านไม่ช่วยกันรักษาให้ดีท่านจะได้มรดกที่ไม่ดี โปรดระลึกไว้
เสมอเถิดว่า ผืนแผ่นดินไทยนั้นบรรพบุรุษของเรา รักษาไว้ด้วย
หยาดเหงื่อและหยาดโลหิต

ขอเชิญชวนให้เยาวชนทั้งหลายพร้อมใจกัน ตั้งจิตอธิษฐานอาราธนา
คุณพระศรีวิรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ตลอดจนพระสยามเทวา
ธิราช จงคุ้มครองป้องกันรักษาผู้ประพฤติปฏิบัติดี เห็นแก่ส่วนรวม
ทำประโยชน์แก่ชาตียบ้านเมือง ขอให้ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม
มีศีลธรรมจงสมบูรณ์ด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังปัญญา มีความสุข
มีความเจริญ อันคุณงามความดีจะเป็นเกราะกำบังคุ้มภัยอันตรายที่ผู้
อื่นจะมาเบียดบัง ชิงดีชิงเด่น ขอให้ประสบแต่สวัสดิ์พิพัฒนามงคล
เจริญก้าวหน้า เพื่อช่วยกันพัฒนาประเทศของเราให้มั่นคงสถาพรและ
ขอสาปแช่งผู้ที่ชั่วช้าสามานย์ฉ้อราษฎร์บังหลวง เห็นแก่ได้ เอาแต่
ประโยชน์สุขส่วนตัว ไม่มีศีล ไม่มีสัตย์ โก่งกิน ไม่ทำตามหน้าที่ จง
พินาศล่มจม ประสบแต่ทุกข์เวทนา มีแต่ภัยพิบัตินานา ครอบครวั ลูก
หลาน จงอย่าได้มีความเจริญ ตลอดกาลนานเทอญ.

ความซื่อสัตย์หักไว้ไม่เสียหาย
ซื่อนั้นหมายว่าตรงมันคงอยู่
สัตย์สัญญาหน่ายทุกคนรู้
มัดใจผู้ใหญ่ผู้น้อยให้คล้อยตาม
ใจของตนตนนี้กระลึกถึง
ให้คำนึงพึงคิดจิตวาทพวาม
ใฝ่ซื่อตรงมิคดโกงทุกโมงยาม
ถึงสิ่งงามความดีที่ยั่งยืน
หน้าที่เราเราทำทุกคำเข้า
ที่มอบเราปฏิบัติไม่ขัดชิน
พึงทำทำทำกันทุกวันคืน
กระทำฝึนความซื่อมีทั่วไป
ทำเช่นนั้นดีแล้วเพื่อนแก้วข้า
ดำเนินมาอนาคตคงสดใส
เนิ่นที่สูงนี้เปรียบเทียบจิตใจ
ไปเกิดไปจิตใจสู่ผู้เจริญ

ความซื่อสัตย์

ประสงค์ อมรเพชรกุล
โรงเรียนดาราคาม

น้ำใจคน

รุ่งเรือง วัฒนวรกุลมีชัย
โรงเรียนดาราคาม

ทุ่งนาคราแล้งฝน
นกกาพากันบิน
เปรียบเหมือนน้ำใจคน
เพื่อนพ้องต้องจากไกล
ทุ่งนาคราฝนพราว
นกกาพานิยม
เปรียบเหมือนน้ำใจคน
เพื่อนมิตรคิดปรานี

สัตว์ทุกคนต่างทั้งถิ่น
หาแถวถิ่นที่อาไฟ
หากทำตนแล้งน้ำใจ
มิมีใครสมาคม
ดินชุ่มฉ่ำชวนชื่นชม
ต่างสุขสมลมฟ้าดี
หากทำตนมีไมตรี
เอื้ออารีเกื้อหนุนกัน

ไชโยวันเด็ก

เนื้อร้อง สมศักดิ์ เทพานนท์
ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน

สร้อย ไชโย ๆ ๆ ไชโยให้กึกก้องร้องมา
เฮฮา ๆ ๆ บันเทิงร่าเริงเร่ริงฤดี
วันเด็ก ๆ ๆ สำราญสนุกสนานเปรมปรีดี
วันเด็ก ๆ ๆ ล้วนมีแต่สุขวันนี้ ไชโย

ญ.	สองกรรราบพระคุณ	ท่านเกื้อหนุนอุ้มชู
	คุ้มครองและเลี้ยงดู	คอยให้ความรู้วิชา
ช.	ให้ความดีให้ความหวัง	เราตลอดมา
	พระคุณมากเหลือคณา	มีแต่เมตตารักใคร่

- สร้อย -

ญ.	ทุกคนประพฤติดี	ไม่มีใครเกลียดชัง
	ขอจงเชื่อและฟัง	คำสั่งคำสอนผู้ใหญ่
ช.	เชื่อฟังครูและอาจารย์	รักท่านจริงใจ
	น้ำใจสะอาดวิไล	ทำแต่ดีไว้ทุกคน

- สร้อย -

ญ.	รักไทยและรักตน	ต่างฝึกฝนเล่าเรียน
	วิชาหมั่นขยันเพียร	เรียนเพื่ออนาคตไกล
ช.	ชาติรุ่งเรืองด้วยพวกเรา	เราเหล่าเด็กไทย
	มะเราร่วมน้ำใจ	วันเด็กไทยนี้ไชโย

หนูเอย

เนื้อร้อง

ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน

หนูเอยหนูจงฟัง พี่จะสอนพี่จะสั่งหนูจงฟังเอาไว้ให้ดี
หนูเอยสมัยนี้ เป็นสมัยที่เอาดีกันด้วยปัญญา
หนูอย่าซุกซน จงอดและจงทนหนูจงบ่นท่องวิชา
ในกายภาคหน้า จะได้ฟังวิชาปัญญาจะเฟื่องฟู

หนูเอยหนูจงเพียร
หนูจงเล่าหนูจงเรียนหนูจงเพียรหาความรู้
หนูเอยจงคิดดู หากมีใครลบหลู่แล้วหนูจะโทษใคร
หนูเร่งเร็วพลัน จงบากและจงบันหนูจงหมั่นอย่าท้อใจ
หนูเอยจะบอกให้ ปลุกปัญญาเอาไว้เรียนไปให้เชี่ยวชาญ

หนูเอยอย่าเกร
หนูอย่าเที่ยวหนูอย่าเตรอย่าเสเพลประพฤติพาล
หนูเอยอย่าเกียจคร้าน
หมั่นเล่าเรียนเขียนอ่านคบพาลจะเสียคน

หนูกอบการดีเป็นศักดิ์และเป็นศรี ทั้งเป็นที่น้อมกมล
หนูจะไม่อับจน แต่จงเลือกคบคนแล้วตนจะรุ่งเรือง

หนูเอยหนูฟังว่า
เพราะสติเพราะปัญญานั้นจะพาให้กระเดื่อง

หนูเอยชาติบ้านเมือง จะเจริญฟังเฟื่องก็เนื่องด้วยเด็กไทย
แม้ชาติต่างแดนมาหมิ่นหรือมาแคลน หนูไม่แค้นบ้างหรือไร
บ้านเมืองเจริญได้ อยู่ที่เด็กของไทย มิใช่ใครอื่นเลย

เยาวชนไทย

คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล
ทำนอง ธนิต ผลประเสริฐ

สร้อย เยาวชนชาติไทย ต้องหยิ่งในความเป็นไทย
ชีวิตจิตใจอย่าให้ใครดูหมิ่น ๆ
เยาวชนไทย นั้นเป็นไทยทุกเมื่อ
จะอยู่เหนืออยู่กลางหรือทางใต้
แม้จะถือศาสนาใด ๆ
เกิดเป็นไทยต้องเป็นไทยอยู่ชั่วกัลป์

- สร้อย -

เด็กวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า
ชาติ ศาสนา มหากษัตริย์ ชื่อสัตย์มั่น
จงทำดี จงทำดี ไว้ชั่วชีวัน
สิ่งสำคัญเพื่อมุ่งให้ชาติไทยเจริญ

หนูเล็ก

พวกหนูเล็กเด็กทั้งหลาย
อย่านอนตื่นสายเป็นเด็กเกียจคร้าน
ตื่นเช้าจะได้เบิกบาน
สดชื่นสำราญสมองผ่องใส
อาบน้ำล้างหน้าสีฟัน
รีบเร่งเร็วพลันแต่งตัวทันใด
รีบประทานอาหารเร็วไว
เสร็จแล้วจะได้รีบไปโรงเรียน

